

**Zprostředkující subjekt
Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v procesu rozvoje vzdělávací politiky
Moravskoslezského kraje**

Bc. Andrea Šimoníková

Diplomová práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Andrea ŠIMONÍKOVÁ**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Zprostředkující subjekt Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost v procesu
rozvoje vzdělávací politiky Moravskoslezského kraje**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte Operační program **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** a vymezte postavení zprostředkujícího subjektu **Moravskoslezského kraje**.
- Popište východiska současné vzdělávací politiky **Moravskoslezského kraje** a charakterizujte její základní provázanost s **Operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost**.

II. Praktická část

- Analyzujte vazby aktivit zprostředkujícího subjektu na vzdělávací politiku **Moravskoslezského kraje**.
- Zhodnoťte současný stav realizace globálních grantů **Moravskoslezského kraje**.
- Navrhněte možné zaměření působení zprostředkujícího subjektu podporující **rozvoj vzdělávání v Moravskoslezském kraji**.

Závěr

Rozsah práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

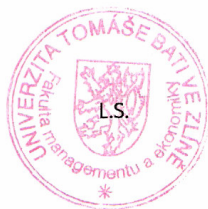
Seznam odborné literatury:

- [1] Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. 1. vyd. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2008. 41 s. ISBN neuvedeno.
[2] KALOUS, J., VESELÝ, A. Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 181 s. ISBN 80-246-1259-3.
[3] SODOMKA, V., ŠPOK, R. Průvodce strukturálními fondy Evropské unie pro neziskový sektor. 1. vyd. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2004. 112 s. ISBN neuvedeno.
[4] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské Unie. 1. vyd. Praha: IFEC, 2002. 168 s. ISBN 80-86412-18-0.

Vedoucí diplomové práce: **prof. RNDr. René Wokoun, CSc.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **21. května 2009**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. srpna 2009**

Ve Zlíně dne 21. května 2009

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Předmětem diplomové práce je vymezení působení zprostředkujícího subjektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost ve vazbě na rozvoj vzdělávací politiky Moravskoslezského kraje. V teoretické části je práce zaměřena na určení pozice zprostředkujícího subjektu v implementační struktuře operačního programu a východiska vzdělávací politiky v kraji. Naopak praktická část je zaměřena na vlastní analýzu propojení zprostředkujícího subjektu se vzdělávacími cíli kraje. Projektová část naopak shrnuje zásadní poznatky práce a zejména navrhuje možné budoucí zaměření působení zprostředkujícího subjektu spolu se stanovením vhodných nástrojů.

Klíčová slova: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, globální grant, grantový projekt, zprostředkující subjekt, implementační struktura, vzdělávací politika, zvyšování kvality ve vzdělávání, rovné příležitosti ve vzdělávání, další vzdělávání

ABSTRACT

The thesis is focused on the determination of the activity of the Operational Programme Education for Competitiveness intermediary subject, within the context of the educational policy in the Moravian-Silesian Region. In its theoretical part the thesis aims to assess the situation of the position of the intermediary subject in the implementation structure of the operational programme and the opportunities of the educational policy in the region. Whereas the practical part is focused on the proper analysis of the connection between the intermediary subject with the educational objectives of the region. On the contrary to the projecting part which summarizes the fundamental knowledge of the thesis and primarily proposes prospective possible orientation of the intermediary subject, together with the determination of appropriate tools.

Keywords: Operational Programme Education for Competitiveness, global grant, grant project, Intermediary Subject, implementation structure, educational policy, improving quality in education, equal opportunities in educational, further education

Za vedení diplomové práce bych ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce prof. RNDr. Renému Wokounovi, CSc. Dále za vstřícnost a cenné připomínky děkuji Ing. Magdaleně Chmelařové, Ph.D. a všem pracovníkům oddělení strukturálních fondů odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu Moravskoslezského kraje za poskytnutá data a informace.

Motto

”

Jen málokdy se stane, že něco opravdu nejde. Spíše chybí snaha, nežli možnosti.

”

Charles Louis de Montesquieu (1689 – † 1755)*

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 OP VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST	11
1.1 VYMEZENÍ PROGRAMOVÝCH A FINANČNÍCH VÝCHODISEK	12
1.1.1 OP VK v systému programování EU	12
1.1.2 Finanční vymezení OP VK.....	18
1.1.3 Rozšíření možností podpory z globálních grantů OP VK.....	21
1.2 IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA OP VK.....	22
1.2.1 Zprostředkující subjekty	24
1.2.2 Další subjekty implementační struktury	26
2 VZDĚLÁVACÍ POLITIKA MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE.....	28
2.1 VÝCHODISKA VZDĚLÁVACÍ POLITIKY KRAJE	29
2.1.1 Vzdělávání a veřejná správa ČR.....	29
2.1.2 Vzdělávání a mezinárodní politika.....	32
2.2 SOUČASNÉ STRATEGICKÉ ROZVOJOVÉ CÍLE KRAJE	36
2.2.1 Podpora kurikulární reformy.....	37
2.2.2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání	38
2.2.3 Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích.....	39
2.2.4 Vytváření krajského systému kvality vzdělávání	40
2.2.5 Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání	40
2.2.6 Vytváření krajského systému poradenství.....	41
2.2.7 Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků	42
2.2.8 Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách.....	42
II PRAKTICKÁ ČÁST	45
3 AKTIVITY ZPROSTŘEDKUJÍCÍHO SUBJEKTU VE VAZBĚ NA VZDĚLÁVACÍ POLITIKU KRAJE.....	46
3.1 GLOBÁLNÍ GRANT „ZVYŠOVÁNÍ KVALITY VE VZDĚLÁVÁNÍ V KRAJI MORAVSKOSLEZSKÉM“	48
3.1.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje	49
3.1.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.1 OP VK	55
3.1.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.1 OP VK – analýza výzvy	59
3.2 GLOBÁLNÍ GRANT „ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ V KRAJI MORAVSKOSLEZSKÉM“	63
3.2.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje	64
3.2.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.2 OP VK	67
3.2.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.2 OP VK – analýza výzvy	69
3.3 GLOBÁLNÍ GRANT „DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOL V KRAJI MORAVSKOSLEZSKÉM“	73
3.3.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje	73
3.3.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.3 OP VK	75
3.3.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.3 OP VK – analýza výzvy	78

3.4	GLOBALNÍ GRANT „PODPORA NABÍDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI“	80
3.4.1	Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje.....	81
3.4.2	Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 3.2 OP VK	83
4	PŮSOBNÍ ZPROSTŘEDKUJÍCÍHO SUBJEKTU	85
4.1	SOUČASNÝ STAV REALIZACE GLOBALNÍCH GRANTŮ	86
4.2	NÁVRH BUDOUCÍHO ZAMĚŘENÍ ZPROSTŘEDKUJÍCÍHO SUBJEKTU DLE AUTORA PRÁCE	89
4.2.1	Oblast klíčových aktivit	90
4.2.2	Oblast cílových skupin a oprávněných příjemců.....	94
	ZÁVĚR.....	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	98
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	107
	SEZNAM OBRÁZKŮ	108
	SEZNAM TABULEK.....	109
	SEZNAM PŘÍLOH.....	111

ÚVOD

Proces zapojení České republiky do evropské integrace s sebou přináší řadu možností přispívajících k rozvoji společnosti v oblasti vzdělávání na všech jeho úrovních. Modernizace českých vzdělávacích systémů se však neobejde bez aktivního přístupu decizivních subjektů v oblasti vzdělávání a rozvoje jejich podpůrných implementačních struktur na úrovni jednotlivých regionů. Původní nedůvěra ústředních orgánů státní správy v nově vzniklé kraje již byla překonána a vhodnou spoluprací formou partnerství se kraje staly výraznými nositeli regionálního školství, ale také vhodnými příjemci či prostředníky při čerpání finančních prostředků z Evropské Unie v programovém období 2004-2006. Na tyto základy se plynule navázalo v programovém období 2007-2013, kdy zkušené administrativní krajské struktury byly v rolích tzv. zprostředkujících subjektů začleněny do implementační struktury Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost od úrovně předškolního vzdělávání až do úrovně středního školství a částečně také v oblasti dalšího vzdělávání. Role zprostředkujících subjektů byla krajům stanovena poprvé, přičemž každému kraji byla vymezena přesná míra zapojení.

Rozsah působení zprostředkujícího subjektu rámcově vychází z evropské i národní legislativy a dále z požadavků stanovených prováděcími dokumenty k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost s předpokladem reflexe k současné národní i regionální vzdělávací politice. Proto si tato diplomová práce klade za základní cíl nejen vymezení postavení zprostředkujícího subjektu v implementační struktuře a východiska krajské vzdělávací politiky, ale zejména zodpovědět na otázku, do jaké míry je zprostředkující subjekt Moravskoslezského kraje Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost provázán s reálnou krajskou vzdělávací politikou, zda jsou vhodně realizovány současné globální granty kraje zejména s ohledem na nastavené klíčové aktivity, možné příjemce a cílové skupiny, a jaký je předpoklad dalšího působení zprostředkujícího subjektu s vazbou na rozvoj krajské vzdělávací soustavy.

Práce je koncipována do čtyř kapitol. První dvě teoretické kapitoly deskriptivním způsobem popisují východiska Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a vzdělávací politiky Moravskoslezského kraje. V případě krajské vzdělávací politiky je určující vymezení východisek na národní úrovni, stejně jako stručná charakteristika možného rozvoje kraje v mezinárodním kontextu spolu s vymezením současných rozvojových cílů.

Třetí kapitola je zaměřena na cílené určení provázanosti globálních grantů Moravskoslezského kraje s krajskou vzdělávací politikou s důrazem rozčlenit aktivity přímo provázané s cíli vzdělávací politiky kraje (synergické a komplementární) od aktivit bez přímého propojení, což bude realizováno vlastním výzkumem prostřednictvím komparace jednotlivých aktivit zprostředkujícího subjektu v návaznosti na strategické cíle Moravskoslezského kraje v oblasti vzdělávání. Následně na tuto problematiku budou analytickou metodou vyhodnocena data vyplývající ze současné realizace globálních grantů, zejména v návaznosti na výsledky jednotlivých výzev k předkládání grantových projektů vyhlášených zprostředkujícím subjektem.

Čtvrtá kapitola je výhradně zaměřena na stručné shrnutí výsledků analýzy všech globálních grantů Moravskoslezského kraje a zejména stanovení vlastního návrhu možného budoucího působení zprostředkujícího subjektu v oblastech aktivit vyhlášených krajem, cílových skupin a příjemců, přičemž autorka bude vycházet z vlastního výzkumu a analýzy předchozích úrovní zkoumání s cílem navrhnout zaměření zprostředkujícího subjektu za účelem harmonického a efektivního rozvoje regionálního i národního školství.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OP VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Globalizace a integrace evropské společnosti je nevratným procesem aktivně se vyvíjející již po desítky let, jen nástroje, které jsou k tomuto účelu využívány, se různí. Na půdě evropské mezinárodní politiky se od konce 80. let 20. stol. do popředí zájmu dostává tzv. regionální a strukturální politika Evropských společenství, jejichž hlavními nástroji jsou tzv. strukturální fondy s cílem podporovat ekonomickou a sociální soudržnost.

Právě v době, kdy se ČR začala opětovně navracet k demokratickým principům, byla zahájena i zásadní reforma strukturálních fondů spočívající zejména v propracovanějším systému směřující podpory do předem stanovených prioritních cílů a tomu odpovídající výrazné navýšení finančních prostředků na tyto vymezené cíle.

Již v období před prvním rozšířením EU o postkomunistické země byla ČR zapojena do politiky hospodářské a sociální soudržnosti přímo zakotvené v Jednotném evropském aktu¹, a to prostřednictvím finanční pomoci přidružujícím se zemím². Předvstupní nástroje byly se vstupem ČR do EU nahrazeny možností využívat strukturální fondy a Fond soudržnosti, a to prostřednictvím rozvojových programů vytvářených na úrovni jednotlivých zemí vymezujících východiska a rámec plánované podpory rozvoje území. Po schválení rámce podpory Evropskou komisí programového období EU 2004-2006 spočívala realizace na tzv. operačních programech³. Kromě toho dané aktivity byly doplněny o iniciativy Společenství usnadňující implementaci či realizaci programů⁴. Na tento nastavený systém se navázalo i v programovém období 2007-2013, v rámci kterého je realizován i Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Právě v následující části se budeme blíže tímto operačním programem zabývat, zejména s ohledem na východiska na evropské i národní úrovni.

OP VK je stejně jako další operační programy realizován na základě programových dokumentů, které tvoří rámec tohoto operačního programu, proto také součástí této kapitoly je i vymezení východisek ve vztahu k programovým dokumentům pro období 2007-2013

¹ Jednotný evropský akt formuloval úkoly podporující evropskou integraci, kdy právě politika hospodářské a sociální soudržnosti se realizuje prostřednictvím zdrojů soustředěných do tzv. strukturálních fondů. Podrobněji viz <<http://www.euroskop.cz/gallery/2/763-jea.pdf>>.

² Pomoc byla realizována prostřednictvím programů ISPA, PHARE, SAPARD.

³ Jednalo se o Operační program Průmysl a podnikání, Rozvoj lidských zdrojů, Infrastruktura, Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství a Společný regionální operační program.

spolu s vymezením finančního rámce. S ohledem na cíl této práce bude detailněji rozpracována část týkající se implementační struktury, kdy informace z obecně dostupných zdrojů budou rovněž doplněny o neformální vymezení vztahů jednotlivých subjektů implementační struktury. Předpokladem je, že úprava vztahů je stanovena tak, aby umožňovala naplnit strategii stanovenou samotným operačním programem, v tomto případě i cíleně podpořit Moravskoslezský region. Pokud má být OP VK efektivně realizován, aby mohly být plnohodnotně naplněny stanovené cíle, je nutné, aby tento dokument dokázal reagovat na potřeby vyplývající z charakteristik ČR. Proto nelze v této práci opomenout i skutečnosti napomáhající zdárné realizaci OP VK v Moravskoslezském kraji.

1.1 Vymezení programových a finančních východisek

1.1.1 OP VK v systému programování EU

Již se zahájením programového období 2004-2006 začaly být postupně zveřejňovány východiska k připravovanému programovému období 2007-2013. Evropská komise již v únoru 2004 v Třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti⁴ navrhla nové schéma politiky soudržnosti postavené na třech cílech, kdy se nově Iniciativa Společenství INTERREG III měla stát samostatným cílem a původní cíle měly být zredukovány na dva. Nové cíle byly charakterizovány takto:

- Cíl I – „Konvergence“ zaměřený na podporu růstu a tvorbu pracovních míst v nejméně rozvinutých zemích a oblastech, konkrétně v regionech s HDP nižším než 75 % průměru EU;
- Cíl II – „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ zaměřený na podporu regionálních programů pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech, konkrétně pro regiony nespádající pod Cíl Konvergence;

⁴ Iniciativy: EQUAL, INTERREG III, URBAN II a LEADER+.

⁵ Podrobněji viz <http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2004/2004-03/07_partnerstvi.pdf>.

- Cíl III – „Evropská územní spolupráce“ zaměřený na podporu harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie s návazností na Iniciativu INTERREG⁶.

K financování projektů naplňující výše uvedené cíle byly stanoveny tři finanční nástroje, a to Fond soudržnosti, Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). V tomto případě všechny tři finanční nástroje byly velmi významně využívány i v programovém období 2004-2006. Finanční prostředky stanovené na strukturální fondy měly být i nadále rozdělovány na základě víceletých rozvojových programů, které jsou zachyceny v prováděcích dokumentech, přičemž tvorba programových/prováděcích dokumentů odráží jeden ze základních principů strukturální politiky EU – programování.

Systém programových dokumentů 2007-2013

Oblast strukturální pomoci je oficiálně upravena Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006⁷, které iniciovala Komise a které upravuje a detailně rozpracovává programování a řízení strukturálních fondů.

Základ byl stanoven **Strategickými obecnými zásadami Společenství pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost** přijaté Radou EU dne 6. října 2006, které „*vymezují orientační rámec pro intervenci Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti s přihlédnutím k jiným souvisejícím politikám Společenství, s cílem podporovat harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj Společenství*“⁸. Tyto zásady tvořily orientační rámec pro členské státy při přípravě národních strategických referenčních rámců a operačních programů pro programové období 2007-2013⁹.

Při přípravě Národního strategického referenčního rámce 2007-2013 se ČR opírala o **Národní rozvojový plán ČR 2007-2013** vypracovaný v souladu s požadavky institucí EU a Usnesením vlády ČR č. 245 ze dne 2. března 2005, který je současně v souladu s požadav-

⁶ WOKOUN 2008, s. 361-364.

⁷ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecních ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

⁸ Rozhodnutí Rady ze dne 6. října 2006 o strategických obecních zásadách společenství pro soudržnost. In *Úřední věstník*. 21. 10. 2006, L 291, s. 1. Dostupný také z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:291:0011:0032:CS:PDF>>

⁹ Podrobněji viz <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/strategie-obecne-zasady-spolecenstvi-ceska-verze-1>>.

ky Národního rámce politiky soudržnosti¹⁰. Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 odráží východiska a slouží jako opora vytyčených oblastí pro financování z fondů EU. Vychází přitom nejen z dokumentů na evropské a celonárodní úrovni, ale vnímá i požadavky jednotlivých resortů, které stanovují dlouhodobé a strategické priority našeho státu, a to vše v souladu s principem partnerství. Globálním cílem, který se Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 snaží naplnit, je „...*přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.*“¹¹ Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 definuje obecný rámec všech operačních programů pro dané programové období. Za pozornost stojí, že právě OP VK je zde vymezen v pracovním názvu jako „Operační program Vzdělávání“ a již v tomto dokumentu je uvedeno, že se OP VK významně podobá Operačnímu programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Vymezení rozdílu mezi těmito operačními programy spočívá zejména v tom, že OP VK je zaměřen zejména na celoživotní učení, zatímco Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost zejména na „rekvalifikace“. Tím je zřejmé, že se oba operační programy významně doplňují. V dokumentu je již jednoznačně stanoven stěžejní globální cíl OP VK, stejně jako jeho specifické cíle¹². Řídícím orgánem pro OP VK bylo stanoveno MŠMT. Je stanoveno, že OP VK bude naplňovat jednu z priorit Strategických obecných zásad Společenství, a to „...*vytváření více a lepších pracovních míst pomocí zapojení*

¹⁰ Národní rámec politiky soudržnosti byl zřízen usnesením vlády č. 198/2006, jako koordinační a metodický orgán stanovující jednotný rámec pro řízení a provádění pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v ČR, a to ve všech cílech uvedené politiky. V roce 2007 byl přejmenován na Národní orgán pro koordinaci (tzv. NOK) spadající pod MMR, které bylo vládou schváleno jako centrální metodický a koordinační orgán politiky hospodářské a sociální politiky v programovém období 2007-13.

¹¹ Podrobněji viz Národní rozvojový plán ČR 2007-2013, s. 129. Dostupný také z <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>.

¹² Podrobněji viz Národní rozvojový plán ČR 2007-2013, s. 170-172. Dostupný také z <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>.

více osob do zaměstnání nebo do podnikání, zlepšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků a zvýšení investic do lidského kapitálu“¹³. Konkrétně OP VK naplňuje tyto dílčí podpriority:

- přivést více lidí do zaměstnání, zajistit jejich setrvání v zaměstnání a modernizovat systémy sociální ochrany;
- zvýšit přizpůsobivost pracujících a podniků a pružnost trhu práce;
- zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a dovedností.

Zajímavostí je, že byt' se Národní rozvojový plán ČR věnuje i možným přerozdělením finančních prostředků mezi jednotlivé operační programy, v případě OP VK a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost tato alokace v dokumentu stanovena nebyla s tím, že toto bude předmětem dalšího jednání.

Národní rozvojový plán ČR vzala vláda na vědomí svým usnesením č. 175/2006 a zároveň rozhodla o vytvoření Národního strategického referenčního rámce pro léta 2007-2013.

Národní strategický referenční rámec je považován za základní programový dokument ČR pro využívání fondů EU. Nejenže dokument vymezuje rámec rozvojové strategie v jednotlivých oblastech na úrovni státu, ale zároveň detailně rozpracovává systém operačních programů. Významnost tohoto dokumentu je podpořena i tím, že tento dokument je předmětem vyjednávání s Evropskou komisí a podléhá jejímu schválení. Až následně mohou být postupně předkládány ke schválení jednotlivé operační programy. Národní strategický referenční rámec je tvořen v souladu se Strategií regionálního rozvoje České republiky¹⁴, která tvoří rámec pro formování regionální politiky ČR komplementární s regionální politikou EU. OP VK podporuje svým zaměřením naplňování dva ze čtyř strategických cílů Národního strategického referenčního rámce¹⁵, konkrétně:

- strategický cíl I - „Konkurenceschopná česká ekonomika“: OP VK pomáhá naplňovat tento strategický cíl pouze částečně, a to v prioritě „Podpora kapacit

¹³ Podrobněji viz Národní rozvojový plán ČR 2007-2013, s. 170. Dostupný také z <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>.

¹⁴ Strategie je vypracovávána v souladu s § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

¹⁵ Podrobněji viz <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/NOK/NSRR_final_1.pdf>.

V&V pro inovace“ prostřednictvím podpory motivace ke studiu exaktních oborů a částečným působením na výzkumné činnosti.

- Strategický cíl II – „Otevřená, flexibilní a soudržná společnost“: OP VK naplňuje tento strategický cíl pouze částečně, a to v prioritě „Vzdělávání“, která se zaměřuje na vytváření komplexního kvalitního systému celoživotního vzdělávání za účelem lepšího uplatnění na trhu práce, ale stejně tak na podporu kurikulární reformy. Dále OP VK naplňuje prioritu „Posilování sociální soudržnosti“ prostřednictvím zaměřením podpory na osoby se speciálními vzdělávacími potřebami. Nelze opomenout ani naplňování priority „Rozvoj informační společnosti“ prostřednictvím systému dalšího vzdělávání.

Nicméně Národní strategický referenční rámec rovněž vymezuje naplňování cílů stanovených ze strany EU, k jejichž naplňování přispívá všech 24 předem nadefinovaných operačních programů. Námi sledovaný OP VK je vymezen k cíli Konvergence a je stanoveno, že *„řídící orgán OP VK zabezpečí prostřednictvím koordinačních mechanismů ESF programů, že prostředky alokované pro Cíl Konvergence nebudou využity na financování intervencí v území Víle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“*¹⁶. V praxi to znamená, že jednotlivé aktivity OP VK se nesmějí prolínat s OP Praha Adaptabilita. OP VK je v rámci tohoto dokumentu indikativně rozpracován do 5 prioritních os, včetně technické pomoci podporující implementaci a realizaci OP VK.

Základními dokumenty vymezující konkrétní cíle a stěžejní informace pro samotné zájemce o realizaci projektů jsou **operační programy**. Pro programové období 2007-2013 si ČR stanovila celkem 24 operačních programů, které jsou vymezeny buď tematicky, nebo regionálně. OP VK patří mezi skupinu 8 tematických (sektorových) operačních programů, jejichž působnost se vztahuje k celé ČR vyjma hl. města Prahy. Zároveň se jedná o vícecílový operační program, jehož financování je realizováno nejen z prostředků stanovených pro cíl Konvergence, ale také z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost¹⁷. Vícecílovost je konkrétně v rámci OP VK vymezena pouze k tzv. systémovým projektům, které se zaměřují na vytvoření systémového rámce celoživotního učení a dále

¹⁶ Národní strategický referenční rámec 2007-2013. Verze červenec 2007. s. 72. Dostupný také z <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/NOK/NSRR_final_1.pdf>.

¹⁷ Podrobněji viz <http://www.strukturalni-fondy.cz/sektorove-op>.

k projektům realizovaných v rámci technické pomoci, kde je nutná celoplošná podpora, nikoliv pouze podpora na regionální či místní úrovni.

Hlavním cílem OP VK je „...rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve VaV“¹⁸. K naplňování tohoto globálního cíle jsou stanoveny směry zaměření formou čtyř specifických cílů. OP VK je rozčleněn do 5 prioritních os, které se dále člení na jednotlivé oblasti podpory. Veškeré aktivity v rámci OP VK jsou financovány z Evropského sociálního fondu. Jednotlivé prioritní osy jsou vymezeny následujícím způsobem:

- Prioritní osa 1: **Počáteční vzdělávání;**
- Prioritní osa 2: **Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj;**
- Prioritní osa 3: **Další vzdělávání;**
- Prioritní osa 4: **Systémový rámec celoživotního učení** (prioritní osa se člení na 4a – podpora v regionech spadajících pod cíl Konvergence a 4b – podpora v regionech spadajících pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost);
- Prioritní osa 5: **Technická pomoc** (prioritní osa se člení na 5a - podpora aktivit v regionech spadajících pod cíl Konvergence a 5b – podpora aktivit v regionech spadajících pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost).

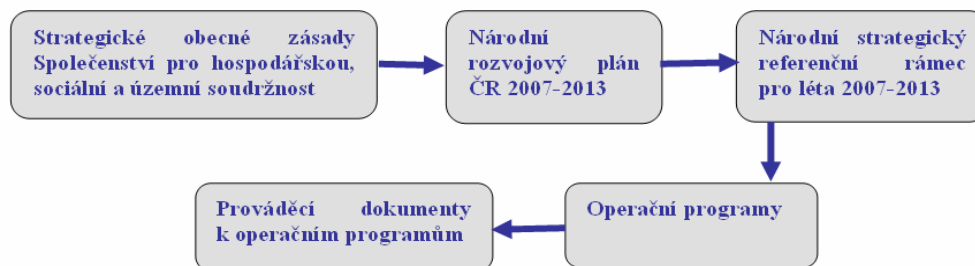
První verzi dokumentu zaslala ČR Evropské komisi v březnu 2007 a již v dubnu 2007 obdržela ČR tzv. Poziční dokument obsahující připomínky, které se staly předmětem vyjednávání s Evropskou komisí¹⁹. OP VK byl schválen v říjnu téhož roku a patřil tak mezi první operační programy schválené Evropskou komisí. Nicméně aby mohl být OP VK realizován, bylo nutné schválit i **Prováděcí dokument k OP VK**, jehož schválení však podléhá „pouze“ monitorovacímu výboru, který po celou dobu dohlíží na naplňování cílů operačního programu²⁰. V tomto případě řídicí orgán OP VK prokázal svou připravenost a prakticky neprodleně po schválení OP VK byl stanoven termín pro zasedání Monitorovacího výboru

¹⁸ Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, s. 41. Dostupný také z <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf>.

¹⁹ Podrobněji viz <<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/EGECPositionPaperOPEC.pdf>>.

OP VK, který zasedl 6. prosince 2007 a schválil první verzi Prováděcího dokumentu OP VK. Prováděcí dokument rozpracovává vymezené oblasti podpory v rámci operačního programu a slouží tedy jako poslední úroveň vymezení cílů a rámcových aktivit pro realizátory projektů.

Obr. 1. Základní schéma programových dokumentů pro období 2007-2013

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány z: WOKOUN, R., et al. Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování; Národní strategický referenční rámec 2007-2013.

Výše uvedené programové dokumenty tvoří základ k čerpání ze strukturálních fondů ČR. Nutno podotknout, že byť měla ČR mírné zpoždění ve schvalovacím procesu jednotlivých operačních programů oproti jiným zemím, podařilo se již počátkem roku 2008 zahájit jejich realizaci. Základní přehledové schéma programových dokumentů pro programové období 2007-2013 je uvedeno na obrázku (Obr. 1).

1.1.2 Finanční vymezení OP VK

Financování OP VK je zajištěno z veřejných zdrojů, přičemž 85 % tvoří finanční prostředky poskytnuté Evropským sociálním fondem a 15 % se bude na realizaci projektů v rámci OP VK podílet samotná ČR, a to i v případě systémových projektů spadající částečně pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Tím se naplňuje požadavek stanovený v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 nově stanovující, že celá oblast podpory má být s ohledem na specifickou povahu vypracování operačních programů zjednodušena s tím,

²⁰ Stanovení monitorovacích výborů se naplňuje jeden ze základních požadavků stanovených v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

že v rámci financování stanovených oblastí z ESF mohou být částečně financovány i ty oblasti, které by spadaly do působnosti ERDF a naopak²¹.

Pro programové období 2007-2013 je pro ČR vymezeno cca 26,7 mld. EUR z fondů EU. K této částce je však nutné připočítat ještě vlastní spolufinancování ze strany samotné ČR. OP VK spadá pod finanční podporu cíle Konvergence, pro který je vymezena podpora z fondů EU ve výši cca 2,6 mld. EUR. Finanční podpora z fondů EU na OP VK je uvedena v tabulce (Tab. 1), kdy celkově získá tento operační program cca 6,8 % z celkových finančních prostředků z fondů EU²².

Tab. 1. Finanční podpora z fondů EU na cíl Konvergence a OP VK pro programové období 2007-2013

Finanční zdroj	Výše podpory na cíl Konvergence (v EUR)	Výše podpory na OP VK (v EUR)
ERDF	13.474.124.612	-
CF	8.819.022.439	-
ESF	3.666.136.186	1.828.714.781
Celkem	25.959.383.237	1.828.714.781

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány z Národního strategického referenčního rámce 2007-2013.

Jak již bylo výše řečeno, OP VK se člení na 5 prioritní os, přičemž vymezení finanční podpory mezi jednotlivé prioritní osy bylo rovněž součástí vyjednávání s Evropskou komisí. Výše finanční podpory na jednotlivé prioritní osy a oblasti podpory OP VK uvádí tabulka (Tab. 2) spolu s vymezením, kolik z těchto finančních prostředků náleží Moravskoslezskému kraji. Je zřejmé, že Moravskoslezskému kraji, jakožto Zprostředkujícímu subjektu OP VK, na realizaci globálních grantů připadá cca 4 % z celkových zdrojů vymezených pro OP VK, což je dle našeho názoru částka vysoká. V některých oblastech podpory, jako např. oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání připadá na Moravskoslezský kraj 11 % z celkové alokace na danou oblast podpory²³.

²¹ Podrobněji viz Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00250078.pdf>.

²² Národní strategický referenční rámec 2007-2013. Verze červenec 2007.

²³ Dohoda o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Zajímavý je postup, jak byly finanční prostředky mezi jednotlivé kraje na globální granty přerozdělovány. V případě všech oblastí podpory prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání se vycházelo z počtu žáků v daném kraji. Moravskoslezský kraj v tomto případě drží prim, jelikož je zde nejvíce žáků základních a středních škol ze všech krajů ČR a celkově bylo pro tento kraj vymezeno 14 % všech prostředků stanovených na globální granty všech krajů²⁴. V případě prioritní osy 3 – Další vzdělávání byl zvolen odlišný postup, kdy se při výpočtu vycházelo s počtu obyvatel ve věku 25 – 64 let.

Tab. 2. Finanční prostředky na OP VK dle jednotlivých oblastí podpory s vymezením alokace pro Moravskoslezský kraj

	Celkem zdroje (v EUR)	Celkem zdroje pro MSK (v EUR)	Celkem zdroje pro MSK (v %)
Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání	720 091 457	58 127 336	8,1
1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání	374 220 757	31 970 035	8,5
1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	155 520 315	11 625 467	7,5
1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	190 350 385	14 531 834	7,6
Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj	737 101 492	0	0,0
Prioritní osa 3 - Další vzdělávání	341 053 322	19 656 524	5,8
3.1 - Individuální další vzdělávání	170 526 661	0	0,0
3.2 - Podpora nabídky dalšího vzdělávání	170 526 661	19 656 524	11,5
Prioritní osa 4 - Národní systémové aktivity	248 073 660	0	0,0
Prioritní osa 5 - Technická pomoc	86 026 635	3 072 543	3,6
5.1a - Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu	51 157 999	2 765 289	5,4
5.2a - Informovanost a publicita programu	17 052 666	153 627	0,9
5.3a - Zvýšení absorpční kapacity	17 052 666	153 627	0,9
5b - Technická pomoc	763 304	0	0,0
CELKEM	2 132 346 566	80 856 403	4

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Dohoda o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace OP VK, Dodatek č. 1 k Dohodě o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace OP VK.

²⁴ Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy České republiky v roce 2007.

První finanční prostředky začal Moravskoslezský kraj čerpat a zároveň sám dále poskytovat již v druhé polovině roku 2008²⁵. Plynulé čerpání finančních prostředků se očekává až do konce roku 2015. Zájem ze strany žadatelů je velmi vysoký, kdy jen do prvních vyhlášených výzev v prioritní ose 1 – Počáteční vzdělávání s alokací cca 330 mil. Kč, byl požadavek ze strany žadatelů cca 1.7 mld. Kč²⁶.

I přes vysoký zájem o čerpání finančních prostředků bylo nutné přistoupit k rozšíření možností čerpání z OP VK, zejména s ohledem na skupiny osob ve vzdělávacích institucích, které nebyly v rámci OP VK, ani v dalších operačních programech v rámci ČR, přímo podporovatelné. V následující podkapitole lze nalézt rozbor hlavních směrů rozšiřujících možnosti pro čerpání z OP VK, a to nad rámec vymezený přímo samotným operačním programem.

1.1.3 Rozšíření možností podpory z globálních grantů OP VK

Jak bylo výše uvedeno, OP VK byl schválen v říjnu 2007. Ještě téhož roku Monitorovací výbor OP VK schválil Prováděcí dokument k OP VK, který daný operační program detailněji rozpracovává. Záhy se však ukázalo, že OP VK v sobě nezahrnuje zásadní skupinu osob z oblasti předškolního vzdělávání – pracovníky mateřských škol²⁷. Byť se jedná o součást vzdělávacího procesu ČR, tyto skupiny osob nemohly být v rámci projektů zahrnuty. Nutno podotknout, že tyto osoby nebylo možné podpořit ani z jiných operačních programů ČR, s výjimkou Operačního programu Praha Adaptabilita. Téměř po roce vyjednávání mezi zprostředkujícími subjekty a řídicím orgánem bylo rozhodnuto a následně Monitorovacím výborem OP VK schváleno, že finanční podpora bude směřována i do mateřských škol, zejména směrem k pedagogickým pracovníkům a v této návaznosti došlo k rozšíření oprávněných cílových skupin v oblasti podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení²⁸.

²⁵ Podrobněji viz < http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/akt_128.html>.

²⁶ Podrobněji viz < http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/tisk_info_detail.html?id=842>.

²⁷ Jistou výjimku tvořili pedagogičtí pracovníci pracující s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Tyto osoby byly velmi úzce a doplňkově vymezeny v oblasti podpory 1.2.

²⁸ Změna byla promítnuta do Prováděcího dokumentu k OP VK ve verzi k 18. 6. 2008. Dostupné také z <<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG080618ProvadecidokumentOPVK1802008.pdf>>.

Další z problémových oblastí bylo velmi úzké vymezení cílových skupin v oblasti podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Původně měli být podpořeni pouze rodiče dětí se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním, přitom však zůstali zcela opomenuti rodiče dětí se zdravotním znevýhodněním, které tvoří jednu z důležitých cílových skupin dané oblasti podpory zaměřené na rovné příležitosti. I zde Monitorovací výbor OP VK zasedající v prosinci 2008 rozšířil cílovou skupinu i o rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami²⁹.

Byť se může jevit, že se jedná jen o „kosmetickou“ úpravu možností čerpání finančních prostředků z globálních grantů OP VK, není tomu tak. Tímto krokem se rozšířily možnosti mnohým vzdělávacím institucím v ČR a podpora z OP VK získala mnohem komplexnější charakter. Jen pro upřesnění je nutné uvést, že výše uvedené změny nejsou promítnuty do současné verze schváleného dokumentu OP VK, ale pouze v Prováděcím dokumentu OP VK. Řídicímu orgánu se podařilo neformálně vyjednat rozšíření OP VK s tím, že změny budou promítnuty až do následné druhé verze dokumentu. Významnou roli ve vyjednávání o rozšíření možností čerpání prostředků z OP VK přísluší zprostředkujícím subjektům, které tímto potvrdily svou nezastupitelnou úlohu při čerpání prostředků ze strukturálních fondů v jednotlivých krajích. Detailní vymezení jednotlivých subjektů implementační struktury OP VK se stane předmětem pozornosti v následující kapitole.

1.2 Implementační struktura OP VK

Základní implementační struktury operačních programů ČR vychází z obecného rámce stanoveného Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006, nicméně i v tomto případě se navázalo na programové období 2004-2006. Vždy jsou jednotlivé členské země povinny zajistit:

- **řídící orgány** pro jednotlivé operační programy zajišťující řízení a provádění příslušného operačního programu. V tomto případě se může jednat jak o veřejný, tak soukromý subjekt;
- **certifikační orgán**, jakožto veřejný subjekt zaštiťující finanční vztahy mezi členskou zemí a Evropskou komisí;

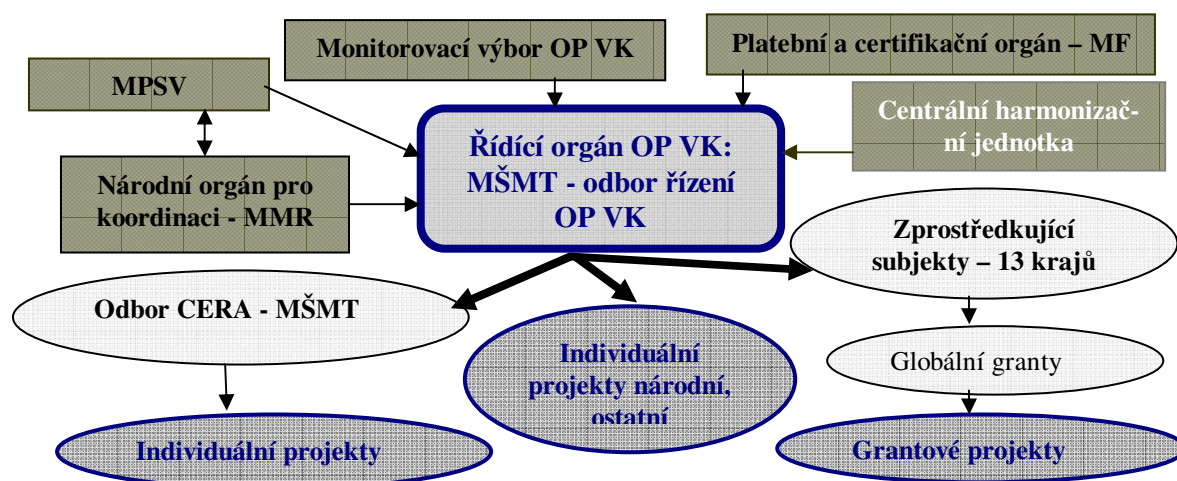
²⁹ Změna byla promítnuta do Prováděcího dokumentu k OP VK ve verzi k 18. 6. 2008. Dostupné také z <<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG080618ProvadecidokumentOPVK1802008.pdf>>.

- **auditní orgány** pro jednotlivé operační programy z řad veřejných subjektů, které jsou však zcela funkčně nezávislé na řídicím orgánu i certifikačním orgánu. Auditní orgány zodpovídají za ověřování řídicího a kontrolního subjektu.

Dále může řídicí orgán převést část úkolů na tzv. „**zprostředkující subjekty určených členským státem nebo řídicím orgánem, včetně místních orgánů, subjektů regionálního rozvoje a nevládních organizací, v souladu s ustanoveními dohody uzavřené mezi členským státem nebo řídicím orgánem a daným subjektem**“³⁰. Nelze opominout ani **monitorovací výbory** stanovené členskými státy i řídicími orgány operačních programů po jejich schválení.

V případě OP VK je základní implementační struktura upravena následujícím způsobem: řídicím orgánem je stanoveno MŠMT, certifikačním orgánem pro celou zemi je Platební a certifikační orgán, a to odbor Národního fondu Ministerstva financí, který úzce spolupracuje s Národním orgánem pro koordinaci. Auditním orgánem je stanoveno Ministerstvo financí – útvar Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu. Nelze však opomenout ani odborný orgán na MMR - Národní orgán pro koordinaci zajišťující koordinaci implementačního systému v souladu s Národním rámcem politiky soudržnosti. Oblast čerpání finančních prostředků z ESF dále zajišťuje MPSV. Přehledové schéma je uvedeno na obrázku (Obr. 2) zachycující základní implementační strukturu.

Obr. 2. Základní schéma implementační struktury OP VK

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány z Manuálu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – verze 4.

³⁰ Článek 42 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecních ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Zejména s ohledem na roli krajů v národním vzdělávacím systému a zkušenostem s administrací tzv. grantových schémat v programovém období 2004-2006 byly do implementační struktury zahrnuty i kraje³¹, vyjma hl. m. Prahy, kterým byla svěřena role zprostředkujících subjektů.

1.2.1 Zprostředkující subjekty

Zahrnutím krajů do implementační struktury OP VK využilo MŠMT možnosti rámcově vymezené již v čl. 42 a 59 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. V čl. 42 je určeno, že zprostředkující subjekt zodpovídá za řízení globálního grantu v souladu s ustanoveními dohody uzavřené mezi řídicím orgánem a zprostředkujícím subjektem. V případě Moravskoslezského kraje bylo uzavření dohody poněkud komplikovanější. V září roku 2007 obdržel Moravskoslezský kraj první návrh **Dohody o spolupráci Zprostředkujícího subjektu a Řídícího orgánu při zabezpečení realizace OP VK**, kterou však rada kraje nepřijala. Důvodem nepřijetí návrhu bylo ustanovení, že min. 3,6 % alokovaných prostředků pro Moravskoslezský kraj bude určeno pro projekty zabývajícími se environmentální problematikou³². Podobně se zachovaly i ostatní zprostředkující subjekty OP VK. Následovalo další vyjednávání a nakonec přijala rada Moravskoslezského kraje novou verzi dohody, která již problematické ustanovení neobsahovala³³. Tím mohla být zahájena spolupráce mezi Moravskoslezským krajem a MŠMT při zabezpečování realizace OP VK v moravskoslezském regionu prostřednictvím tzv. globálních grantů. Tímto aktem se naplnilo Usnesení vlády č. 1302 ze dne 15. 11. 2006, v němž jsou implementačními orgány pro oblast podpory 1.1, 1.2, 1.3 a 3.2 kraje, které budou prostřednictvím globálních grantů poskytovat prostředky na grantové projekty.

Dále byla krajům touto dohodou určena částka na technickou pomoc za účelem podpory administrace, publicity, technického zázemí, apod. V případě technické pomoci jsou finanční prostředky krajům přidělovány jakožto „příjemcům“, tzn. mimo režim globálních

³¹ Tyto kraje úspěšně realizovaly skupinové projekty – tzv. grantová schémata v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů a Společného regionálního operačního programu.

³² Usnesení rady Moravskoslezského kraje č. 149/5247 ze dne 22. 10. 2007.

³³ Usnesení rady Moravskoslezského kraje č. 152/5043 ze dne 13. 11. 2007.

grantů. Výše finančních prostředků stanovených pro Moravskoslezský kraj je uvedena v tabulce (Tab. 2).³⁴

Dohoda vymezuje pouze rámec spolupráce mezi jednotlivým krajem a MŠMT, dále musí být postupováno v souladu s Manuálem OP VK upravující samotné procesní operace při realizaci spolupráce. Dle Manuálu OP VK nejprve Moravskoslezský kraj musel podat **žádost o financování globálního grantu** (formou projektu) pro každou oblast podpory OP VK. Žádosti definují cíl globálního grantu, jeho popis a potřebnost pro kraj, oblast cílových skupin a možných příjemců, stejně jako aktivity, které budou globálními granty podporovány. Nedílnou součástí žádosti je i charakteristika předpokládané administrace globálních grantů, popis přidané hodnoty realizovaných aktivit a jejich udržitelnost, stejně jako předpokládaná výše naplnění monitorovacích indikátorů. První žádosti o financování globálních grantů prioritní osy 1 OP VK - v oblasti podpory 1.1, 1.2 a 1.3 byly ze strany Moravskoslezského kraje předloženy MŠMT ke schválení v lednu roku 2008, přičemž Moravskoslezský kraj nepožádal o všechny finanční prostředky pro tento kraj přidělené, ale pouze o 60 %. O následujících 40 % bude Moravskoslezský kraj žádat nejdříve v roce 2010. Žádost v oblasti podpory 3.2 byla předložena až o rok později z důvodu nevyjasněné problematiky veřejné podpory pro tuto oblast podpory a schválení tohoto globálního grantu se očekává v květnu roku 2009.

Žádosti o financování globálního grantu prioritní osy 1 byly oficiálně schváleny až v květnu 2008, nicméně i přesto v dubnu 2008 Moravskoslezský kraj vyhlásil první výzvy k předkládání grantových projektů do oblastí podpory 1.1, 1.2 a 1.3. Byť se předpokládá, že před vyhlášením výzev má kraj uzavřený právní akt k předložené žádosti o financování globálního grantu, v případě Moravskoslezského kraje tomu tak nebylo. MŠMT Moravskoslezskému kraji vydalo ke globálním grantům prioritní osy 1 OP VK tzv. **Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant OP VK** v červnu roku 2008, a to pro každou oblast podpory zvlášť³⁵. Rozhodnutí detailně rozpracovávají práva i povinnosti zprostředkujícího

³⁴ Výše finanční podpory na technickou pomoc byla Moravskoslezskému kraji následně upravena v Dodatku č. 1 k Dohodě o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

³⁵ Rozhodnutí bylo přijato usnesením rady Moravskoslezského kraje č. 184/6652 ze dne 26. 6. 2008.

subjektu při realizaci OP VK, stejně jako sankce při porušení určitých povinností či nenaplnění monitorovacích indikátorů.

Na úrovni Moravskoslezského kraje bylo rolí zprostředkujícího subjektu dopisem hejtmána ministrovi školství ze dne 16. 4. 2007 pověřeno **oddělení strukturálních fondů odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje**³⁶. Toto oddělení nebylo vybráno náhodou, ale díky zkušenostem, které mělo s realizací tzv. grantových schémat v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů a Společného regionálního operačního programu. Nicméně v programovém období 2004-2006 oddělení strukturálních fondů neplnilo roli zprostředkujícího subjektu, ale pouze tzv. „konečného příjemce“, který dále finanční prostředky přerozděloval na projekty, mezi tzv. „konečné uživatele“³⁷.

Zprostředkující subjekty nejčastěji spolupracují zejména s Odborem řízení OP VK, který je zodpovědný za řízení globálních grantů na úrovni MŠMT a zároveň poskytuje metodickou pomoc krajům. Za účelem efektivní spolupráce pravidelně organizuje společná pracovní jednání se zástupci krajů, stejně jako výjezdní zasedání, v rámci kterých se řeší nejproblematictější oblasti realizace OP VK na úrovni krajů.

1.2.2 Další subjekty implementační struktury

Na úrovni MŠMT z pohledu zajištění řízení, metodické podpory a odborné stránky OP VK, vznikly organizační struktury zaštiťující procesní operace nutné k výkonu řídicího orgánu. V souladu s nastavenými požadavky audit řídicích a kontrolních systémů MŠMT zajišťuje funkci pověřeného subjektu auditního orgánu **Odbor interního auditu** (PAS – Pověřený auditní subjekt). Další oddělenou organizační jednotkou je **Odbor hlavního účetního a metodiky účetnictví** zaštiťující finanční procesy spojené s realizací OP VK. *„Kompetence Řídícího orgánu OP VK byly rozděleny mezi útvary MŠMT s tím, že řízení OP VK a vystupování jménem Řídícího orgánu bylo z rozhodnutí ministryně ze dne 12. 9. 2007 (č.j.: 21 951/2007-4) delegováno na sekci pro řízení strukturálních fondů, resp. Sekci řízení Ope-*

³⁶ V době pověření se dané oddělení jmenovalo oddělení grantových schémat a spadalo pod odbor regionálního rozvoje, cestovního ruchu a kultury.

³⁷ Podrobněji viz <<http://old.strukturalni-fondy.cz/srop/programovy-dodatek-srop>>.

račních programu EU“³⁸ spadající pod **Sekretariát vrchního ředitele**, který odpovídá za vedení a dohled nad orgány implementace z hlediska řídicích, kontrolních, administrativních a dalších prováděcích systémů. Sekretariát zahrnuje tři odbory zajišťující realizaci OP VK, konkrétně:

- **odbor řízení OP VK:** odpovídá zejména za přípravu OP VK a navazujících prováděcích dokumentů, řízení globálních grantů, publicitu a další činnosti;
- **odbor technické pomoci:** odpovídá zejména za realizaci technické asistence jak na úrovni jednotlivých krajů, tak i samotného ministerstva;
- **odbor CERA:** odpovídá zejména za realizaci individuálních projektů v rámci OP VK.

Zvláštní postavení v implementační struktuře OP VK má **Expertní skupina OP VK**, která je „*poradním orgánem ministra školství, mládeže a tělovýchovy a je složená z odborníků na jednotlivé oblasti vzdělávání, financování školství, kurikulární reformu, evaluační aktivity, atd.*“³⁹ Právě tato skupina zajišťuje transparentní přístup k individuálním projektům národním. Odborného gestora pro globální granty realizovanými kraji zajišťuje **Skupina II** pro všeobecné, odborné a další vzdělávání, **Skupina III** pro výzkum a vysoké školy, **Skupina V** sportu a mládeže a **Skupina VI** pro sociální programy a zároveň tyto skupiny plní roli příjemce v případě individuálních projektů ostatních⁴⁰.

Právě aktivity vymezené Prováděcím dokumentem OP VK pro individuální projekty, které administruje odbor CERA, nejvýrazněji zasahují do aktivit vymezené globálními granty. Základním rozlišovacím znakem je, že pokud projekty mají dopad větší než v rámci jednoho kraje, je nutné projekt předložit v režimu individuálních projektů. Tím je jasně vymezeno, že jednotlivé kraje podporují tzv. grantové projekty pouze v případě, kdy jejich dopad spadá pouze do daného kraje. Jak jednotlivé subjekty ovlivňují či naplňují vzdělávací politiku Moravskoslezského kraje bude předmětem pozornosti v praktické části této práce.

³⁸ Manuál Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze 4. kap. 5, s. 9.

³⁹ Manuál Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze 4. kap. 5, s. 16.

⁴⁰ Manuál Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze č. 2, 3, 4.

2 VZDĚLÁVACÍ POLITIKA MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Vyšší územní samosprávné celky neboli kraje, jsou hlavními nositeli regionálního školství projevující se přímým i nepřímým působením na vzdělávací instituce daného regionu. Současná míra rozsahu tohoto působení krajů je postavena na relativně krátkém historickém vývoji nejen samotné reformované veřejné správy v ČR, ale i ve vztahu k významným evropským mezinárodním institucím. Transformace v oblasti vzdělávací soustavy ČR se začala rýsovat již s nástupem 90. let 20. stol., v souvislosti s počátkem reálného prosazování principů demokratického státu poznamenaného trvalými hmotnými i nehmotnými odkazy na éru komunistického Československa, ale i v souvislosti s významnými celoevropskými integračními procesy. Trvalá a neodmyslitelná agregace těchto dvou oblastí se plně projevila s nástupem 21. stol., aby se tak stala východiskem pro regionální vzdělávací politiky v krajích. Do jaké míry Moravskoslezský kraj dokázal využít možnosti vlastní autonomie pod vlivem národních i evropských zájmů? Lze očekávat, že vhodnými participačními nástroji se kraj začlenil mezi subjekty aktivně implementující a realizující jak záměry národní, proevropské, i dokonce specificky regionální.

V následujícím textu se pokusíme stručně představit historicky novodobé základy krajské vzdělávací politiky, a to nejen v souvislosti s reformou veřejné správy v ČR, ale i se vstupem do EU. Jelikož existuje nejedno propojení mezi národními a nadnárodními politikami, je nutné definovat pozici kraje v roli samostatného regionálního leadera v oblasti vzdělávání, který je schopen prostřednictvím vhodných nástrojů dosahovat autonomně stanovených cílů vyplývajících z diverzity daného regionu. Předpokladem úspěchu je však nejen správnost rozhodování, načasování či zkušenost, ale i podpora dalších subjektů nadregionálních. Předchozí text nám představil možnosti evropské pomoci, ty však nejsou realizovatelné bez dostatečné regionální podpory. Centrem zájmu se sice následně stane zhodnocení míry působení zprostředkujícího subjektu na oblast vzdělávání Moravskoslezského kraje, nicméně nejprve je nutné určit východiska a oporu vzdělávací politiky v kraji, aby mohl být následně určen rámec propojení aktivit mezi OP VK a krajem. Následné zkoumání totiž nevyklučuje možnost, že existují v regionálním školství oblasti, které jsou z pozice nadnárodní pomoci buď nepodporovatelné, nebo jsou doposud záměrně či nezáměrně přehlíženy.

2.1 Východiska vzdělávací politiky kraje

Současný stav v oblasti vzdělávání v krajích je odrazem institucionální spolupráce a partnerství různých subjektů, ale také nastavených mechanismů, prostřednictvím kterých se tato důležitá oblast společnosti dynamicky rozvíjí. Východiska vzdělávací politiky kraje lze vymezit **na základě změn veřejné správy v ČR**, či nepřímo i ve vazbě na vývoji veřejné správy v liberálně demokratických státech, ale také **na základě vývoje na poli mezinárodní politiky** – zejména té evropské. Tyto dva základní prvky ovlivňující vývoj regionálního školství neodmyslitelně vedle sebe působí zejména od okamžiku kumulujících se reformních změn, tj. s nástupem 21. stol., kdy dochází k vybudování struktur synergicky podporující vzdělávací systém, za účelem rozvoje vzdělanostní společnosti.

2.1.1 Vzdělávání a veřejná správa ČR

Již od vzniku Československé republiky oblast vzdělávání zastřešuje ústřední orgán státní správy - ministerstvo⁴¹. Zásadní transformace v oblasti školství se začala uplatňovat s pádem komunistického režimu, a to na základě zákona č. 564/1990 Sb., který potvrdil, že ústředním orgánem státní správy pro oblast školství zůstává MŠMT, ovšem výkon **státní správy vykonává kromě ministerstva v jednotlivých oblastech ČR i jim přímo řízení organizace – školské úřady**. Školské úřady se staly zřizovateli základních škol speciálních při zdravotnických zařízeních, škol pomocných, zvláštních, ale také k nim příslušných předškolních zařízení. Dále se staly zřizovateli základních uměleckých škol, zotavovacích zařízení, výchovných zařízení, zařízení školního stravování, atd. Ministerstvo si ve své gesci ponechalo střední školy, odborná učiliště, konzervatoře, speciální předškolní zařízení, základní školy i střední školy, státní jazykové školy, atd.⁴²

⁴¹ Od roku 1918 neslo ministerstvo nejprve název „Úřad pro správu vyučování a národní osvětu“, později bylo přejmenováno na „Ministerstvo školství a národní osvěty“. Ministerstvo mělo kompetence v oblasti celého školství, vyjma zemědělského – tato oblast příslušela Ministerstvu zemědělství. V období protektorátu výkon správy realizovalo „Protektorátní ministerstvo školství a národní osvěty“, které po válce opět bylo přejmenováno na „Ministerstvo školství a osvěty“. Od 50. let 20. stol. se názvy i kompetence ministerstva měnily velmi často, až zákonem z roku 1988 se název stabilizuje na „Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy“. Podrobněji viz <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/160-let-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>>.

⁴² KLOČKOVÁ, Lenka. *160 let Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*. Dostupné z <http://www.msmt.cz/ministerstvo/160-let-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>.

Samospráva byla vykonávána obcemi a školskými radami. Obce byly zřizovateli předškolních zařízení a základních škol. Střední zdravotnické školy byly zřizovány Ministerstvem zdravotnictví. **V oblasti terciárního vzdělávání** změna po roce 1989 proběhla také, změnil se zejména systém řízení vysokých škol, kdy nově byly zavedeny samosprávné prvky v řízení, a to formou **akademických senátů** složených z akademických pracovníků a studentů⁴³.

Bohužel však velmi brzy bylo zřejmé, že takto určená školská správa bude muset projít dalšími radikálními změnami, které mimo jiné souvisely s reformou veřejné správy, jejíž koncepce se začala tvořit již počátkem 90. let 20. stol. Proces transformace a následně reformy v ČR byl sice zahájen v souvislosti se změnou společenské situace – s nástupem prosazování demokratických principů ve společnosti a změnou státního zřízení, nicméně je třeba si uvědomit, že reformou veřejné správy procházely i vyspělé demokratické státy západní Evropy⁴⁴. V těchto zemích veřejná správa procházela reformou již od 60. let 20. stol. s cílem decentralizovat státní správu většinou na územní samosprávu, usnadnit občanskou participaci, zlepšit výkonnost veřejné správy, zvýšit profesionalitu zaměstnanců veřejné správy, apod. Začaly se prosazovat i nové manažerské aspekty a reforma se nevyhnula ani personálnímu řízení.⁴⁵

V ČR bylo nutné počátkem 90. let vytvořit zejména stabilní správní strukturu veřejné správy a obnovit územní samosprávu, která by mimo jiné umožňovala autonomní rozhodování v určitých oblastech školství. Jistým řešením se stal přechod na okresní úřady, které však vykonávaly pouze státní správu. Kraje sice zůstaly zachovány, ale pouze jako nevýznamné územní články bez možnosti výkonu samostatných činností, ta příslušela pouze obcím. Změna byla deklarována již v nové Ústavě České republiky ze dne 16. 12. 1992, kde bylo stanoveno, že samospráva bude realizována nejen na úrovni obecní, ale i na úrovni tzv. vyšších územních samosprávných celků. Po 5 letech politického vyjednávání se podařilo přijmout základní zákon nutný pro zdárný průběh plánové reformy. Ústavní zákon byl sice přijat v roce 1997, nicméně účinnost byla stanovena až k 1.1.2000⁴⁶.

⁴³ KLOČKOVÁ, Lenka. *160 let Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*. Dostupné z <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/160-let-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>>.

⁴⁴ Autor si úmyslně všímá pouze vyspělých demokratických evropských států, jelikož ty měly na vývoj veřejné správy v ČR největší vliv, nicméně reforma se realizovala i např. v USA, které se mimo jiné aktivně věnovaly otázkám zdokonalení federální správy a veřejného sektoru.

⁴⁵ Pomahač 2002, s. 190-240.

⁴⁶ Ústavní zákon č. 374/1997 Sb.

S nástupem nového tisíciletí tedy vzniklo na území ČR 14 krajů, ty však prakticky nemohly fungovat, jelikož stále chyběl základní zákon o krajích. V roce 2000 se však podařilo přijmout zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a další související zákony tak, aby kraje mohly již od 1. 1. 2003 plně vykonávat svou činnost ve svěřených oblastech, mj. i v oblasti školství.⁴⁷

Nová koncepce v oblasti vzdělávání, která se plně projevila se zahájením činností krajských úřadů, byla prakticky připravována již od přijetí ústavního zákona v roce 1997. MŠMT své hlavní cíle v oblasti vzdělávací politiky v ČR stanovilo nejprve v **Koncepci vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice**, kterou vláda schválila svým usnesením č. 277 na svém jednání dne 7. 4. 1999. Vláda zároveň stanovila, že bude v roce 2000 zpracován **Národní program rozvoje vzdělávání v České republice**, tzv. **Bílá kniha**. Bílou knihu vláda schválila na svém zasedání dne 7. 2. 2001 a dále uložila ministru školství „realizovat *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice prostřednictvím Dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy a ve Výročních zprávách o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy informovat o naplňování konkretizovaných cílů Národního programu*“⁴⁸.

Bílá kniha se stala velmi důležitým dokumentem, jelikož jasně vymezuje vládní záměry v oblasti vzdělávání, včetně legislativních a organizačních opatření a rozvojových programů. Bílá kniha přijatá v roce 2001 se již aktivně zabývá regionálním školstvím – obecním a krajským. Strategické cíle stanovené Bílou knihou plně reflektovaly probíhající reformu veřejné správy. Ve školství se toto mělo projevit zejména přenesením kompetencí do jednotlivých regionů. „Prodlouženou rukou“ MŠMT se měly místo školských úřadů stát krajské úřady a orgány krajů. Mechanismem pro dosahování regionálních cílů, které by zároveň reflektovaly cíle národní, se opět staly krajské dlouhodobé záměry. V případě Moravskoslezského kraje byl dlouhodobý záměr zpracováván již od roku 2001. Po schválení ze strany MŠMT byl přijat v roce 2003, tzn. hned první rok, kdy kraje započaly vykonávat svou činnost a na kraje byla přenesena správa škol a zároveň rok po vydání prvního celonárodního dlouhodobého záměru. V tomto dlouhodobém záměru

⁴⁷ Kadečka 2003, s. 13-23.

⁴⁸ Usnesení vlády České republiky č. 113 ze dne 7. 2. 2001 k Bílé knize – Národnímu programu rozvoje vzdělávání v České republice.

je řečeno, že „Reforma veřejné správy přinesla ve vzdělávání a školství rozsáhlou změnu v rozdělení pravomocí a zodpovědností mezi centrem a nově vzniklými kraji. Zdůraznila se tak jejich společná zodpovědnost, nezbytnost spolupráce a partnerství, a také potřeba určitých mechanismů, které to vše zaručí.“⁴⁹

Jakmile byly definovány celonárodní cíle v oblasti vzdělávání, bylo zřejmé, že je pro realizování plánované kurikulární reformy nutné také změnit legislativní rámec. Novým východiskem se v roce 2005 stal nový školský zákon⁵⁰, který definuje oblast vzdělávání krajským úřadům z pozice zřizovatelů. Dále tento zákon stanovuje, že „krajský úřad zpracovává v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji a předkládá jej ministerstvu k vyjádření.“⁵¹ Záměry krajů vždy obsahují cíle a úkoly pro oblast vzdělávání a stávají se tak **základním východiskem pro vzdělávací politiku krajů**. V současné době Moravskoslezský kraj vydal tři dlouhodobé záměry, a to v roce 2003, 2006 a 2008. Současné strategické cíle Moravskoslezského kraje jsou popsány detailněji dále.

2.1.2 Vzdělávání a mezinárodní politika

V kontextu mezinárodní vzdělávací politiky ČR, potažmo Moravskoslezský kraj, jasně dává najevo, že vzdělávání je nutné rozvíjet nejen v souladu se záměry národními, ale také i v souladu s mezinárodní politikou. Členstvím v různých mezinárodních organizacích v oblasti školství a vzdělávání se ČR naskýtá možnost podchytit nové vývojové trendy ve vzdělávání podporující mj. v současné době probíhající kurikulární reformu, stejně tak i využívat hojnou podporu ze strany těchto institucí.

V centru našeho zájmu je regionální vzdělávací politika, která se v souladu s reformačními procesy veřejné správy ČR vyvíjí i pod vlivem dlouhodobě probíhajících evropských integračních procesů. Konkrétní východiska podpory vzdělávací politiky ze strany EU prostřednictvím OP VK již byla charakterizována v předchozí kapitole ve vztahu

⁴⁹ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 2.

⁵⁰ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

⁵¹ § 9, odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

ke zprostředkujícímu subjektu. Je však na místě definovat vývoj či možnou podporu krajské vzdělávací politiky i ve vztahu k celkovým rozvojovým záměrům EU či dalších významných mezinárodních organizací.

Politika Evropské Unie v oblasti vzdělávání

EU se již dlouhodobě zaměřuje na oblast vzdělávání, byť tato oblast je ze strany EU pouze koordinována a harmonizována, tzn. nepatří do skupiny společných politik. Lze sledovat, že významněji se oblast vzdělávání upravila Maastrichtskou smlouvou, kdy bylo jasné stanoveno, že bude doplňkově podporována činnost členských zemí ve všeobecném vzdělávání, odborném vzdělávání a práce s mládeží. Organizace vzdělávání i její přesný obsah zůstal ponechán na jednotlivých zemích, pouze se vymežil rámec zaměření, a to na studium cizích jazyků na úrovni studentů i pedagogických pracovníků, stejně jako na odborné vzdělávání, které by mělo reflektovat potřeby na trhu práce. Podporu ze strany EU bylo možno nalézt v různých podporovaných programech, jako Sokrates a jeho podprogramech Erasmus, Lingua, Comenius zaměřených na výměnu vysokoškolských studentů a pedagogických pracovníků, Leonardo da Vinci zaměřeného na odborné vzdělávání či program Youth for Europe zaměřený na výměnu mladých lidí⁵².

ČR se na těchto programech aktivně podílela již od poloviny 90. let 20. stol., kdy toto bylo možné zejména s ohledem na přijetí prvního Dodatkového protokolu k Dohodě o přidružení ČR k Evropským společenstvím s platností od února 1996. Protokol vymezuje, že se Česká republika může zúčastnit rámcových programů, speciálních programů a jiných akcí Společenství v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže⁵³.

Velmi významným mezníkem od roku 2001 se rovněž stala tzv. Bílá kniha Evropské komise o mládeži zvaná také Nový podnět pro evropskou mládež, která je považována za strategický dokument pro členské státy v oblasti práce s mládeží, kterou je nutné podporovat v oblasti formálního i neformálního vzdělávání, stejně jako v oblasti participace těchto osob do veřejného života, například formou dobrovolnické služby⁵⁴. Přijetím Bílé knihy Ev-

⁵² HAD, M., URBAN, L. s. 132-150.

⁵³ Podrobněji viz Sdělení č. 36 o podepsání Dodatkového protokolu k Evropské dohodě. Dostupné také z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1996/sb12-96.pdf>.

⁵⁴ Podrobněji viz <http://www.msmt.cz/mladez/bila-kniha-evropske-komise-o-mladezi>.

ropské komise o mládeži započala řada aktivit směřujících směrem k žákům a studentům. Aktivně se tomuto tématu věnuje i Evropská rada, která přijala řadu svých usnesení či oficiálních prohlášení. Byl např. vypracován společný pracovní dokument Komise a Evropské rady Cesty k ověřování a uznávání vzdělávání, odborné přípravy a učení v oblasti mládeže, na jehož základě došlo k vypracování přístupů v oblasti uznávání kvalifikací a hodnocení kvality⁵⁵. Lze tedy sledovat, že na půdě EU je oblast vzdělávání neopomíjeným tématem a pozornost, která se k tomuto tématu váže, je více jak potěšující. Nicméně nejen EU, ale i jiné mezinárodní instituce vnímají vzdělávání jako prioritní téma a rozhodně toto téma neuniká jejich pozornosti.

Další mezinárodní organizace ve vzdělávání

Charakterizovali jsme východiska vzdělávací politiky EU, nicméně instituce na poli regionálního vzdělávání jsou součástí podpory i ze strany dalších významných mezinárodních organizací, jako např. OECD, UNESCO, Rada Evropy či EIA. Nicméně je třeba zdůraznit, že pokud se podpora ze strany těchto mezinárodních organizací promítá i do procesu vzdělávání v Moravskoslezském kraji, je tomu tak zejména prostřednictvím ucelených národních iniciativ či subjektů působících v krajích.

OECD sleduje a vyhodnocuje vývojové trendy v oblasti vzdělávání zejména prostřednictvím Ředitelství pro vzdělávání (Directorate for Education) zastřešující práci pracovních skupin se zapojením členských států. Pracovní skupiny působí v sedmi předem definovaných oblastech⁵⁶, které plně reflektují strategické cíle OECD v oblasti vzdělávání, které jsou zaměřeny na podporu celoživotního učení, hodnocení a zlepšování výsledků ve vzdělávání, podporu kvalitnější výuky, terciární vzdělávání, budování sociálním soudržnosti či hledání nových vizí v oblasti vzdělávání⁵⁷.

UNESCO je mezinárodní organizací výrazně se zaměřující na oblast výchovy a vzdělávání, což podporuje prostřednictvím svých programů, jako je např. program EFA

⁵⁵ Podrobněji http://www.mladezvakci.cz/fileadmin/user_upload/publikace/Sbornik_KONEV.pdf.

⁵⁶ Jedná se o „ETP – Education and Training Policy, CERi – Centre for Educational Research and Innovation, INES – Indicators of Education Systems, PISA – Programme for International Student Assessment, IMHE – Programme on Institutional Management in Higher Education, PEB – Programme on Educational Building a NME – Unit for Cooperation with Non-Member Economies“. Podrobněji viz *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*, 2006, s. 146-147.

Education for All (Vzdělávání pro všechny) či ASP – Associated Schools Project (Program přidružených škol). Realizaci těchto programů zastřešuje nejvyšší orgán - Generální konference UNESCO. Škála zemí, kde tato mezinárodní organizace v oblasti vzdělávání působí, je obrovská, kdy např. do programu ASP je zapojeno více jak 170 zemí.

Rada Evropy sdružuje 47 států, z toho 22 států střední a východní Evropy. V oblasti vzdělávání se zaměřuje na vzdělávací politiku, osnovy a metody ve školství, výzkum, výměnu zkušeností, tvorbu partnerství a sítí, uznávání kvalifikací mezi státy a praktické educační materiály pro politiky i pedagogy⁵⁸. Na úrovni Rady Evropy zastřešují oblast vzdělávání dva orgány, a to Organizační výbor pro vzdělávání a Organizační výbor pro vyšší vzdělávání a výzkum. Stejně jako i jiné mezinárodní organizace, tak i Rada Evropy svou podporu realizuje prostřednictvím projektů⁵⁹.

Mezinárodní organizace **IEA** se zaměřuje zejména na výzkumné studie se zaměřením na určitá aktuální témata, prostřednictvím kterých se posuzuje vývoj vzdělávání v těchto oblastech a umožňuje tak např. monitorování změny na základě implementování nové vzdělávací politiky. Organizace je vlastně sdružením národních výzkumných a vládních institucí a zaměřuje se zejména na matematiku, přírodovědné předměty či čtenářskou gramotnost. Právě informace z pravidelných analýz pod záštitou této organizace slouží často jako východisko pro regionální, národní či mezinárodní instituce zabývající se zvyšováním kvality ve vzdělávání⁶⁰.

Výše uvedeným textem byl charakterizován rámec podpory v oblasti vzdělávání pro český stát, a tím i pro Moravskoslezský kraj. Nicméně následně pozornost bude věnována zejména současným rozvojovým cílům kraje spolu s vymezením základní provázanosti s OP VK.

⁵⁷ Podrobněji viz http://www.oecd.org/document/2/0,3343,en_2649_33723_40814978_1_1_1_1,00.html.

⁵⁸ <http://www.radaevropy.cz/a4.php>.

⁵⁹ Jedná se např. o projekty: EDC – Education for Democratic Citizenship (Výchova k demokratickému občanství), Languages, Diversity, Citizenship (Jazyky, různorodost, občanství) či Learning and teaching about the history of Europe in the 20th century (Jak vyučovat a jak se učit evropské dějiny 20. století).

⁶⁰ Podrobněji viz *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*, 2006, s. 157.

2.2 Současné strategické rozvojové cíle kraje

Moravskoslezský kraj, stejně jako další kraje v ČR, si své strategické rozvojové cíle pravidelně každé dva roky stanovuje ve stěžejním dokumentu – Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji. Jak již bylo v předchozí části této práce řečeno, poslední Dlouhodobý záměr vydal Moravskoslezský kraj v roce 2008. Byť kraje ve svých dokumentech navazují na národní strategické cíle, mohou se ve svých záměrech i odklonit a zaměřit své regionální cíle vysloveně regionálně. Moravskoslezský kraj již takto pravidelně činí. V posledním Dlouhodobém záměru si kraj stanovil tyto hlavní strategické cíle pro Moravskoslezský kraj:

- podpora kurikulární reformy;
- podpora rozvoje odborného vzdělávání;
- podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích;
- vytváření krajského systému kvality vzdělávání;
- rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání;
- vytváření krajského systému poradenství;
- zvyšování profesionality pedagogických pracovníků;
- rozvoj dalšího vzdělávání ve školách⁶¹.

Na rozdíl od Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2006 došlo v Dlouhodobém záměru 2008 k rozšíření prioritních strategických cílů, a to tak, že samostatným cílem byla stanovena oblast podpory rozvoje odborného vzdělávání a poradenství. Právě strategický cíl Podpora rozvoje odborného vzdělávání a Vytváření krajského systému poradenství jsou úmyslně samostatně vytyčené nad rámec stanoveným Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

Dále budeme charakterizovat jednotlivé cíle s ohledem na specifika kraje v souladu s rámcovým vymezením v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008 a zároveň budou uvedeny zdroje podpory těchto oblastí.

⁶¹ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008 dostupný také z <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/sk_dokumenty_06.html>.

Úmyslně není uvedena možná podpora z OP VK, jelikož ta bude předmětem praktické části této práce. Ačkoliv v Dlouhodobém záměru zaznávají možnosti podporovatelnosti z OP VK, informace jsou velmi kusé zejména s ohledem na to, že v době, kdy Dlouhodobý záměr vznikal, nebyly schváleny žádné projekty OP VK naplňující strategické cíle kraje.

2.2.1 Podpora kurikulární reformy⁶²

Tento strategický cíl kraje navazuje na národní strategický cíl „Kurikulární reforma - nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí“. Moravskoslezský kraj kurikulární reformu „podporuje a prosazuje využitím programů EU, národních, systémových a rozvojových projektů, rozvojových projektů kraje, příspěvkových organizací kraje, příp. dalších subjektů“⁶³. Prakticky se zaměřuje na podporu či implementaci školních vzdělávacích programů na úrovni základních škol, středních škol, na uměleckých školách a ve střediscích volného času s cílem zlepšit formální i neformální oblast vzdělávání. V souladu s národním zájmem se kraj rozhodl podporovat problematiku zdraví a péči o něj včleněním tohoto tématu do připravovaných nebo již vytvořených školních vzdělávacích programů. Kromě toho se kraj v rámci tohoto strategického cíle snaží věnovat problematice podnikatelského myšlení, zejména u absolventů středních odborných škol či učilišť, na které se kraj zaměřuje s ohledem na specifika moravskoslezského regionu. Nelze opomenout, že podporu kurikulární reformy lze spatřovat i v podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, což kraj výrazně podporuje z vlastních dotačních titulů.

Do současné doby výše uvedené aktivity byly výrazně podporovány prostřednictvím systémových a národních projektů MŠMT financované z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (např. projekt Metodika, Pilot Z, Koordinátor). Dále aktivity podporovalo MŠMT z vlastních zdrojů prostřednictvím Rozvojového programu MŠMT. Nelze však opomenout ani podporu ze strany Ministerstva zdravotnictví a Světové zdravotnické organizace (WHO) na projekt Škola podporující zdraví. Kromě toho kraj, z vlastní iniciativy prostřednictvím tzv. krajských projektů, získal finanční prostředky na řadu projektů v této oblasti z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů či Společného regionálního operačního programu

⁶² Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 7-10.

⁶³ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 7.

(např. projekt Edunet, Vzdělávání v tradičních oborech moderní cestou, Fiktivní firma jako moderní forma výuky turismu). V novém programovém období kraj využívá možné finanční podpory z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko na projekty zaměřené na vytvoření technického zázemí na vybraných středních odborných školách. Nelze však opomenout ani podporu z rozpočtu kraje v rámci Rozvojového programu Moravskoslezského kraje na projekt zaměřený na vzdělávání pedagogických pracovníků působících v odborném vzdělávání.

2.2.2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání⁶⁴

Tento strategický cíl nemá téměř žádnou oporu na úrovni národních strategických cílů, ve kterých je odborné vzdělávání postaveno na stejnou úroveň jako např. všeobecné vzdělávání. V tomto případě však kraj úmyslně odborné vzdělávání stanovuje jako samostatný strategický cíl, zejména s ohledem na nedostatek odborně připravených pracovníků, což je pocíťováno zejména „*ve strojírenství, elektrotechnických a IT oborech a ve stavebnictví. S nedostatkem pracovníků se rovněž více či méně úspěšně potýká hutnictví, chemický průmysl, některé potravinářské profese, odvětví zpracovávání dřeva a místně i odvětví jiná.*“⁶⁵

Kraj se tímto cílem snaží podpořit zvýšení počtu zájemců a následně i absolventů na odborně zaměřených školách, stejně jako zlepšení praktických znalostí požadovaných ze strany zaměstnavatelů prostřednictvím vytváření materiálních podmínek pro výuku technického vzdělávání či zvýšení odborných stáží žáků, studentů a pedagogických pracovníků přímo v jednotlivých výrobních podnicích. Kraj se rovněž snaží výrazněji podpořit moderní formy výuky technických oborů, které by zlepšily zájem ze stran zájemců o technické obory. Nelze opomenout ani aktivity směřující na spolupráci škol se zaměstnavateli.

Vzhledem k charakteru tohoto cíle a jeho nepřilíš zřejmého zázemí na národní úrovni byly/jsou finanční prostředky na financování získávány zejména prostřednictvím krajských projektů, dále prostřednictvím Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, Operačního programu, Společného regionálního operačního programu či Regionálního operačního

⁶⁴ Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 11-14.

⁶⁵ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 11.

programu Moravskoslezsko (např. projekty Modernizace technického a didaktického vybavení center pro další profesní vzdělávání, Centrum technického vzdělávání na Bruntálsku). Nelze opomenout ani projekty v rámci programu Leonardo da Vinci umožňující výměnu či stáže studentů a pedagogů.

2.2.3 Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích⁶⁶

Tento vymezený cíl navazuje na národní strategický cíl „Podpora cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií“. Kraj v oblasti cizích jazyků navazuje na Národní plán výuky cizích jazyků, který *„směřuje k naplnění požadavku, aby každý občan Evropy byl schopen komunikovat kromě mateřského jazyka alespoň ve dvou dalších jazycích“*⁶⁷. Prakticky je z pozice Moravskoslezského kraje podporována nejen výuka cizích jazyků, ale rovněž výuka předmětů v cizích jazycích, stejně jako výuka odborného jazyka s požadavky zaměstnavatelů z moravskoslezského regionu. Nelze opomenout ani podporu znalostí pedagogů komunikovat v cizích jazycích.

Podpora oblasti IC technologií se v kraji navazuje na Státní informační politiku ve vzdělávání (SIPVZ), kdy i nadále kraj řeší problém s nedostatečným technickým zázemím škol pro výuku informačních technologií. Dále si stanovuje kraj za své podporovat aktivní prohlubování kompetencí žáků a studentů různými formami, jako např. formou e-learningu. I v této oblasti kraj nezapomněl na pedagogické pracovníky, u kterých je zřejmá znalostní nedostatečnost v oblasti ICT.

Do loňského roku byla tato oblast výrazně podporována ze strany MŠMT prostřednictvím Rozvojových programů (např. projekt Projekty škol, Maturita nanečisto), stejně jako prostřednictvím systémových či národních projektů financovaných z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (např. projekt Kvalita, Brána jazyků). Nelze opomenout ani podporu ze strany samotného kraje prostřednictvím Rozvojového programu (např. projekt Pilotní projekt – Hodnocení škol zřizovatelem, Kvalita 2007, Jazykové vzdělávání žáků pro vybrané profese). Vlastní aktivní přístup škol se projevil v hojném využívání programu Sokrates. Pro-

⁶⁶ Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 15-18.

⁶⁷ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 15.

střednictvím programu Leonardo da Vinci byly opět podporovány stáže v zahraničí v oblasti odborného vzdělávání.

2.2.4 Vytváření krajského systému kvality vzdělávání⁶⁸

Tento čtvrtý strategický cíl kraje navazuje na národní strategický cíl Tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol a školských zařízení. Hodnotit školy je velmi důležitým aspektem v oblasti vzdělávání a rovněž také jeden ze základních úkolů zřizovatelů škol. Zhodnocování kvality škol a porovnávání výsledků jednotlivých žáků pak kraj vnímá jako jedinečnou možnost, jak vytvořit zázemí pro vyrovnaný růst kvality vzdělávání poskytovaných ve školách a školských zařízení. Patří zde mimo jiné oblast připravované celostátní maturitní zkoušky či nové závěrečné zkoušky pro učební obory s výučním listem. Pod testování škol však spadá i oblast testování klimatu na školách spolu s testováním edukačních materiálů. Nelze opomenout ani aktivity kraje spočívající v podpoře činnosti poradců ve školách, kteří by zajistili metodickou pomoc školám při evaluačních či autoevaluačních aktivitách.

Tato oblast byla financována prostřednictvím systémových projektů MŠMT podpořených z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (např. projekt Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. tříd a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií v roce 2008) či pomocí Rozvojového programu kraje (např. projekt Pilotní projekt – Hodnocení škol zřizovatelem).

2.2.5 Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání⁶⁹

Tento strategický cíl kraje výrazně navazuje na národní strategický cíl Rovnost příležitostí ve vzdělávání a reflektuje zejména národnostní a etnická specifika kraje, kdy *„systém národnostního školství v kraji plně zohledňuje rozmanitost, rozložení národnostních menšin a jejich zastoupení v kraji.“*⁷⁰ S ohledem na národnostní a etnická specifika kraje je důraz kladen zejména na slovenskou, polskou či romskou menšinu. Do této oblasti však také spadá

⁶⁸ Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 19-24.

⁶⁹ Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 26-29.

⁷⁰ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 26.

oblast dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či nadané žáky, u kterých je nutné realizovat specifický přístup s ohledem na jejich vzdělávací předpoklady. Kraj si rovněž uvědomuje zvyšující se počet cizinců na území krajů a s tímto spojenou nutnou podporu integrace cizinců do škol. Opětovně kraj vnímá jako svou prioritu vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v oblasti práce s výše uvedenými „specifickými“ skupinami žáků. Vzdělávání pedagogů je realizováno např. i v oblasti práce s dětmi z dětských domovů či zvyšováním odborných znalostí asistentů pedagoga.

Opět i tento cíl je podporován jak ze strany státu, tak samotného kraje. MŠMT podporuje aktivity směřující k rovným příležitostem systémovými projekty (např. projekt *Minority*, Podpora romských žáků středních škol), dále podporu realizoval prostřednictvím Rozvojového programu (např. projekt *Péče o žáky se zdravotním postižením*, *Terne Čave*) či prostřednictvím jiných programů jako např. *Comenius* projektem Podpora romských žáků středních škol.

2.2.6 Vytváření krajského systému poradenství⁷¹

Tento strategický cíl kraje je druhým cílem přímo nenavazujícím na strategické cíle na národní úrovni. Vyplývá to i ze skutečnosti, že samotný *„Moravskoslezský kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden, které poskytují služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů. Dále je zřizovatelem devíti speciálních pedagogických center, která poskytují poradenské služby žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním integrovaných ve školách a školských zařízeních, žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním ve školách a třídách s upravenými vzdělávacími programy.“*⁷² Cílem je zlepšit diagnostické a poradenské zázemí pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Nelze opomenout ani podporu rozvoje kariérového systému poradenství určeného pro absolventy škol.

⁷¹ Podrobněji viz Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. s. 30-33.

⁷² Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje. 2003. s. 30.

Do tohoto strategického cíle rovněž zapadá podpora prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže.

Daná oblast je opět upravována systémovými projekty, v tomto případě však nejen ze strany MŠMT, ale i MPSV, které podpořilo systémový projekt Institut trhu práce – podpůrný systém služeb zaměstnanosti financovaný z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů. Kraj podporuje tuto oblast vlastním Rozvojovým programem (např. projekty Školní poradenská pracoviště, Projekt RISA, Péče o žáky se zdravotním postižením) a nelze v tomto případě opomenout ani regionální iniciativu Moravskoslezského kraje v rámci projektu Fortech zaměřeného na zvýšení zájmu o technické obory.

2.2.7 Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků⁷³

Kraj si v tomto případě bere za své, že pokud chce zvýšit úroveň vzdělávání v kraji, není toto možné bez zvýšení profesionality pedagogických pracovníků, kteří v některých oblastech mají jisté nedostatečné kompetence. Jedná se zejména o oblast cizích jazyků, ICT, komunikačních dovedností, oblast řízení a managementu či kurikulární reformy.

Strategický cíl kraje navazuje na národní strategický cíl Zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků a je naplňován jak národními projekty MŠMT (např. projekt Úspěšný ředitel) financovaný z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, tak prostřednictvím podpory z Rozvojového programu MŠMT projektem Další vzdělávání pedagogických pracovníků v návaznosti na zavedení nové formy maturitní zkoušky.

2.2.8 Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách⁷⁴

Poslední strategický cíl kraje je zaměřen na oblast celoživotního učení bez ohledu na poskytovanou formu vzdělávání. Kraj se svými aktivitami snaží, aby se minimálně na úrovni středních škol započal budovat vztah žáků k celoživotnímu učení prostřednictvím

⁷³ Podrobněji viz *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008*, s. 34-37.

⁷⁴ Podrobněji viz *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008*, s. 38-41.

možného získávání kvalifikací v různých oblastech. Kromě toho kraj podporuje rozšiřování nabídky vzdělávacích programů či kurzů zaměřené na občany Moravskoslezského kraje.

Strategický cíl je naplňován jak pomocí Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (např. systémový projekt UNIV), tak Společného regionálního operačního programu (např. krajské projekty Modernizace technického a didaktického vybavení center dalšího profesního vzdělávání či Vzdělávání v tradičních oborech moderní cestou).

Předpoklad propojení OP VK se vzdělávací politikou kraje

Jak je výše uvedeno, velká část strategických cílů byla naplňována prostřednictvím Společného regionálního operačního programu a zejména Operačním programem Rozvoj lidských zdrojů. Předpokladem je, že právě OP VK zaujme místo po těchto operačních programech, aby i nadále mohly být výrazně podporovány cíle, které si kraj volí jako vlastní priority. Pokud vycházíme z předpokladu, že globální granty Moravskoslezského kraje prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání mají proporcionálně podporovat vzdělávací soustavu Moravskoslezského kraje na úrovni mateřských⁷⁵, základních a středních škol, a globální grant v oblasti podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání pak oblast celoživotního učení, lze tedy očekávat, že OP VK naplňuje všechny prioritní cíle kraje. Nicméně musíme vzít v úvahu, že Zprostředkující subjekt může vyhlášené výzvy výrazně omezit co do rozsahu podporovaných cílových skupin či aktivit, případně může být nerovnoměrný zájem ze strany žadatelů z hlediska úrovně vzdělávací soustavy⁷⁶. Proto analýza v druhé části této práce může tyto základní předpoklady zpochybnit či dokonce vyvrátit.

Současné nastavení vzdělávací politiky kraje je relativně vyrovnané z hlediska podpory školských institucí různých zřizovatelů, nicméně očekává se, že v následných letech budou financovány ze státních či regionálních rozpočtů pouze základní státem určené oblasti, vše ostatní by mělo být financováno z OP VK, v případě investičních projektů pak z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko.

⁷⁵ Úroveň předškolního vzdělávání může být podporována pouze v rámci oblasti podpory 1.2 a 1.3 OP VK

⁷⁶ Předpoklad omezení výzvy je realizováno v souladu s Manuálem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze č. 2, 3, 4.

Východiskem je tedy aktivní přístup ředitelů škol a jeho zaměstnanců k možnostem, které jim programové období 2007-2013 nabízí. Jak se daří Zprostředkujícímu subjektu Moravskoslezského kraje podporovat vzdělávací instituce v jejich snaze, bude zřejmé po analýze současného stavu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 AKTIVITY ZPROSTŘEDKUJÍCÍHO SUBJEKTU VE VAZBĚ NA VZDĚLÁVACÍ POLITIKU KRAJE

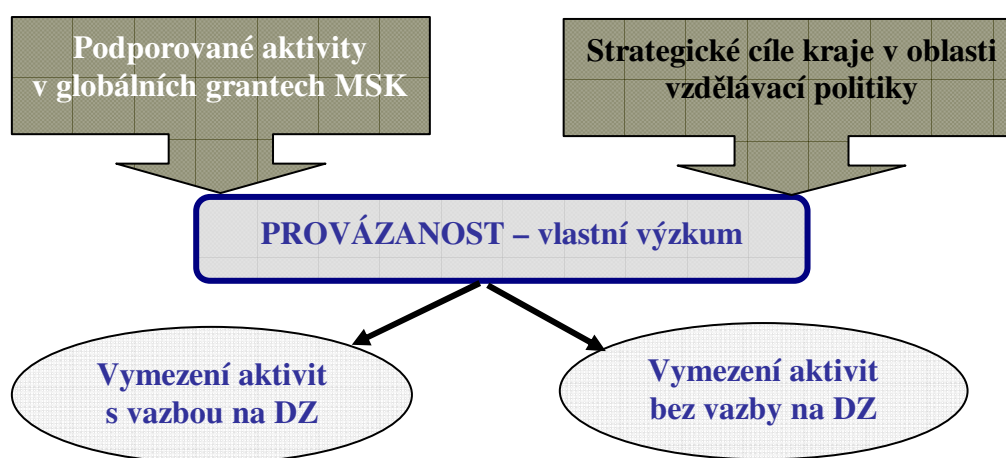
Zprostředkující subjekt Moravskoslezského kraje, tj. oddělení strukturálních fondů, již druhým rokem aktivně implementuje OP VK v Moravskoslezském kraji. Zájem ze strany žadatelů je v této oblasti nevídaný, zejména v některých oblastech vzdělávacího systému. Aby však alespoň částečně zprostředkující subjekt dokázal „korigovat“ podporu směrem k předkladatelům projektů, byly v rámci Prováděcího dokumentu OP VK vydefinovány podporované aktivity, jejichž podporu lze očekávat ze strany zprostředkujícího subjektu⁷⁷. Obsah těchto podporovaných aktivit u jednotlivých zprostředkujících subjektů OP VK lze nalézt v jejich žádostech o globální granty, kterými žádali řídicí orgán o finanční podporu. Zároveň však rozhodování, které z těchto aktivit bude zprostředkující subjekt podporovat ve svých výzvách, je pouze a jen v kompetenci jednotlivých zprostředkujících subjektů. Součástí této práce bude tedy nejen vymezení podporovaných aktivit Moravskoslezského kraje obecně a v jednotlivých výzvách, ale také jejich provázanost se strategickými cíli kraje, aby mohly být tímto vymezeny vazby a vliv působení zprostředkujícího subjektu OP VK na vzdělávací politiku Moravskoslezského kraje, spolu s vymezením předpokládané role v následných letech implementace OP VK.

Podporované aktivity jsou pro každou oblast podpory OP VK stanoveny odlišně, vždy však naplňují specifické cíle daných oblastí podpory OP VK. Aktivity jednotlivých oblastí podpory se svým charakterem vzájemně prolínají, případně doplňují, v některých případech však jsou velmi specifické. Aby mohla být provedena analýza směrem k provázanosti těchto aktivit se strategickými cíli kraje, bude nutné z pozice autora vždy dané aktivity přiřadit k jednotlivým specifickým cílům stanovených v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. Východiskem pro stanovení provázanosti bude obsah jednotlivých podporovaných aktivit stanovený přímo v žádostech o finanční podporu na globální granty, přičemž součástí analýzy je nejen určení provázanosti, ale zároveň vymezení oblastí bez jednoznačné provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání. Jelikož ne vždy podporované aktivity jednoznačně zapadají do strategických cílů či

⁷⁷ Podporované aktivity lze nalézt již v Operačním programu OP VK, nicméně v rámci tohoto dokumentu ještě nedochází ke členění, které z těchto aktivit zajišťují zprostředkující subjekty a které další subjekty v rámci implementační struktury OP VK (odbor CERA).

podcílu dlouhodobého záměru v oblasti vzdělávání, bude použito intervalového rozmezí 0-2, přičemž hodnota 0 určuje, že aktivity nejsou provázány žádným významným způsobem, hodnota 1 určuje, že aktivity jsou komplementem k cílům kraje ve vzdělávání a hodnota 2 pak vypovídá, že aktivita má synergický charakter a jednoznačně a rozsáhle podporuje vymezený strategický cíl. Toto umožní zvýšit vypovídající hodnotu analýzy. Stanovení úrovní analýzy této části práce je znázorněno na obrázku (Obr. 3), přičemž samotná analýza bude prováděna pro jednotlivé globální granty Moravskoslezského kraje odděleně.

Obr. 3. Znázornění úrovní vlastní analýzy aktivit

Zdroj: vlastní zpracování.

Strategické cíle kraje jsou členěny do tří úrovní, přičemž nejvyšší úroveň je samotný strategický cíl (viz vymezení v kapitole 2.2 teoretické části práce), úroveň 2. je tvořena dílčími podcíli a úroveň 3. pak činnostmi. Pro potřeby analýzy bude pracováno s úrovní 1 a 2, které jsou dostatečně obsáhlé pro potřeby naší analýzy. Přehledové znázornění jednotlivých úrovní strategických cílů Moravskoslezského kraje v oblasti vzdělávací politiky je uvedeno v příloze (Příloze 1). V přílohách lze nalézt i podporované aktivity jednotlivých globálních grantů tak, jak byly schváleny MŠMT⁷⁸.

Nelze však opomenout oblast vyhlášených výzev jednotlivých globálních grantů, zejména s ohledem na vyhlášené aktivity a na strukturu schválených a následně realizovaných gran-

⁷⁸ V přílohách je uvedeno rozpracování podporovaných aktivit globálních grantů Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 1.1, 1.2 a 1.3. Globální grant v oblasti podpory 3.2 OP VK v současné době prochází hodnotícím procesem, proto součástí této práce nelze obsah podporovaných aktivit tohoto globálního grantu uvést, jelikož v procesu hodnocení může hodnotící komise obsah rozpracovaných podporovaných aktivit omezit či navrhnout jejich úpravu.

tových projektů. Součástí této práce tedy bude i analýza 1. kola výzev globálních grantů prioritní osy 1 OP VK (oblast podpory 1.1, 1.2 a 1.3). Globální grant v oblasti podpory 3.2 nelze do této analýzy zahrnout, jelikož první výzvy v rámci tohoto globálního grantu budou vyhlášeny až ve 2. pololetí roku 2009 a hodnotící proces projektů bude ukončen až koncem roku 2009.

Výzvy umožňují stanovení rámce podpory z OP VK a v tomto případě plní zprostředkující subjekt nezastupitelnou úlohu. Zprostředkující subjekt vždy určuje, které ze stanovených podporovaných aktivit budou vyhlášeny, a koriguje tak směr možné finanční podpory grantových projektů. Obecně je stanoveno, že globální granty mohou podporovat pouze projekty regionálního charakteru, u nichž požadovaná výše finanční podpory činí minimálně 400 tis. Kč a maximálně 25 mil. Kč⁷⁹. I v tomto případě však výše finanční podpory může být ve stanoveném rozmezí zprostředkujícím subjektem upravena. Zprostředkující subjekt rovněž stanovuje určité zvýhodnění projektů, které odpovídají záměrům kraje. Neděje se tak tedy pouze vyhledávanými podporovanými aktivitami, ale také prostřednictvím stanovení specifických kritérií, a to ve výši možných 15 bodů ze 100. Kraje tohoto mechanismu využívají a snaží se tak bodově zvýhodnit projekty směřující do různých priorovaných oblastí vzdělávání.

Právě propojení analýzy zaměřené na provázanost aktivit s cíli kraje a analýzy výzev budou tvořit oporu při určování provázanosti role zprostředkujícího subjektu a vzdělávací politiky Moravskoslezského kraje v kapitole č. 4 této práce. Součástí vyhodnocení bude i doporučení dalších možných výhledových činností zprostředkujícího subjektu, aby podpora z OP VK byla co možná nejefektivnější a nejúčelnější.

3.1 Globální grant „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“

Globální grant v oblasti podpory 1.1 OP VK nazvaný „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“ má nejrozsáhleji postavené podporované aktivity ze všech globálních grantů. Celkem je směrem ke globálnímu grantu vymezeno 17 podporovaných aktivit zaměřených

⁷⁹ Stanovené rozmezí pro grantové projekty je zakotveno ve všech prováděcích dokumentech k OP VK, jako je např. Prováděcí dokument OP VK, Manuál OP VK, apod.

na kurikulární reformu, ICT problematiku, jazykové vzdělávání, environmentální vzdělávání, odborné vzdělávání, stejně jako globální grant podporuje spoustu dalších dílčích aktivit⁸⁰.

Předpokladem je, že právě o tento globální grant bude ze strany žadatelů největší zájem, zejména i s ohledem na velmi široký záběr globálního grantu ve vztahu k možným cílovým skupinám. Cílovou skupinu tvoří *„žáci škol a školských zařízení, pracovníci škol a školských zařízení, vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání dětí a mládeže, pracovníci organizací působících v oblasti volného času dětí a mládeže“*⁸¹.

Zprostředkující subjekt svou žádostí o finanční podporu na globální grant „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“ přesně vymezil dílčí činnosti naplňující prováděcím dokumentem stanovené podporované aktivity. Vymezení podporovaných aktivit a dílčích činností tak, jak byly ze strany MŠMT schváleny, lze nalézt v příloze (Příloha 2). Právě tyto aktivity jsou spolu se specifickými hodnotícími kritérii nástrojem, kterým může Moravskoslezský kraj zacílit svou podporu z OP VK směrem ke vzdělávacím institucím.

3.1.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje

Jednotlivé podporované aktivity budou hodnoceny co do míry provázanosti odděleně, aby následně bylo toto souhrnně analyzováno za celý globální grant. Při stanovování správné míry provázanosti bude vždy posuzován obsah daných strategických cílů kraje a následně pak obsah podporované aktivity prostřednictvím rozpracovaných činností uvedených v příloze (Příloha 2). Výsledkem pak bude určení cílů provázaných s globálním grantem a vymezení synergických aktivit, které jsou komplementární ke strategickým cílům, a aktivit bez přímé vazby na strategické cíle kraje.

Podporovaná aktivita č. 1 „Vytváření podmínek pro implementaci školních vzdělávacích programů ve školách a školských zařízení, podpora aktivit metodických týmů, podpora pra-

⁸⁰ Podrobněji viz Podrobněji viz Prováděcí dokument k Operačnímu programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. Dostupný také z <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadedci-dokument-op-vk-verze-k-17-6-2009>>.

⁸¹ Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. s. 21.

covníků škol a školských zařízení zapojených do inovace ŠVP“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 3).

Tab. 3 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 1 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů	2

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 2 „Implementace nových kurikulárních dokumentů do praxe jednotlivých škol a osvětová a informační podpora kurikulární reformy zaměřená na širší pedagogickou i rodičovskou veřejnost na regionální úrovni“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 4).

Tab. 4 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 2 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů	2

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 3 „Zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností včetně tvorby modulových výukových programů s důrazem na mezi-předmětové vazby, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 5).

Tab. 5 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 3 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 4 „Zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností, které zvyšují kvalitu výuky cizích jazyků (včetně e-learningu)“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 6).

Tab. 6 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 4 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků	2

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 5 „Podpora výuky v cizích jazycích na středních školách“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 7).

Tab. 7 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 5 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 6 „Zlepšování podmínek pro výuku technických oborů, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání v těchto oborech“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 8).

Tab. 8 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 6 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
2.1 Podpora rozvoje technického vzdělávání	1
2.2 Modernizace odborného vzdělávání	2
2.3 Rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 7 „Vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování plně kvalifikovaných učitelů cizích jazyků“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 9).

Tab. 9 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 7 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 8 „Zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, a to i mimo vyučování“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 10).

Tab. 10 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 8 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	2

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 9 „Využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 11).

Tab. 11 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 9 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 10 „Rozvoj partnerství a síťování – partnerství, spolupráce a výměna zkušeností mezi školami a školskými zařízeními navzájem a mezi školami, školskými zařízeními, nestátními neziskovými organizacemi a dalšími aktéry v oblasti vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 12).

Tab. 12 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 10 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 11 „Spolupráce institucí počátečního vzdělávání na regionální úrovni s aktéry na trhu práce (včetně zahraničních) s možností uplatnění inovativních forem spolupráce (např. stáže studentů/učitelů u zaměstnavatelů)“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 13).

Tab. 13 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 11 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
2.3 Rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 12 „Spolupráce institucí počátečního vzdělávání s místní a regionální státní správou a samosprávou s možností uplatnění inovativních forem spolupráce (př. zapojení škol do komunitního rozvoje)“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 14).

Tab. 14 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 12 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 13 „Rozvoj kariérového poradenství ve školách, včetně vyhledávání žáků ohrožených nesprávnou volbou nebo předčasným odchodem ze systému vzdělávání a osvětové a informační činnosti směřující k žákům a rodičům zaměřené na racionalizaci volby další vzdělávací cesty“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 15).

Tab. 15 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 13 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
6.2 Systematická podpora kariérového poradenství	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 14 „Podpora škol v oblasti evaluace, nabídka evaluačních nástrojů a ověřování klíčových kompetencí žáků za účelem zvyšování kvality vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 16).

Tab. 16 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 14 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
4.2 Provádění hodnocení škol zřizovatelem, systematická podpora škol a jejich zřizovatelem při zajišťování kvality vzdělávání	1
4.3 Systematická podpora provádění vlastního hodnocení (autoevaluace) základních a středních škol	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 15 „Podpora informačních center ve školách, včetně marketingové podpory“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 17).

Tab. 17 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 15 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 16 „Rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků v počátečním vzdělávání (ZŠ, SŠ)“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 18).

Tab. 18 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 16 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurikulární reformou	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Podporovaná aktivita č. 17 „Rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast včetně realizace praktických (environmentálních) programů“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 19).

Tab. 19 Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 17 k cílům kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurikulární reformou	1

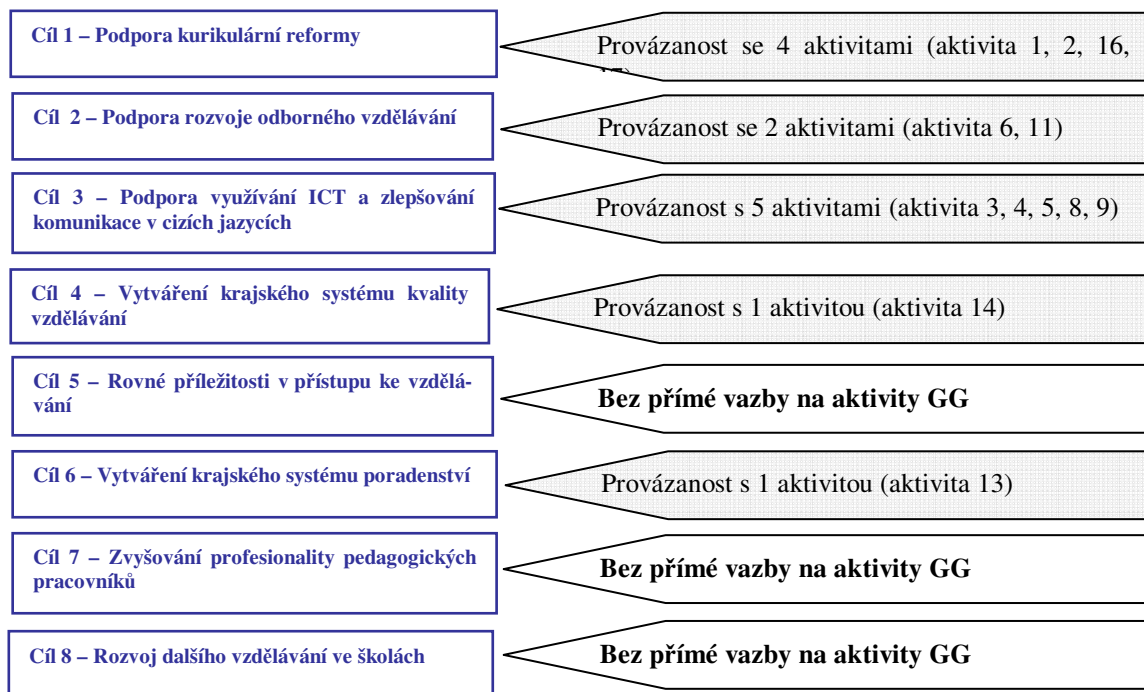
Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

3.1.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.1 OP VK

Provázanost ke strategickým vzdělávacím cílům Moravskoslezského kraje

Ze základního vymezení provázanosti podporovaných aktivit se strategickými cíli kraje je zřejmé, že provázanost lze sledovat u 13 podporovaných aktivit, z toho 5 aktivit je provázáno s cíli kraje velmi významně, konkrétně je provázanost nejvýznamnější u strategických cílů 1, 2 a 3. Schématicky je provázanost zobrazena na obrázku (Obr. 4).

Obr. 4 Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.

Dle provedené analýzy lze sledovat, že provázanost s Cílem 1 zaměřeným na kurikulární reformu je nejvýznamnější v oblasti implementace školních vzdělávacích programů na základních a středních školách. Cíl 2 zaměřený na rozvoj odborného vzdělávání je s globálním grantem velmi úzce propojen, zejména s ohledem na charakter moravskoslezského regionu. Aktivity globálního grantu tedy podporují jednak nové výukové formy odborného vzdělávání, stejně jako činnosti vedoucí ke zvýšení zájmu o studium v těchto oborech. Cíl 3 je naopak významně podporován aktivitami zaměřenými na inovativní formy výuky cizích jazyků, stejně jako aktivitami zaměřenými na aktivní využívání ICT v běžné výuce, ale i v rámci neformálního či zájmového vzdělávání. U ostatních cílů lze sledovat provázanost pouze doplňkovou.

Naopak aktivity tohoto globálního grantu nenaplnují cíle 5, 7, 8 zaměřené na podporu rovných příležitostí ve vzdělávacích institucích a další vzdělávání pracovníků škol a dalších osob poskytujících vzdělávací služby. Zde stojí za zmínku, že byt' v rámci globálního grantu

v oblasti podpory 1.1 OP VK jsou cílovou skupinou pracovníci škol a školských zařízení, jedná se o sekundární cílovou skupinu, na kterou přímo není globální grant zaměřen, proto také nebyla analyzována přímá provázanost tohoto globálního grantu z výše uvedenými cíli.

Aktivity synergické ke vzdělávacím cílům kraje

V globálním grantu zaměřeném za zvyšování kvality v oblasti vzdělávacího procesu bylo po detailní analýze provázanosti identifikováno 5 podporovaných aktivit, které velmi výrazně přispívají k naplňování vzdělávací politiky v Moravskoslezském kraji (v analýze přiřazena hodnota „2“). Jedná se o:

- aktivitu č. 1 a 2 prolínající se významně s cíli kraje v oblasti vytváření podmínek a implementaci školních vzdělávacích programů, které jsou vytvářeny na základě národních rámcových vzdělávacích programů. Mít vlastní školní vzdělávací program je v současné době legislativně stanovený požadavek. Podpora v rámci OP VK má vzdělávacím institucím pomoci např. v oblasti sladění průřezových témat ve výuce a vytvoření navazujících volitelných předmětů;
- aktivitu č. 4 zaměřenou na podporu moderních forem výuky cizích jazyků či realizaci nových vzdělávacích modulů v cizích jazycích, což kraj vnímá jako prioritní téma, které je nutné ke zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce výrazně podporovat;
- aktivitu č. 6 podporující vzdělávání v technických oborech prostřednictvím praktických či zážitkových forem vzdělávání či správnou popularizací technických oborů např. ve spolupráci s vysokými školami. Aktivita výrazně naplňuje strategický cíl kraje, který je stanoven nad rámec národních cílů, což si kraj samozřejmě stanovil v návaznosti na charakter trhu práce moravskoslezského regionu;
- aktivitu č. 8 zaměřenou na využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce či domácí přípravě, včetně tvorby softwarových programů umožňující aplikaci multimediálních výukových objektů pro jednotlivé vyučovací předměty.

Výše uvedené aktivity plnohodnotně korespondují s dlouhodobým záměrem kraje v oblasti vzdělávání a dá se předpokládat, že pokud je zprostředkující subjekt bude vyhlášovat ve svých výzvách a bude o ně ze strany žadatelů zájem, významnou měrou zlepší vzdělávání v kraji.

Aktivity komplementární ke vzdělávacím cílům kraje

Podporované aktivity, které byly v analýze identifikovány jako komplementární (v analýze přiřazena hodnota „1“), jsou v globálním grantu v oblasti podpory 1.1 OP VK převažující, což vyplývá z širokého vymezení tohoto globálního grantu. Byť byly tyto aktivity identifikovány „pouze“ jako komplementární a byla sledována pouze dílčí provázanost se strategickými cíli kraje, i v tomto případě tyto aktivity významně přispívají k rozvoji vzdělávací politiky kraje. Jedná se o:

- aktivity č. 3, 5, 9, 11, 13, 14, 16 a 17 prolínající se s cíli kraje v oblasti zavádění nových vyučovacích metod ve školách, tvorby nových metodických materiálů v různých vyučovaných předmětech, spolupráce institucí základního a středního školství s aktéry na trhu práce, rozvoj kariérového poradenství zaměřeného na pomoc při výběru dalšího vzdělávání, ale také aktivity směřující k podpoře podnikatelského myšlení, rozvoji evaluačních nástrojů škol či oblast vzdělávání se zaměřením na udržitelný rozvoj.

Komplementární aktivity v tomto případě tedy naplňují pouze dílčí část vzdělávací politiky kraje a navíc přispívají k dalšímu rozvoji nad rámec stanovený politickou vůlí. Tím je umožněno vzdělávacím subjektům získat finanční podporu na záměry, na které doposud neměly dostatek materiálního či nemateriálního zázemí.

Aktivity bez přímé provázanosti

V rámci analýzy provázanosti bylo zjištěno, že se v globálním grantu Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 1.1 OP VK objevují aktivity, které sice naplňují globální grant, ale bez přímé provázanosti se strategickými cíli kraje. Jedná se celkem o 4 aktivity ze 17 podporovaných, konkrétně o:

- aktivitu č. 7 zaměřenou na vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování učitelů cizích jazyků v kraji. Byť ve strategických cílech kraje nalezneme významnou oporu pro výuku cizích jazyků, nikde nenalezneme podporu směřující k vyhledávání a vytváření databáze zahraničních učitelů, kteří by byli pro výuku cizích jazyků ve školách jistě přínosem. Budeme tedy sledovat, zda nějaká instituce v kraji má zájem tuto problematiku řešit a zda tedy podala projektovou žádost právě se zaměřením na tuto aktivitu;

- aktivitu č. 10 a 12 přispívající k rozvoji partnerství mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi, jako jsou například nestátní neziskové organizace. Tato aktivita sice široce sice vymezuje možnou spolupráci mezi aktéry působícími v regionu, nicméně podmínky OP VK umožňují různé formy spolupráce i v rámci dalších podporovaných aktivit. Proto bude velmi zajímavé sledovat, zda tato uskupení spolupracují více či méně v různých oblastech (např. environmentální problematika) tématicky zaměřených podporovaných aktivit či nad rámec stanovený vzdělávací politikou kraje. Obecně tyto aktivity nejsou přímo provázány s cíli kraje v oblasti vzdělávání;
- aktivitu č. 15 zaměřenou na marketing škol prostřednictvím informačních center ve školách, která v sobě zahrnuje i vznik školských klastrů či informačně - poradenských programů.

Všechny výše uvedené aktivity přesahují svým obsahem a zaměřením krajskou vzdělávací politiku a umožňují tak základním a středním školám rozvinout možný vývoj dosud opomíjeným směrem. Dále se tedy budeme zabývat tím, zda skutečně byly aktivity ze strany zprostředkujícího subjektu vyhlášovány a zda byl o ně zájem. Je totiž možné, že školy musí „uzrát“ k přijetí nových myšlenek a změnit svůj rigidní postoj k zavádění jakýchkoliv nových prosystémových oblastí.

3.1.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.1 OP VK – analýza výzvy

Realizace jednotlivých globálních grantů Moravskoslezského kraje ve vztahu k příjemcům probíhá prostřednictvím vyhlášených výzev. Kraj se v Rozhodnutí o poskytnutí dotace zavázal, že bude vyhlášovat v rámci tohoto globálního grantu minimálně jednu výzvu ročně až do roku 2013⁸². Kraji se podařilo vyhlásit první výzvu v rámci oblasti podpory 1.1 již v dubnu roku 2008. Hodnocení projektů bylo uzavřeno v září 2008⁸³ a většina projektů zahájila realizaci již v listopadu 2008, čímž se věcně začal naplňovat cíl globálního grantu. 2. kolo výzvy kraj vyhlásil v lednu 2009.

⁸² V současné době u schválených globálních grantů je tento závazek stanoven pouze do roku 2010, poté bude následovat další žádost o financování globálního grantu, která umožní vyhlášovat výzvy i v roce 2011-2013. Upraveno v Manuálu Operačního programu OP VK a následně závazek stanoven v Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant CZ.1.07/1.1.07.

⁸³ Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2187 ze dne 3. 9. 2008.

Následně tedy bude analyzováno 1. kolo výzvy globálního grantu v oblasti podpory 1.1, a to hlediska naplňování podporovaných aktivit.

1. kolo výzvy – GG „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“

Moravskoslezský kraj v dubnu 2008 vyhlásil 1. kolo výzvy k předkládání žádosti o finanční podporu a vyčlenil přitom na grantové projekty předložené do této výzvy 181.270.097,- Kč s finančním rozmezím 400 tis. – 25 mil. Kč⁸⁴. „Byť na přípravu žádostí měli žadatelé pouze 6 týdnů, bylo předloženo 182 žádostí s finančním požadavkem cca 1,2 mld. Kč. Bohužel však velká část grantových projektů nebyla zpracována dostatečně kvalitně a neodpovídala požadavkům stanovených OP VK. Z předložených 182 žádostí jen 58 uspělo v procesu hodnocení. Vzhledem k převisu požadovaných finančních prostředků však jen se 46 subjekty byla podepsána smlouva a zahájena jejich realizace“⁸⁵.

Tab. 20 Znárodnění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.1

Fáze hodnocení	Počet GP	
Předloženo GP	182	100 %
z toho úspěšných v hodnocení přijatelnosti	108	59,3 %
z toho úspěšných ve věcném hodnocení	66	26,3 %
z toho doporučeno výběrovou komisí	47 + 11 ⁸⁶	25,8 %
z toho schváleno orgány kraje k financování	47 + 11	25,8 %
z toho zahájena realizace (podepsána smlouva)	46	25,3 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Úspěšnost v konkrétních fázích hodnocení je uvedeno v tabulce (Tab. 20), dle které je zřejmé, že pouze ¼ předložených projektů bylo úspěšných v 1. kole výzvy.

Východiskem vyplývajícím z OP VK je, že jeden grantový projekt může v sobě obsahovat více podporovaných aktivit a vzájemně je kombinovat dle vlastního uvážení. V rámci 1. kola

⁸⁴ 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání. Dostupné z <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2001.html>.

⁸⁵ Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009. s. 6.

⁸⁶ Výběrová komise doporučuje k financování projekty, ale vytváří i tzv. zásobník projektů (číslo „11“), který rovněž podléhá schvalovacímu procesu orgány kraje.

výzvy zprostředkující subjekt vyhlásil všech 17 podporovaných aktivit⁸⁷. Žadatelé tímto krokem měli možnosti velmi široké, což dostatečně využili. V předložených projektech bylo žadateli zvoleno celkem 444 aktivit z číselníku 17 vyhlášených. Procentuelní zájem je zobrazen v tabulce (Tab. 21). Spíše výjimečně obsahoval 1 projekt pouze 1 podporovanou aktivitu, velmi často docházelo k jejich kombinaci⁸⁸.

Ačkoliv kraj ve výzvě podporované aktivity neomezil, v rámci tzv. specifických kritérií bodově zvýhodnil zejména projekty zaměřené na odborné vzdělávání, rozvoj kompetencí požadovaných trhem práce, projekty rozvíjející partnerství a projekty zaměřené na ICT problematiku⁸⁹.

Tab. 21 Znárodnění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity

	Zájem o aktivitu		Zájem o aktivitu
Aktivita č. 1	9,2 %	Aktivita č. 10	4,7 %
Aktivita č. 2	6,3 %	Aktivita č. 11	1,4 %
Aktivita č. 3	20,3 %	Aktivita č. 12	1,1 %
Aktivita č. 4	10,4 %	Aktivita č. 13	2,5 %
Aktivita č. 5	2,9 %	Aktivita č. 14	3,6 %
Aktivita č. 6	7,4 %	Aktivita č. 15	1,1 %
Aktivita č. 7	0 %	Aktivita č. 16	2,9 %
Aktivita č. 8	10,1 %	Aktivita č. 17	5,2 %
Aktivita č. 9	10,8 %		

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.1.07.

Jak lze vyčíst z tabulky (Tab. 21), ze strany žadatelů byl největší zájem o aktivitu č. 3 zaměřenou na podporu vzdělávacích činností zaměřených na mezipředmětové vazby vedoucí k aplikaci nových vyučovacích metod za účelem podpory rozvoje klíčových kompetencí žáků a jejich pedagogů. Dále byl největší zájem o aktivitu č. 8 a 9, obě zaměřené na využívání ICT ve výuce i mimo vyučování. Žádný, případně minimální, byl zájem

⁸⁷ 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání. Dostupné z <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2001.html>.

⁸⁸ Data jsou získána z Výroční zprávy Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009.

⁸⁹ Příloha č. 5 - 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání. Dostupné z <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2001.html>.

o aktivitu č. 7 zaměřenou na vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování plně kvalifikovaných učitelů cizích jazyků a aktivitu č. 12 zaměřenou na spolupráci škol s místní a regionální státní správou a aktivitu č. 15 směřující k podpoře informačních systémů/center ve školách.

Velmi zajímavé je naopak porovnat výsledky u úspěšných žadatelů, jejichž projekty byly schváleny orgány kraje a následně s nimi byla podepsána smlouva. Právě tyto subjekty budou mít přímý vliv na rozvoj vzdělávací politiky kraje prostřednictvím realizace grantových projektů, proto i nadále zůstanou výsledky uvedené v tabulce (Tab. 22) v centru našeho zájmu a bude s nimi dále pracováno, zejména za účelem vymezení reálného působení zprostředkujícího subjektu a aktivit jim realizovaných ve vztahu ke vzdělávací politice kraje.

Tab. 22 Znárodnění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.1

	Realizace aktivity		Realizace aktivity
Aktivita č. 1	10,7 %	Aktivita č. 10	5 %
Aktivita č. 2	2,5 %	Aktivita č. 11	2,5 %
Aktivita č. 3	21,5 %	Aktivita č. 12	0 %
Aktivita č. 4	6,6 %	Aktivita č. 13	2,5 %
Aktivita č. 5	0,8 %	Aktivita č. 14	3,3 %
Aktivita č. 6	8,3 %	Aktivita č. 15	1,7 %
Aktivita č. 7	0 %	Aktivita č. 16	1,7 %
Aktivita č. 8	9,1 %	Aktivita č. 17	8,3 %
Aktivita č. 9	15,7 %		

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.1.07; Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2187 ze dne 3. 9. 2008.

Jak je z tabulky (Tab. 22) zřejmé, nejčastěji je realizována aktivita č. 3 zaměřená na podporu vzdělávacích činností zaměřených na mezipředmětové vazby směřující k aplikaci nových vyučovacích metod a vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí žáků a jejich pedagogů a je zde shoda mezi tím, o co byl ze strany žadatelů největší zájem a o to, co je skutečně realizováno.

Na druhém místě se umístila aktivita č. 9 zaměřená na využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích předmětech, což je opět téma, které umožňuje zvýšit atraktivitu výuky žákům a aplikovat moderní formy výuky na školách. Ovšem na třetím místě se naopak umístila aktivita č. 2 zaměřující se na implementaci školních vzdělávacích programů ve školách. Jelikož je povinností škol školní vzdělávací program vytvořit, jedná se o velmi aktuální téma a podpora z OP VK bude na straně škol jistě vítána.

Naopak dle výsledků 1. kola výzvy nebude vůbec naplňována aktivita č. 7 zaměřená na vytváření podmínek pro hostování plně kvalifikovaných učitelů cizích jazyků a aktivita č. 12 zaměřená na spolupráci škol a institucí regionální a místní správy při realizaci vzdělávacích aktivit na školách a školských zařízeních.

3.2 Globální grant „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravsko-slezském“

Globální grant v oblasti podpory 1.2 OP VK nazvaný „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“ je velmi specifický. Lze ho považovat za jakousi nadstavbu globálního grantu v oblasti podpory 1.1 OP VK, a to vzhledem ke specifickým cílovým skupinám, na které se tento globální grant zaměřuje. Cílovou skupinu tvoří *„děti a žáci od 3 let (např. děti mateřských škol a přípravných tříd základních škol, děti (do 18 let), které předčasně opustily systém počátečního vzdělávání; žáci základních a středních škol se speciálními vzdělávacími potřebami a ti žáci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávání; děti a žáci, pokud jsou aktivity realizovaného projektu zaměřeny na vytváření inkluzivního prostředí ve škole, školském zařízení pro zájmové vzdělávání a organizacích působících v oblasti volného času dětí a mládeže; rodiče dětí a žáků, děti a žáci mimořádně nadaných; pracovníci škol a školských zařízení; vedoucí pracovníci škol a školských zařízení; pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání dětí a mládeže a pracovníci organizací působících v oblasti volného času a zájmového vzdělávání dětí a mládeže; pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání asistenčních služeb a v oblasti volného času a zájmového vzdělávání dětí a mládeže“*⁹⁰.

V případě globálního grantu Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 1.2 OP VK zprostředkující subjekt vymezil, v souladu s Prováděcím dokumentem OP VK, 8 podporovaných aktivit detailně uvedených v příloze (Příloha 3), které naplňují cíle OPVK a přispívají tak ke zvýšení konkurenceschopnosti ČR.

⁹⁰ Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. s. 30-31.

3.2.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje

I v rámci tohoto globálního grantu zaměřeného na rovné příležitosti ve vzdělávání je provázanost jednotlivých aktivit ke strategickým cílům kraje v oblasti vzdělávání hodnocena odděleně. V tomto případě obsah podporovaných aktivit je uveden v příloze (Příloha 3) tak, jak byl tento globální grant schválen řídicím orgánem.

Podporovaná aktivita č. 1 „Uplatňování a zlepšování organizačních forem, výuky a vyučovacích metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání, včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů, využití ICT a e-learningových aplikací“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 23).

Tab. 23 Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	1
5.1 Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 2 „Zvyšování kompetence pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 24).

Tab. 24 Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
5.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzděl. potřebami	2
5.3 Podpora národnostního školství	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 3 „Rozvoj poradenství, propracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 25).

Tab. 25 Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
5.1 Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	2
5.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 4 „Vybudování „záchytné sítě“ pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání a těch, kteří se do systému chtějí navrátit“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 26).

Tab. 26 Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 5 „Včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 27).

Tab. 27 Stanovení provázanosti podporované 5. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
5.1 Podpora dětí, žáků a studentů se spec. vzděl. potřebami	1
6.1 Rozvoj diagnostických a pedagog.-psycholog. služeb včetně výchovného poradenství ve školách	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 6 „Prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 28).

Tab. 28 Stanovení provázanosti podporované 6. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 7 „Vzdělávání cizinců (především jazykové) žijících na území ČR“.

Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 29).

Tab. 29 Stanovení provázanosti podporované 7. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
5.1 Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	1
5.3 Podpora národnostního školství	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Podporovaná aktivita č. 8 „Podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků NNO a středisek volného času, vytváření vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 30).

Tab. 30 Stanovení provázanosti podporované 8. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
6.3 Systematická podpora prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže	1

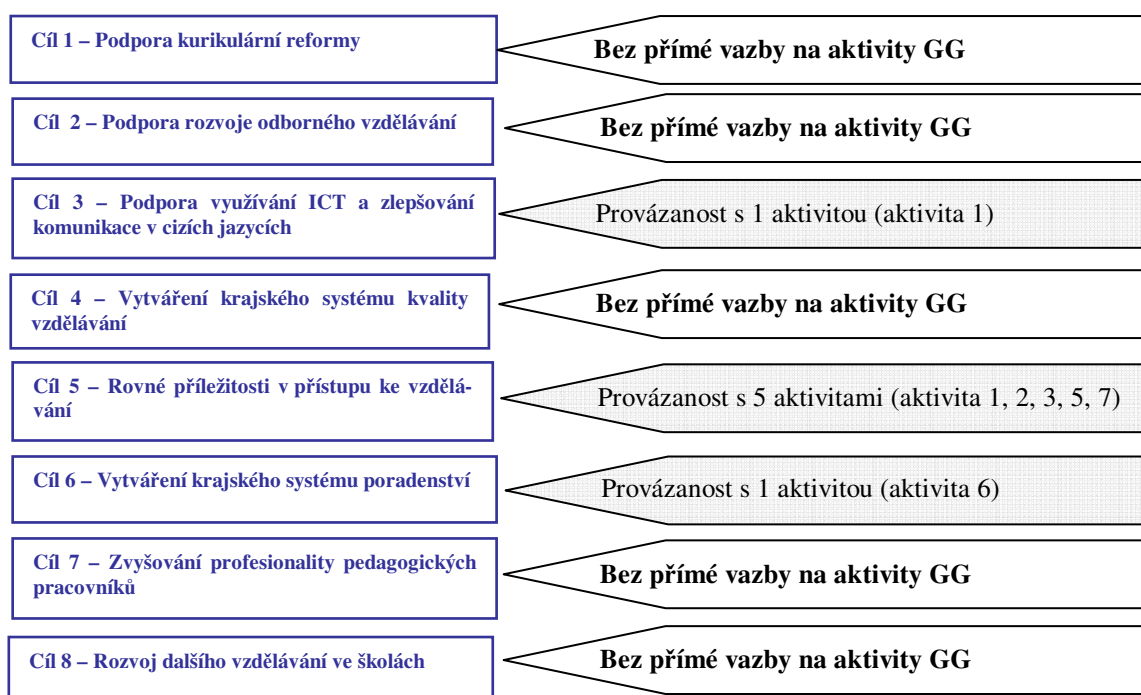
Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

3.2.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.2 OP VK

Provázanost ke strategickým vzdělávacím cílům Moravskoslezského kraje

Provázanost aktivit je souhrnně vymezeno na obrázku (Obr. 5), kdy je zřejmé, že oblast podpory je odlišná od globálního grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání. Prolínání s krajskými cíli je velmi úzce vymezená s ohledem na to, že tento globální grant se prakticky prolíná pouze se 3 strategickými cíli, přičemž u dvou z nich velmi okrajově.

Obr. 5 Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.

Provázanost s Cílem 3 je velmi okrajová a spočívá zejména v oblasti využívání speciálního softwaru či speciálních programů a e-learningových aplikací žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými. Naopak Cíl 5 je naplňován téměř všemi aktivitami globálního grantu zaměřenými jednak na tvorbu a implementaci vzdělávacích materiálů se zaměřením na odstraňování bariér bránících rovnému přístupu ve vzdělávání, ale také v oblasti asistenčních služeb či práci s dětmi se sociokulturním znevýhodněním a cizinců. Cíl 6 je naplňován aktivitami pouze částečně, a to ve vazbě na rozvoj poradenství pro žáky

v pedagogicko-psychologických poradnách a speciálních pedagogických centrech a v oblasti prevence rasismu či xenofobie ve školách. V ostatních strategických cílech kraje provázanost s globálním grantem téměř nenalezneme.

Aktivity synergické ke vzdělávacím cílům kraje

V globální grantu zaměřeném na rovné příležitosti ve vzdělávání byly po detailní analýze provázanosti identifikovány 2 podporované aktivity, které velmi významně přispívají k naplňování vzdělávací politiky v Moravskoslezském kraji (v analýze přiřazena hodnota „2“). Jedná se o:

- aktivitu č. 2 a 3 prolínající se významně s cíli kraje v oblasti vzdělávání žáků nadaných, se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociokulturním znevýhodněním či cizinců, s důrazem na způsob práce s těmito specifickými skupinami žáků. Podpora je realizována jednak tvorbou a implementací specifických metodických materiálů, ale také s důrazem na odborné, speciálně pedagogické, vzdělávání osob pracujících s těmito žáky.

Výše uvedené aktivity plnohodnotně korespondují s dlouhodobým záměrem kraje v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či žáků nadaných.

Aktivity komplementární ke vzdělávacím cílům kraje

Podporované aktivity, které byly v analýze identifikovány jako komplementární (v analýze přiřazena hodnota „1“), jsou v globálním grantu převažující. Byť byly tyto aktivity identifikovány „pouze“ jako komplementární a byla sledována pouze dílčí provázanost se strategickými cíli kraje, i v tomto případě tyto aktivity přispívají k rozvoji vzdělávací politiky kraje v oblasti rovných příležitostí. Jedná se o:

- aktivity č. 1, 5, 7 a 8 prolínající se s cíli kraje v oblasti rozvoje speciálních výukových materiálů, využívání moderních forem práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami či žáky nadanými. Stejně tak se aktivity prolínají s cíli kraje v oblasti rozvoje asistenčních a poradenských služeb ve školách za účelem zajištění minimální garantované péče o děti a žáky se sociokulturním znevýhodněním a nelze opomenout ani propojení s oblastí zájmového a neformálního vzdělávání prostřednictvím volnočasových aktivit.

I v tomto případě tyto komplementární aktivity naplňují pouze dílčí část vzdělávací politiky kraje a navíc rozvíjejí oblasti nad rámec stanovený vzdělávací politikou kraje. Tím je umožněno nově pracovat s metodami či pomůckami, které kraj nebyl schopen plošně finančně podpořit tak, aby se zvýšila efektivita výuky zejména na speciálních školách.

Aktivity bez přímé provázanosti

V rámci analýzy provázanosti bylo zjištěno, že se v globálním grantu Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 1.2 OP VK objevují aktivity, které sice naplňují globální grant, ale bez přímé provázanosti se strategickými cíli kraje. Jedná se celkem o 2 aktivity z 8 podporovaných, konkrétně o:

- aktivitu č. 4 zaměřenou na budování „záchytné sítě“ pro osoby předčasně opouštějící vzdělávací systém. Byť se kraj snaží prostřednictvím poradenství ve školách omezit odchod žáků ze vzdělávací soustavy, stále je v kraji relativně velké množství osob pouze ze základním vzděláním. Aktivita bude tedy naplňována činnostmi zaměřenými na prevenci předčasného odchodu ze vzdělávací soustavy a cíleným poradenstvím pro osoby, které se naopak chtějí do vzdělávacího systému navrátit;
- aktivitu č. 6 přispívající k rozvoji multikulturní výchovy ve školách. Byť se kraj snaží předcházet svými aktivitami řadě sociálně patologických jevů ve školách, nezaměřuje se, tak jako tato aktivita, zejména na prevenci rasismu a xenofobie. Právě prostřednictvím této aktivity bude možné realizovat řadu zajímavých výchovně vzdělávacích a osvětových akcí přispívajících k lepší snášenlivosti osob nejen na školách, ale i v občanském životě.

Všechny výše uvedené aktivity přesahují svým obsahem a zaměřením krajskou vzdělávací politiku a měly by pomoci předcházet řadě negativních jevů v životě žáků. Bude velmi zajímavé sledovat, zda byl o tyto aktivity ze strany žadatelů zájem a zda vzdělávací instituce daná témata vnímají jako potřebná či je naopak ve svých záměrech opomíjejí.

3.2.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.2 OP VK – analýza výzvy

I v rámci globálního grantu oblasti podpory 1.2 OP VK platí, že realizace ve vztahu k příjemcům probíhá prostřednictvím vyhlášených výzev, ke kterým se Moravskoslezský kraj zavázal v Rozhodnutí o poskytnutí dotace. I v tomto případě platí, že Rozhodnutí sta-

novuje povinnost kraji vyhlášovat výzvu v této oblasti podpory min. 1 x ročně⁹¹. 1. výzva v oblasti podpory 1.2 OP VK byla Moravskoslezským krajem vyhlášena v dubnu 2008. S ohledem na specifičnost této oblasti podpory byl zájem ze strany žadatelů o mnoho menší než v případě globálního grantu v oblasti podpory 1.1 OP VK. Hodnocení projektů bylo uzavřeno v září 2008 a většina projektů zahájila realizaci v listopadu 2008. 2. kolo výzvy kraj vyhlásil v prvním měsíci roku 2009. Následně tedy bude analyzováno 1. kolo výzvy globálního grantu v oblasti podpory 1.2, a to z hlediska naplňování podporovaných aktivit.

1. kolo výzvy – GG „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“

Moravskoslezský kraj v dubnu 2008 vyhlásil 1. kolo výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu a vyčlenil na tuto výzvu finanční alokaci ve výši 65.916.399,- Kč s finančním rozmezím na 1 projekt ve výši 400 tis. – 25 mil. Kč⁹². „Bylo předloženo celkem 43 žádostí s finančním požadavkem cca 197 mil. Kč. Bohužel s ohledem na specifika této oblasti podpory bylo mnoho žádostí předloženo s nesprávně identifikovanými cílovými skupinami či činnostmi, které nemohly být z globálního grantu podpořeny. S ohledem na tyto skutečnosti, z předložených 43 žádostí jen 10 uspělo v procesu hodnocení a alokace stanovená pro 1. kolo výzvy nebyla ani z poloviny při přerozdělování prostředků úspěšným žadatelům vyčerpána“⁹³.

Tab. 31 Znázornění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.2

Fáze hodnocení	Počet GP	
Předloženo GP	43	100 %
z toho úspěšných v hodnocení přijatelnosti	18	41,9 %
z toho úspěšných ve věcném hodnocení	11	25,6 %
z toho doporučeno výběrovou komisí	10	23,3 %
z toho schváleno orgány kraje k financování	10	23,3 %
z toho zahájena realizace (podepsána smlouva)	10	23,3 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

⁹¹ V současné době u schválených globálních grantů je tento závazek stanoven pouze do roku 2010, poté bude následovat další žádost o financování globálního grantu, která umožní vyhlášovat výzvy i v roce 2011-2013. Upraveno v Manuálu Operačního programu OP VK a následně závazek stanoven v Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant CZ.1.07/1.2.10.

⁹² 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dostupné z < http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2002.html>.

⁹³ Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009. s. 8.

Úspěšnost v konkrétních fázích hodnocení je uvedeno v tabulce (Tab. 31), dle které je zřejmé, že obdobně jako v případě globálního grantu oblasti podpory 1.1 OP VK je úspěšnost pouze u necelé ¼ předložených projektů.

Stejně jako v případě globálního grantu v oblasti podpory 1.1 OP VK bylo umožněno, aby jeden grantový projekt obsahoval více podporovaných aktivit v kombinaci dle vlastní potřeby. V rámci 1. kola výzvy globálního grantu v oblasti podpory 1.2 OP VK zprostředkující subjekt vyhlásil všech 8 podporovaných aktivit⁹⁴. V předložených projektech přitom bylo zvoleno celkem 73 aktivit z číselníku 8 vyhlášených. Procentuelní zájem je zobrazen v tabulce (Tab. 32). Spíše výjimečně obsahoval 1 projekt pouze 1 podporovanou aktivitu, velmi často docházelo k jejich kombinaci⁹⁵.

Ačkoliv kraj ve výzvě podporované aktivity neomezil, v rámci tzv. specifických kritérií bodově zvýhodnil zejména projekty zaměřené na zlepšování podmínek pro integraci žáků, projekty zaměřené na poradenství a prevenci sociálně patologických jevů a stejně jako v oblasti podpory 1.1 OP VK na projekty zaměřené na ICT problematiku⁹⁶.

Tab. 32 Znárodnění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity

	Zájem o aktivitu		Zájem o aktivitu
Aktivita č. 1	41,1 %	Aktivita č. 5	11 %
Aktivita č. 2	26 %	Aktivita č. 6	8,2 %
Aktivita č. 3	5,5 %	Aktivita č. 7	1,4 %
Aktivita č. 4	1,4 %	Aktivita č. 8	5,5 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.2.10.

Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 32), ze strany žadatelů byl největší zájem o aktivitu č. 1 zaměřenou na zlepšování výuky a vyučovacích metod podporující rovný přístup ke vzdělávání a využívání ICT ve výuce. Dále byl největší zájem o aktivitu č. 2 zaměřenou na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti specifického přístupu ke vzdělávání žáků se speciálními

⁹⁴ 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dostupné z < http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2002.html>.

⁹⁵ Data jsou získána z Výroční zprávy Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009.

⁹⁶ Příloha č. 5 - 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dostupné z < http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2002.html>.

vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Za pozornost stojí ještě zájem o aktivitu č. 5 zaměřenou na práci s žáky se sociokulturním znevýhodněním včetně zlepšení jejich integrace do školního prostředí, ale i společenského života.

Velmi zajímavé je naopak porovnat výsledky u úspěšných žadatelů, jejichž projekty byly schváleny orgány kraje a následně s nimi byla podepsána smlouva. Právě tyto subjekty budou mít přímý vliv na rozvoj vzdělávací politiky kraje prostřednictvím grantových projektů v oblasti podpory 1.2 OP VK. Výsledky úspěšných projektů zobrazených v tabulce (Tab. 33) jsou pro výsledné zhodnocení role zprostředkujícího subjektu ve vztahu ke vzdělávací politice kraje velmi důležité, bude s nimi tedy i nadále pracováno.

Tab. 33 Znárodnění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.2

	Realizace aktivity		Realizace aktivity
Aktivita č. 1	28,6 %	Aktivita č. 5	14,3 %
Aktivita č. 2	23,8 %	Aktivita č. 6	9,5 %
Aktivita č. 3	14,3 %	Aktivita č. 7	0 %
Aktivita č. 4	0 %	Aktivita č. 8	9,5 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.1.07; Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2188 ze dne 3. 9. 2008.

Jak je z tabulky (Tab. 33) zřejmé, i v tomto případě bude nejčastěji realizována aktivita č. 1 zaměřená na zlepšování výuky a vyučovacích metod prostřednictvím např. tvorby specifických výukových materiálů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, včetně tvorby e-learningových aplikací.

Na druhém místě se umístila aktivita č. 2 zaměřená na vzdělávání pedagogických pracovníků, včetně tvorby vzdělávacích materiálů pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných či žáků pocházejících ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, a to za účelem odstraňování bariér bránících aplikaci rovných příležitostí ve vzdělávání.

Na třetím místě se umístila aktivita č. 3 a 5, přičemž aktivita č. 3 se zaměřuje na rozvoj poradenství a asistenčních služeb zaměřených na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a aktivita č. 5 na zajištění pomoci žáků ve vzdělávacím procesu pocházejících ze špatného sociokulturního prostředí.

Naopak vůbec nebude v rámci grantových projektů úspěšných v 1. kole výzvy realizována aktivita č. 4 zaměřena na žáky, kteří opustili školu a aktivita č. 7 zaměřená na vzdělávání cizinců žijících na území ČR.

3.3 Globální grant „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravsko-slezském“

Globální grant v oblasti podpory 1.3 OP VK nazvaný „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravskoslezském“ má podobně jako globální grant v oblasti podpory 1.2 OP VK velmi specifické postavení v Prioritní ose 1 OP VK. Je určen výhradně „*pracovníkům škol a školských zařízení a vedoucí pracovníky škol a školských zařízení*“⁹⁷. Na základě rozhodnutí Monitorovacího výboru ze dne 9. 12. 2008 je možno zahrnout mezi cílovou skupinu také pracovníky mateřských škol.

Globální grant se zaměřuje zejména na podporu inovace ve vzdělávání a rozvoj vzdělávacích programů prostřednictvím pracovníků ve školství. Toto má být uskutečňováno zejména cíleným vzděláváním v oblasti ICT, cizích jazyků, udržitelného rozvoje a dalších oblastí zvyšujících prioritně kompetence školských pracovníků a následně pak celý systém vzdělávání prostřednictvím přenosu na žáky⁹⁸.

Globální grant v oblasti podpory 1.3 OP VK je realizován prostřednictvím 4 podporovaných aktivit vymezených zprostředkujícím subjektem v souladu s Prováděcím dokumentem OP VK uvedených v příloze (Příloha 4). V tomto případě je požadavkem, aby základní aktivity projektů byly realizovány prostřednictvím akreditovaných vzdělávacích programů.

3.3.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje

Sledování provázanosti globálního grantu zaměřeného na další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení je hodnoceno ke každé aktivitě odděleně. V tomto případě obsah podporovaných aktivit je uveden v příloze (Příloha 4) tak, jak byl tento globální grant schválen řídicím orgánem.

⁹⁷ Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. s. 40-41.

Podporovaná aktivita č. 1 „Další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení včetně realizace odborných praxí a zahraničních stáží pedagogických pracovníků s důrazem na realizaci kurikulární reformy, na jazykové vzdělávání, využívání ICT ve výuce a environmentální vzdělávání, včetně osvojení si dalších moderních výukových metod, souvisejících se systematickým zvyšováním kvality a efektivity vzdělávání“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 34).

Tab. 34 Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů	1
1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurik.reformou	1
3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	1
3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.

Podporovaná aktivita č. 2 „Metodická podpora výuky cizích jazyků, včetně konzultační a poradenské činnosti a tvorby metodických nástrojů a dokumentů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 35).

Tab. 35 Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků	2

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.

Podporovaná aktivita č. 3 „Zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 36).

⁹⁸ Podrobněji viz Prováděcí dokument k Operačnímu programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. Dostupný také z <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadecci-dokument-op-vk-verze-k-17-6-2009>>.

Tab. 36 Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.

Podporovaná aktivita č. 4 „Zvýšení dostupnosti, kvality a atraktivity nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky škol“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 37).

Tab. 37 Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje

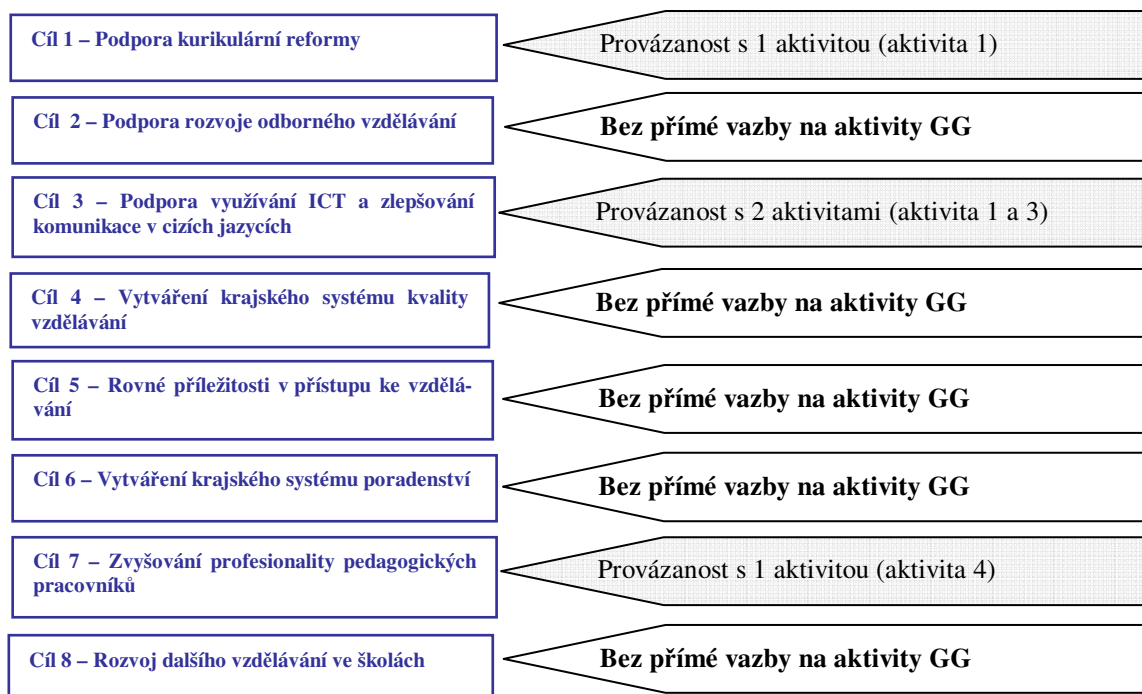
Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
7.1 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol	1
7.2 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků středních a vyšších odborných škol	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.

3.3.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 1.3 OP VK

Na základě vymezení provázanosti podporovaných aktivit se strategickými cíli kraje v oblasti rozvoje dalšího vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení souhrnně vymezené na obrázku (Obr. 6) je zřejmé, že provázanost je pouze se 3 cíli, což je jistě i v souvislosti s úzkým zaměřením globálního grantu.

Obr. 6 Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravskoslezském“

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.

Provázanost s Cílem 1 je pouze částečná a spočívá zejména v podpoře vzdělávání pracovníků škol v oblasti vytváření a implementace školních vzdělávacích programů a podpory tvorby vzdělávacích programů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Cíl 3 je naopak naplňován podporovanými aktivitami velmi významně, a to v oblastech vzdělávání pedagogických pracovníků ve využívání ICT ve výuce, včetně tvorby e-learningových aplikací a v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků rozvíjejících komunikační dovednosti v cizích jazycích. Strategický Cíl 7 je naplňován aktivitami globálního grantu opět jen okrajově, a to v oblasti tvorby programů vedoucích k rozvoji dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků přímo na školách, např. prostřednictvím vzdělávacích center.

Aktivity synergické ke vzdělávacím cílům kraje

V globálním grantu zaměřeném na další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení byla po detailní analýze identifikována pouze 1 aktivita plnohodnotně přispívající k naplňování vzdělávací politiky v Moravskoslezském kraji (v analýze přiřazena hodnota „2“). Jedná se o:

- aktivitu č. 2 zaměřenou na zlepšení výuky cizích jazyků prostřednictvím vývoje a rozvoje metodik pro jazykové vzdělávání, rozvoje vzdělávacích modulů zlepšujících komunikaci v cizích jazycích u pedagogických pracovníků a rozvoj mezinárodní spolupráce v této oblasti.

Aktivity komplementární ke vzdělávacím cílům kraje

Podporované aktivity, které byly v analýze identifikovány jako komplementární (v analýze přiřazena hodnota „1“), jsou v globálním grantu převažující. Byť byly tyto aktivity identifikovány „pouze“ jako komplementární a byla sledována pouze dílčí provázanost se strategickými cíli kraje, i v tomto případě jistou měrou tyto aktivity přispívají k rozvoji vzdělávací politiky kraje v oblasti dalšího vzdělávání pracovníků škol. Jedná se o:

- aktivity 1 a 4 prolínající se s cíli kraje v oblasti podpory programů vedoucích ke zlepšení kvality a efektivity dalšího vzdělávání prostřednictvím využívání moderních metod výuky v různých oblastech, prostřednictvím např. sebezkušenostním vzděláváním, zážitkovou formou, diagnostickými nástroji, prostřednictvím moderních využívání ICT ve výuce, a to vše s podporou vzniku tréninkových center.

I v tomto případě tyto komplementární aktivity naplňují pouze dílčí část stanovené vzdělávací politiky kraje a navíc rozvíjejí oblasti nad rámec stanovený vzdělávací politikou kraje. Tím by mělo dojít k rozvoji zájmu poskytovat další vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích institucích, které je v současné době v Moravskoslezském kraji poskytováno pouze omezeným množstvím vzdělávacích subjektů, zejména vysokými školami.

Aktivity bez přímé provázanosti

V rámci analýzy provázanosti bylo zjištěno, že se v globálním grantu Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 1.3 OP VK nachází 1 aktivita podporující globální grant bez přímé provázanosti se strategickými cíli kraje. Jedná se o 1 aktivitu z 8, konkrétně o:

- aktivitu č. 3 zaměřenou na řídicí pracovníky škol a školských zařízení v oblasti vzdělávání školského managementu a personální politiky, za účelem zvýšení konkurenceschopnosti školy prostřednictvím moderních vzdělávacích kurzů.

I v tomto případě aktivita č. 3 přesahuje svým obsahem i zaměřením krajskou vzdělávací politiku, která jen velmi omezeně řeší samotné vzdělávání řídicích pracovníků škol, rozhodně ne prostřednictvím moderních výukových metod uplatňujících se např. v soukromém sektoru.

I v tomto případě bude velmi zajímavé sledovat, zda o tuto aktivitu bude zájem a zda se na-
jdou vzdělávací instituce, které předloží projekt zaměřený na tuto velmi specializovanou ob-
last.

3.3.3 Realizace GG v oblasti podpory 1.3 OP VK – analýza výzvy

Realizace globálního grantu v oblasti podpory 1.3 OP VK probíhá prostřednictvím vyhlášo-
vaných výzev, ke kterým se Moravskoslezský kraj zavázal v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
1. výzva v oblasti podpory 1.3 OP VK byla Moravskoslezským krajem vyhlášena rovněž
v dubnu 2008. Zájem ze strany žadatelů lze s ohledem na specifičnost této oblasti podpory
ohodnotit jako vysoký, byť zdaleka nedosahoval zájmu v případě globálního grantu v oblasti
podpory 1.1 OP VK. Hodnocení projektů předložených v 1. kole výzvy bylo uzavřeno v září
2008⁹⁹ a i v tomto případě většina projektů zahájila realizaci v listopadu 2008. 2. kolo výzvy
kraj vyhlásil v lednu roku 2009.

Následně tedy bude analyzováno 1. kolo výzvy globálního grantu v oblasti podpory 1.2,
a to z hlediska naplňování podporovaných aktivit.

1. kolo výzvy – GG „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravskoslezském“

Moravskoslezský kraj v dubnu 2008 vyhlásil 1. kolo výzvy k předkládání žádostí o finanční
podporu a vyčlenil na tuto výzvu finanční alokaci ve výši 82.395.499,- Kč s finančním rozme-
zím na 1 grantový projekt 400 tis. – 25 mil. Kč¹⁰⁰. *Bylo předloženo celkem 36 žádostí
s finančním požadavkem cca 256 mil. Kč. S ohledem na specifika této oblasti podpory mělo
ve své věcné části mnoho projektů chyby, které vedly k jejich vyřazení. Nakonec jen
9 žádostí uspělo v procesu hodnocení a alokace stanovená pro 1. kolo výzvy nebyla
z cca 40 % vyčerpána¹⁰¹.*

⁹⁹ Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2189 ze dne 3. 9. 2008.

¹⁰⁰ 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prio-
ritní osa 1. Oblast podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. Dostupné z
<http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2003.html>.

¹⁰¹ Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání
pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009. s. 11.

Tab. 38 Znárodnění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.3

Fáze hodnocení	Počet GP	
Předloženo GP	36	100 %
z toho úspěšných v hodnocení přijatelnosti	20	55,6 %
z toho úspěšných ve věcném hodnocení	10	27,8 %
z toho doporučeno výběrovou komisí	9	25 %
z toho schváleno orgány kraje k financování	9	25 %
z toho zahájena realizace (podepsána smlouva)	9	25 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Úspěšnost žádostí v konkrétních fázích hodnocení je uvedeno v tabulce (Tab. 38), dle které je zřejmé, že podobně jako v případě globálního grantu v oblasti podpory 1.1 a 1.2 OP VK je úspěšnost jen u ¼ předložených projektů.

I v případě tohoto globálního grantu je umožněno, aby jeden grantový projekt obsahoval více podporovaných aktivit v jedné žádosti. V rámci 1. kola výzvy globálního grantu v oblasti podpory 1.3 OP VK zprostředkující subjekt vyhlásil všechny 4 podporované aktivity. V předložených projektech bylo celkem zvoleno 51 aktivit z číselníku 4 vyhlášených. Procentuelní zájem je zobrazen v tabulce (Tab. 39). Spíše výjimečně obsahoval 1 projekt pouze 1 podporovanou aktivitu, ve většině žádostech docházelo k jejich kombinaci¹⁰².

Ačkoliv kraj ve své výzvě podporované aktivity neomezil, v rámci tzv. specifických kritérií bodově zvýhodnil zejména projekty zaměřené na zavádění a inovaci školních vzdělávacích programů a nových metod výuky, projekty zaměřené na rozvoj jazykových kompetencí pracovníků škol a školských zařízení, projekty zaměřené na ICT problematiku a projekty zaměřené na vzdělávání pracovníků pracujících s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami¹⁰³.

¹⁰² Data jsou získána z Výroční zprávy Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj. 2009.

¹⁰³ Příloha č. 5 - 1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. Dostupné z <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2003.html>.

Tab. 39 Znárodnění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity

	Zájem o aktivitu		Zájem o aktivitu
Aktivita č. 1	52,9 %	Aktivita č. 3	9,8 %
Aktivita č. 2	9,8 %	Aktivita č. 4	27,5 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.3.05.

Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 39), většina žadatelů si volila aktivitu č. 1 zaměřenou na realizaci dalšího vzdělávání v oblasti kurikulární reformy, využívání ICT ve výuce či vzdělávání v oblasti environmentální problematiky. Dále byl velký zájem o aktivitu č. 4 zaměřenou na tvorbu vzdělávacích programů dalšího vzdělávání prostřednictvím moderních metod. Aktivita č. 2 a 3 byla ze strany žadatelů volena spíše sporadicky.

Tab. 40 Znárodnění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.3

	Realizace aktivity		Realizace aktivity
Aktivita č. 1	56,3 %	Aktivita č. 3	12,5 %
Aktivita č. 2	12,5 %	Aktivita č. 4	18,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.1.07; Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2189 ze dne 3. 9. 2008.

Dle výsledků u úspěšných projektů schválených orgány kraje je z tabulky (Tab. 40) zřejmé, že i v tomto případě bude nejčastěji realizována aktivita č. 1 zaměřená na realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení. Dále nelze opomenout aktivitu č. 4 prostřednictvím které dojde ke zvýšení kvality a atraktivity dalšího vzdělávání formou nových vyučovacích metod. Aktivity č. 2 a 3 zaměřené na jazykové vzdělávání a zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol budou realizovány doplňkově také. Na rozdíl od 1. kola výzev globálních grantů oblasti podpory 1.1 a 1.2 OP VK není v oblasti podpory 1.3 OP VK žádná aktivita, která by nebyla realizována.

3.4 Globální grant „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“

Globální grant v oblasti podpory 3.2 OP VK nazvaný „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“ plynule navazuje na grantové schéma „Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání“ realizované v programovém období 2004-2006 v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů. Globální grant podporuje rozvoj kompetencí důležitých

pro uplatnění na trhu práce, pomíjí ovšem v tomto případě žáky či pracovníky škol a zaměřuje se na cílovou skupinu: „*lektori, pracovníci vzdělávacích institucí, účastníci dalšího vzdělávání*“¹⁰⁴.

V případě globálního grantu Moravskoslezského kraje v oblasti podpory 3.2 OP VK zprostředkující subjekt vymezil v souladu s Prováděcím dokumentem OP VK 5 aktivit, které v současné době procházejí schvalovacím procesem ze strany MŠMT.

3.4.1 Provázanost podporovaných aktivit ke vzdělávací politice kraje

Detailní vymezení schválených aktivit globálního grantu není v současné době k dispozici a při vymezování provázanosti se strategickými cíli kraje bude vycházeno pouze z obsahu předložené žádosti o financování globálního grantu.

Podporovaná aktivita č. 1 „Vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělávacích a poradenských středisek působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 41).

Tab. 41 Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
8.3 Podpora kvality a efektivity dalšího vzdělávání	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

Podporovaná aktivita č. 2 „Podpora vzdělávací nabídky v oblasti dalšího vzdělávání – rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 42).

¹⁰⁴ Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009. s. 98.

Tab. 42 Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
8.1 Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

Podporovaná aktivita č. 3 „Podpora provázanosti dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 43).

Tab. 43 Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
8.1 Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

Podporovaná aktivita č. 4 „Rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 44).

Tab. 44 Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
8.1 Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách	1

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

Podporovaná aktivita č. 5 „Poradenství a metodická pomoc při zavádění moderních a inovativních vzdělávacích technologií a metod“. Míra provázanosti se strategickými cíli kraje v oblasti vzdělávání je uvedena v tabulce (Tab. 45).

Tab. 45 Stanovení provázanosti podporované 5. aktivity s cíli kraje

Strategický cíl MSK provázaný s aktivitou	Vymezení míry provázanosti <0;2>
Bez provázanosti	0

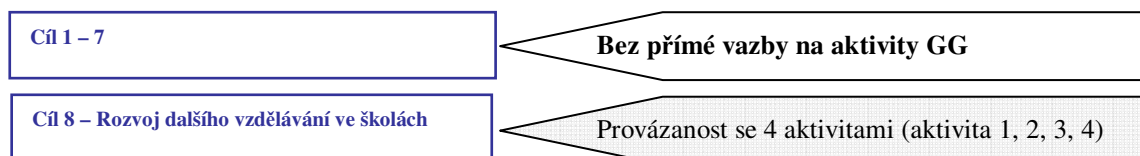
Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

3.4.2 Shrnutí provázanosti GG v oblasti podpory 3.2 OP VK

Provázanost ke strategickým vzdělávacím cílům Moravskoslezského kraje

Na základě provázanosti podporovaných aktivit se strategickými cíli kraje souhrnně vymezené na obrázku (Obr. 7) je zřejmé, že globální grant v oblasti podpory 3.2 OP VK je provázán pouze s cílem 8 – Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách prostřednictvím 4 aktivit. Aktivita č. 5 zaměřená na poradenskou a metodickou pomoc při zavádění inovativních vzdělávacích metod není se strategickými cíli přímo provázána vůbec.

Obr. 7 Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“

Zdroj: vlastní zpracování, údaje čerpány: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008; Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.

Aktivity synergické, komplementární a bez vazby ke vzdělávacím cílům kraje

V globálním grantu zaměřeném na podporu nabídky dalšího vzdělávání je po analýze zřejmé, že žádná z aktivit není synergicky provázána se strategickými cíli kraje. Naopak v případě komplementární provázanosti byly identifikovány 4 aktivity z 5 doplňkově naplňující vzdělávací politiku Moravskoslezského kraje (v analýze přiřazena hodnota „1“). Jedná se o:

- aktivity č. 1-4 zaměřené na vzdělávání lektorů v oblastech požadovaných trhem práce, tvorbu atraktivních vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace, rozvoj

moderních výukových metod a podporu rozvoje spolupráce jednotlivých vzdělávacích subjektů.

Naopak byla stejně, jako v ostatních globálních grantech, vymezena aktivita bez přímé provázanosti se strategickými cíli kraje. Konkrétně se jedná o:

- aktivitu č. 5 zaměřenou na poradenství a metodickou pomoc při zavádění moderních vzdělávacích technologií a metod.

Všechny výše uvedené aktivity přesahují svým obsahem a zaměřením krajskou vzdělávací politiku, což vyplývá zejména ze zaměření samotné krajské vzdělávací politiky. V globálním grantu oblasti podpory 3.2 OP VK totiž není sledovatelný ani sekundární přímý dopad na žáky základních a středních škol. Předpokladem je, že tímto globálním grantem dojde k rozvoji dalšího vzdělávání vymezeného nikoliv směrem k pedagogickým pracovníkům na školách, ale ve vztahu k osobám, které poskytují vzdělávací služby zejména v ziskové soukromé sféře.

Vzhledem k tomu, že globální grant v oblasti podpory 3.2 OP VK není v současné době přímo realizován z důvodu zpoždění ve vyjednání s Evropskou komisí o veřejné podpoře, není možno analyzovat jednotlivé výzvy. Následně tedy budou centrem pozornosti pouze jednotlivé globální granty v Prioritní ose 1 OP VK – Počáteční vzdělávání.

4 PŮSOBENÍ ZPROSTŘEDKUJÍCÍHO SUBJEKTU

Zástupci zprostředkujícího subjektu Moravskoslezského kraje na veřejné konferenci „Výroční setkání k ESF – Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2008“ konané dne 14. 4. 2008 v Praze prohlásili, že se ze své pozice hodlají v následných letech aktivně podílet na zvyšování kvality vzdělávacího systému v kraji a přispět tak k odstraňování specifických problémů kraje, jako je např. výrazný meziroční úbytek žáků způsobený předčasným odchodem ze vzdělávacího systému, vysoký podíl populace s ukončeným pouze základním vzděláním, nedostatečně rozvinutý systém poradenství, vzrůstající tendence sociálně patologických jevů, nižší kompetenční gramotnost pracovníků škol pod úrovní průměru ČR či vysoký podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.¹⁰⁵ Tento záměr, jak již bylo v předchozích částech této práce řečeno, začal být naplňován v roce 2008, kdy započali úspěšní příjemci finanční podpory z OP VK realizovat své grantové projekty.

Zprostředkující subjekt naplňuje svým obsahem veškeré cíle stanovené Moravskoslezským krajem pro oblast vzdělávání. Ze 34 klíčových aktivit globálních grantů Moravskoslezského kraje má synergický efekt 8 z nich a dalších 18 klíčových aktivit bylo vymezeno jako výrazně komplementární ke vzdělávacím cílům kraje¹⁰⁶.

Co však z pozice autora stojí za pozornost nejvíce, jsou aktivity bez přímé provázanosti k rozvojovým cílům kraje, jelikož dle autora právě tyto aktivity výrazně přesahují politické i úřednické vymezení strategických cílů kraje v oblasti vzdělávání. Zatímco různé subjekty, jejichž působení či záměry nacházejí „zázemí“ ve strategických cílech kraje, mohou k financování využít různých dotačních titulů vyhlášených krajem, v případě záměrů bez opory v dlouhodobých cílech je jejich pozice v mnohém složitější zejména s ohledem na bodová kritéria k předloženým projektům, v rámci kterých je bodována provázanost se strategickými cíli kraje. Proto se následně pokusíme shrnout stav realizace globálních grantů Moravskoslezského kraje a navrhnout možné budoucí působení zprostředkujícího subjektu ve vztahu ke vzdělávání v moravskoslezském regionu s podporou OP VK, které by pomohlo přesáhnout vymezené cíle kraje stanovené v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje.

¹⁰⁵ Podrobněji viz <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prezentace-ke-konferenci-vyrocní-setkani-k-esf-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-2008>.

4.1 Současný stav realizace globálních grantů

Zprostředkující subjekt plní svou úlohu již druhým rokem a lze ho zařadit mezi nejaktivnější kraje ČR ve vztahu k OP VK. Jako první kraj vyhlásil výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu do prioritní osy 1 OP VK, a to bez jakéhokoliv omezení výše finanční podpory stanovené v Prováděcím dokumentu OP VK, možných příjemců, cílových skupin či podporovaných aktivit¹⁰⁷. Nelze opomenout ani výsledky týkající se proškolených potenciálních žadatelů a příjemců finanční podpory, kdy jako jediný kraj v ČR proškolil více jak 1.500 osob.¹⁰⁸ Dle sdělení pracovníků strukturálních fondů Krajského úřadu Moravskoslezského kraje inicioval řadu důležitých jednání, jejichž výsledkem bylo např. zrušení limitů mzdových regulací ve vztahu k realizátorům grantových projektů, které představovaly významnou administrativní zátěž¹⁰⁹.

Dle provedené analýzy uvedené v kapitole č. 3 jsou globální granty prioritní osy 1 OP VK naplňovány zejména aktivitami komplementárními ke vzdělávacím cílům kraje. Na základě 1. kola výzvy je v současné době realizováno 65 grantových projektů s alokací cca 257 mil. Kč. Celkově těchto 65 projektů vyčerpá maximálně 13,8 % celkové alokace stanovené pro Moravskoslezský kraj. V současné době probíhá hodnocení grantových projektů předložených do 2. kol výzev vyhlášených počátkem roku 2009, na které bylo vymezeno celkem cca 540 mil. Kč. Celkem bylo do 2. kola výzev prioritní osy 1 OP VK předloženo 308 grantových projektů s celkovými finančními nároky ve výši cca 1,6 mil. Kč¹¹⁰. Připravuje se rovněž vyhlášení 1. kola výzvy v globálním grantu v oblasti podpory 3.2.

Na tomto místě je však nutné zvláště uvést současné výsledky 8 klíčových aktivit, které nejsou přímo provázané se strategickými cíli kraje dle analýzy uvedené v kapitole č. 3 této práce. Autor této práce uvádí, že právě těmito aktivitami globální granty přesahují rigidní politické

¹⁰⁶ Jedná se o souhrnný výsledek analýzy uvedené v kapitole 3 této práce.

¹⁰⁷ Moravskoslezský kraj vyhlásil první výzvy dne 3. 4. 2009 spolu s Ústeckým krajem. Ten však výrazně omezil možné příjemce podpory, možné aktivity a zejména minimální výši finanční podpory, kterou stanovil na 15 mil. Kč.

¹⁰⁸ Autor v tomto případě vychází z Výroční zprávy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o realizaci OP VK za rok 2008.

¹⁰⁹ Limity mzdové regulace byly zakomponovány do Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální granty OP VK, jejich zrušení je upraveno v Dodatku č. 1 k Rozhodnutí.

¹¹⁰ Podrobněji viz http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/tisk_info_detail.html?id=842.

a úřednické vymezení strategických cílů kraje a právě v tomto lze sledovat nezastupitelnou roli zprostředkujícího subjektu a jeho globálních grantů, jelikož tím má zprostředkující subjekt možnost podpořit rozvoj regionu v oblastech, které nejsou sice priorovány krajem, ale které mají své opodstatnění v republikovém kontextu a mohly by zvýšit konkurenceschopnost lidských zdrojů, v případě OP VK zvýšit konkurenceschopnost či uplatnitelnost žáků a studentů v ČR či v zahraničí. Jak je však z analýzy této práce zřejmé, zájem ze strany žadatelů o klíčové aktivity bez přímé provázanosti s cíli vzdělávací politiky kraje je velmi malý, v některých případech dokonce žádný.

Shrnutí nejdůležitějších výsledků této práce

V globálním grantu v oblasti podpory 1.1 se nenašel žádný žadatel, který by svým projektem vytvářel podmínky pro hostování plně kvalifikovaných učitelů cizích jazyků ze zahraničí, byť je znalost cizích jazyků na trhu práce více jak žádoucí. Dále jen minimálně projekty schválené v 1. kole výzvy podporují rozvoj partnerství a síťování mezi školami navzájem a institucemi místní a regionální státní správy a samosprávy. A dále jen doplňkově jsou aktivity v projektech zaměřeny na rozvoj informačních center ve školách a na marketingovou podporu těchto škol¹¹¹.

Dle autora v tomto případě analýza ukázala, že projekty předložené a realizované v 1. kole výzvy nepřesahují svým obsahem stanovené strategické cíle a bohužel současný přesah globálního grantu na vzdělávací politiku je minimální. Bohužel změnu nelze očekávat ani v případě projektů 2. kola výzvy, jelikož ani jedna z klíčových aktivit svým rozsahem přesahující strategické cíle kraje nebyla v 2. kole výzvy vyhlášena.

V globálním grantu v oblasti podpory 1.2 je situace poněkud lepší, jelikož obě aktivity bez přímé provázanosti ke strategickým cílům kraje jsou naplňovány realizovanými projekty. V případě aktivity zaměřené na vybudování „záchytné sítě“ pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávacího systému je realizován jeden projekt s tímto zaměřením, bohužel ho však realizuje instituce pouze pro vlastní potřebu a nelze od tohoto projektu očekávat plošné uplatnění v rámci regionu. V případě aktivity zaměřené na prevenci rasismu a xenofobie prostřednictvím multikulturní výchovy jsou realizovány dva projekty,

¹¹¹ Vychází se z výsledků analýzy provedené v kapitole 3 této práce.

kteří se alespoň oblastně snaží předcházet negativním vlivům vyskytujících se ve školství¹¹². Pozitivum lze v tomto případě spatřovat v tom, že projekty zaměřené na dvě výše uvedené aktivity bylo možné předkládat i ve 2. kole výzvy vyhlášené v roce 2009.

V globálním grantu v oblasti podpory 1.3 byla identifikována pouze jedna aktivita přesahující rámec stanovených cílů kraje zaměřená na zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol v oblasti řízení a personální politiky. V tomto případě jsou v současné době realizovány dva projekty naplňující tyto aktivity a vzhledem k charakteru projektu lze očekávat dopad na větší množství vzdělávacích institucí v regionu¹¹³. I v tomto případě zprostředkující subjekt rozhodl o vyhlášení této aktivity i v rámci 2. kola výzvy vyhlášené v roce 2009.

Jako jeden z mála krajů v ČR Moravskoslezský kraj v rámci svých výzev přímo neuplatňuje bodovou bonifikaci projektů provázaných s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje, čímž zprostředkující subjekt vykazuje jisté známky regionální nezávislosti v rozhodování o obsahu a rozsahu vyhlášených výzev. Specifická kritéria Moravskoslezský kraj vymezuje v rámci oblastí podpory např. směrem k technickému vzdělávání, uplatňování inkluzivních vzdělávacích forem, k výuce cizích jazyků, což by za jistých okolností, spolu s omezováním vyhlášených aktivit, mohlo být považováno za mechanismus možného usměrnění podpory směrem k příjemcům podpory¹¹⁴.

Velmi důležitá je i skutečnost, že ačkoliv zprostředkující subjekt působí v rámci Moravskoslezského kraje, byla dle výsledků 1. kola výzvy dodržena proporcionální podpora vzdělávacích institucí spočívající v rovnoměrné podpoře základních a středních škol, jakožto hlavních nositelů grantových projektů¹¹⁵. Dle výsledků 1. kola výzvy, o nichž rozhodlo zastupitelstvo kraje svým usnesením č. 25/2187, 25/2188 a 25/2189, podporu získalo 27 středních škol a 19 základních škol. Další školy jsou zapojeny do projektu formou partnerství v dalších 19 realizovaných projektech.

¹¹² Vychází se z výsledků analýzy provedené v kapitole 3 této práce.

¹¹³ Vychází se z výsledků analýzy provedené v kapitole 3 této práce.

¹¹⁴ Autor v tomto případě vychází z dat uvedených ve výzvách Moravskoslezského kraje, konkrétně 1. a 2. kolo výzev k předkládání žádostí o finanční podporu z OP VK do oblastí podpory 1.1, 1.1 a 1.3.

¹¹⁵ Požadavek dodržení proporcionality podpory vzdělávání je zakotvena přímo v čl. C, odst. 20 Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant OP VK.

Dle Výroční zprávy Moravskoslezského kraje o realizaci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost by jen projekty 1. kola výzvy prioritní osy 1 OP VK mělo být v Moravskoslezském kraji podpořeno celkem 36.854 žáků a 10.492 pracovníků škol a školských zařízení¹¹⁶.

Co je však velmi důležité, v současné době globální grant dostal řadu změn spočívající zejména v rozšíření cílových skupin v oblasti podpory 1.2 a 1.3 v souladu změnou Prováděcího dokumentu k OP VK. Asi nejvýznamnější změnou bylo rozšíření oprávněné cílové skupiny pracovníků mateřských škol v globálním grantu v oblasti podpory 1.3, kteří vyjma Operačního programu Praha Adaptabilita nebyli zahrnuti v žádném z operačních programů. Moravskoslezský kraj rozšíření oprávněné cílové skupiny zapracoval do vyhlášeného 2. kola výzvy k předkládání projektů do globálního grantu v oblasti podpory 1.3¹¹⁷.

V současné době již realizované globální granty Prioritní osy 1 OP VK vykazují výbornou „životaschopnost“ a zprostředkující subjekt své opodstatněné místo v implementační struktuře OP VK. Nicméně i přesto lze s našeho pohledu navrhnout možné zaměření zprostředkujícího subjektu pro následující období.

4.2 Návrh budoucího zaměření zprostředkujícího subjektu dle autora práce

Zprostředkující subjekt může ze své pozice výrazně ovlivnit rozsah i obsah čerpání z OP VK, a to nejen vlastním nastavením globálních grantů, ale také vhodnými komunikačními aktivitami a cílenou publicitou z prostředků technické pomoci. Zprostředkující subjekt realizuje semináře jak pro žadatele, tak příjemce finanční podpory a již vyškolil více jak 1500 osob¹¹⁸. Tyto komunikační aktivity jsou však pouhým doplňkem k předkládání kvalitních projektových žádostí i zdárnou realizaci grantových projektů.

¹¹⁶ Vzhledem k metodě načítání indikátorů je zřejmé, že někteří žáci či pracovníci škol a školských zařízení jsou započítáni v součtových hodnotách indikátorů globálních grantů opakovaně, proto je nutné takto uváděnými hodnotami pracovat pouze demonstrativně.

¹¹⁷ Úpravy týkající se cílových skupin se projevují v jednotlivých verzích Prováděcích dokumentů OP VK. Nejvýraznější změna je promítnuta ve verzi schválené Monitorovacím výborem dne 7. 12. 2008.

¹¹⁸ Podrobněji viz http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/tisk_info_detail.html?id=842.

Z naší pozice byly na základě detailní analýzy vyhodnoceny různé oblasti působení zprostředkujícího subjektu zejména ve vztahu k rozvojovým cílům kraje. Následně tedy vymezíme návrhy působení zprostředkujícího subjektu tak, aby čerpání podpory z OP VK bylo co možná nejefektivnější a cíle globálních grantů, potažmo celého operačního programu, mohly být zdárně naplněny.

4.2.1 Oblast klíčových aktivit

Globální grant v oblasti podpory 1.1

Analýzou bylo vymezeno 8 klíčových aktivit globálních grantů Moravskoslezského kraje bez přímé provázanosti ke vzdělávacím cílům kraje. Tyto klíčové aktivity přesahují vymezenou vzdělávací politiku a dle našeho názoru by zprostředkující subjekt měl zajistit jejich plnohodnotné naplňování, zejména s ohledem na skutečnost, že tyto aktivity mohou výrazně přispět k rozvoji vzdělávací soustavy v kraji v oblastech dosud opomíjených. V rámci 1. kol výzev prioritní osy 1 OP VK byl bohužel zájem právě o tyto aktivity ze strany žadatelů minimální, v některých případech dokonce žádný.

Nejhůře lze stanovit stav právě v globálním grantu oblasti podpory 1.1, kdy ani jedna z **klíčových aktivit bez přímé provázanosti** ke vzdělávacím cílům kraje nebyla v 2. výzvě vyhlášena a nelze tedy i na základě výsledků 1. výzvy očekávat, že dojde k rozvoji vzdělávací soustavy kraje právě v oblastech tak potřebných. Proto z naší pozice navrhuje, aby zprostředkující subjekt v následném období:

- vyhlásil ve svých výzvách aktivity zaměřené na **vytváření mechanismů pro hostování zahraničních učitelů cizích jazyků či vznik informačních center zaměřených na marketingovou podporu škol** a následně v rámci specifických kritérií bodově zvýhodnil takto zaměřené projekty, zejména pokud se bude jednat o projekty zahrnující ve svém obsahu plošnou podporu např. na úrovni okresů či mikroregionů. To vše by mělo být podpořeno vhodnými komunikačními a propagačními aktivitami financovanými z technické pomoci OP VK.

Další dvě opomíjené aktivity bez přímé provázanosti ke vzdělávacím cílům kraje zaměřené na **rozvoj partnerství mezi různými institucemi a jejich síťování** dle našeho názoru není potřeba z pozice zprostředkujícího subjektu nějak více podporovat, jelikož mohou být naplňovány i jinými aktivitami či prostřednictvím samotných nastavených mechanismů

OP VK, jako je umožnění finančního i nefinančního partnerství bez omezení, tzn. partnerstvím mezi institucemi různého charakteru.

Dále by zprostředkující subjekt měl zvážit, které z aktivit **synergických či komplementárních** v globálním grantu v oblasti podpory 1.1 již dále ve svých výzvách nenaplnovat. Dle našeho názoru již není opodstatněné v následných výzvách dále vyhlašovat aktivity zaměřené na:

- **vytváření podmínek pro implementaci školních vzdělávacích programů**, jelikož v současné době již základní školy své školní vzdělávací programy mají vytvořeny a střední školy jejich tvorbu již ukončují. Pokud by takto zaměřená aktivita měla být vyhlášena, tak pouze v přímé vazbě na základní umělecké školy, které školní vzdělávací programy budou tvořit v následujících letech;
- **kariérové poradenství ve školách**, jelikož tuto problematiku řeší již několik úspěšných projektů. Mnohem vhodnější by bylo, kdyby kraj tuto problematiku řešil systémověji na úrovni individuálních projektů, jejichž nositelem by byl samotný kraj. Systémové řešení navrhuje i v případě aktivity zaměřené **na podporu škol v oblasti evaluace**, kdy by kraj ze své pozice výstupy z projektů mohl využít i např. za účelem porovnávání škol mezi sebou či k využívání zpětné vazby za účelem zvyšování kvality škol.

Dále by dle našeho názoru měly být ve všech následných výzvách podporovány projekty zaměřené na:

- **oblast výuky cizích jazyků** ve všech typech základních a středních škol. Na úrovni středních škol by tyto projekty měly být zaměřeny vždy dle charakteru studijního oboru, např. v případě středních odborných škol by měl být dáván důraz na praktickou angličtinu s technickým zaměřením;
- **motivaci žáků ke vzdělávání v technických oborech**, zejména s ohledem na možnost dále pokračovat ve studiu na vysoké škole technicky zaměřené a s ohledem na celkový charakter trhu práce v Moravskoslezském kraji;
- oblast zlepšování forem a metod výuky, kdy zejména využívání ICT technologií by se mělo stát běžnou součástí každodenní výuky jak na základních, tak středních školách, což je možné prostřednictvím aktivity zaměřené na **využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích**

lávacích a odborných předmětech, kterou by zprostředkující subjekt i v následných letech měl vyhlašovat;

- **rozvoj kompetencí v oblasti udržitelného rozvoje**, což je oblast zařazená do horizontálních témat OP VK. Tyto „zelené“ projekty zaměřené zejména na oblast životního prostředí by měly být i nadále priorovány v rámci kraje, zejména v návaznosti na praktickou výuku v jednotlivých školách. Jelikož se jedná o průřezové téma OP VK, z pozice zprostředkujícího subjektu doporučujeme takto orientované projekty i nadále bodově zvýhodňovat v rámci specifických kritérií.

Globální grant v oblasti podpory 1.2

V oblasti podpory 1.2 je globální grant naplňován mnohem rovnoměrněji než v oblasti podpory 1.1. Byť byly analyzovány 2 **aktivity bez přímé provázanosti** ke vzdělávacím cílům kraje, obě tyto aktivity jsou naplňovány již realizovanými projekty a zároveň byly vyhlášeny i v rámci 2. kola výzvy, takže lze předpokládat jejich další naplňování. Zprostředkujícímu subjektu v tomto případě navrhuje, aby i nadále vyhlášoval aktivity zaměřené na:

- **osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání** prostřednictvím rozvoje kvalitních poradenských služeb přímo v jednotlivých školách a využil k tomu již vzniklou síť poradenských pracovišť v jednotlivých oblastech kraje;
- **multikulturní výchovu a vzdělávání** s cílenou osvětou v oblasti rasismu a xenofobie, a to nejen prostřednictvím projektů zaměřených na žáky, ale i pracovníky škol. Tuto oblast rovněž navrhuje priorovat a bodově zvýhodnit v rámci specifických kritérií.

V případě **aktivit komplementárních či synergických** s oporou ve vzdělávacích cílech kraje navrhuje podporu směřovat tak, aby cíle globálního grantu byly naplňovány mnohem rovnoměrněji. Zprostředkujícímu subjektu navrhuje i nadále vyhlašovat všech 8 aktivit zařazených pod tento globální grant, nicméně bodově v rámci specifických kritérií zvýhodňovat témata, o která je ze strany žadatelů malý zájem. Zejména témata zaměřená na:

- **vzdělávání cizinců žijících na území ČR** prostřednictvím jazykových kurzů, ale také prostřednictvím proškolení pedagogů za účelem odstraňování výukových bariér.

V případě Moravskoslezského kraje by se mělo jednat zejména o projekty zaměřené na děti s asijským původem.

- **podporu vzdělávání pracovníků nestátních neziskových organizací a středisek volného času**, jejichž převážná část postrádá pedagogické vzdělávání. Toto vzdělávání by mělo být směřováno nejen ve vztahu k běžným žákům trávící svůj volný čas v kroužcích zájmového vzdělávání, ale zejména ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s důrazem na specifický přístup k těmto žákům.

Globální grant v oblasti podpory 1.3

V oblasti podpory 1.3 byla analyzována pouze 1 **aktivita bez přímé provázanosti** ke vzdělávacím cílům kraje, která je sice realizována v rámci grantových projektů 1. kola výzvy, ale pouze doplňkově. Ačkoliv byla vyhlášena i v rámci 2. kola výzvy, zájem o její naplňování je velmi malý. Proto doporučujeme zprostředkujícímu subjektu bodově zvýhodnit v rámci specifických kritérií projekty zaměřené na:

- tvorbu a realizaci programů zaměřených na **řídící pracovníky škol**, a to zejména v oblasti školského managementu a personální politiky. Důraz by měl být dán zejména na nositele projektu, proto ve vztahu k této aktivitě doporučujeme omezit příjemce na vysoké školy.

V případě **komplementárních či synergických aktivit** by měl být dán důraz na projekty zaměřené na oblast:

- rozšíření **kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti cizích jazyků**, a to nejen formou mezinárodní spolupráce, ale také výměnou zkušeností v oblasti výuky cizích jazyků.

V případě globálního grantu oblasti podpory 1.3 rozhodně doporučujeme, aby zprostředkující subjekt podporoval aktivity směřující ke zlepšení nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky mateřských škol prostřednictvím:

- aktivity zaměřené na **zvýšení dostupnosti nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky škol**, např. formou podpory programů vedoucích ke zlepšení dalšího vzdělávání v mateřských školách prostřednictvím moderních metod a forem výuky.

4.2.2 Oblast cílových skupin a oprávněných příjemců

Plnohodnotná podpora všech vymezených cílových skupin globálních grantů je z hlediska nastavených globálních grantů velmi klíčová. Globální granty jsou zaměřené zejména na podporu žáků a jejich pedagogických pracovníků, pouze doplňkově lze podpořit děti mateřských škol. S ohledem na skutečnost, že daný operační program má zvýšit konkurenceschopnost ČR prostřednictvím rozvoje vzdělanostní společnosti, je nastavená struktura příjemců dostatečná. Globální granty jsou nastaveny tak, aby podpora byla směřována zejména od úrovně základních škol, nicméně z našeho pohledu bylo vhodným krokem rozšíření oprávněných cílových skupin o skupinu pracovníků mateřských škol, a to zejména s ohledem na zvýšení jejich profesionality. Nicméně analýza 2. kola výzvy, v rámci které mohli být pedagogičtí pracovníci mateřských škol zařazeni mezi oprávněné cílové skupiny, bude možná až koncem roku 2009. Proto v následném období realizace globálních grantů **navrhujeme omezovat ve výzvách možné cílové skupiny**. V případě, že se prokáže, že projekty nepodporují pracovníky mateřských škol dostatečně, navrhujeme bodově v rámci specifických kritérií zvýhodnit projekty zaměřené na další vzdělávání pracovníků mateřských škol.

Ovšem v rámci globálního grantu v oblasti podpory 1.2 a 1.3 navrhujeme navíc cíleně podporovat projekty zahrnující pracovníky působící v institucích zabývajících se výchovou dětí a žáků, jako jsou např. domovy mládeže, internáty pro děti se zdravotním postižením či diagnostické ústavy. Právě tyto pracovníci mohou zlepšit problematický přístup žáků zařazených do těchto institucí k samotnému vzdělávání. Podporu lze z pozice zprostředkujícího subjektu realizovat prostřednictvím zvýhodnění v rámci specifických kritérií.

Z hlediska možných příjemců je jejich omezení dle našeho názoru vhodným nástrojem. V rámci oprávněných příjemců globálních grantů Prioritní osy 1 OP VK rozhodně navrhujeme ve všech následných výzvách podporovat všechny školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku bez ohledu na zřizovatele, zejména s přihlédnutím na jejich pozici nositelů základního a středního školství. Dále rozhodně mají své místo mezi oprávněnými příjemci vysoké školy, které svými projekty hodlají zejména zvýšit kvalitu úrovně vzdělávání s ohledem na lepší uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce, ale jsou také hlavními nositeli myšlenky propojení vzdělávání poskytované na úrovni středních škol a vysokých škol s důrazem na lepší propojení těchto úrovní.

Z pozice zprostředkujícího subjektu bychom doporučovali **zlepšit zájem samotných měst a obcí o předkládání projektů**. Právě tyto subjekty mohou finanční prostředky z OP VK využít k cílené systémové podpoře vlastních základních škol, které často nejsou schopny být žadateli projektu z důvodu nedostatečného personálního obsazení na jednotlivých školách, zejména v malých obcích. Zvýšit zájem ze strany měst a obcí bychom doporučovali prostřednictvím politického vedení na kraji a také vhodnými propagačními metodami a cílenými semináři určenými zejména pro tyto potenciální žadatele.

V případě nestátních neziskových organizací je jistě na místě jejich oprávněnost, a to zejména v souvislosti s organizovaným neformálním vzděláváním. Navrhujeme v tomto případě **pečlivě posuzovat vzdělávací činnost** těchto organizací ve vztahu ke klíčovým aktivitám globálních grantů a podmínit možnost získání finančních prostředků minimálně dvouletou historií v oblasti zájmového vzdělávání.

Na pováženou je však oprávněnost subjektů zařazených pod „právnícké osoby působící v oblasti vzdělávání“ a „zaměstnavatele“, kteří často možnost získání finančních prostředků z OP VK vnímají jako možnost zlepšení svého „cash flow“. Tyto subjekty vnímáme jako **vhodné subjekty pro partnerství v rámci projektů OP VK** s cílem propojit teoretickou a praktickou část výuky, nicméně jako hlavní nositelé projektů postrádají často tyto subjekty kvalitu požadovanou např. od škol. V případě právníckých osob působících v oblasti vzdělávání se často jedná o subjekty poskytující své služby dospělým osobám, proto i v tomto případě navrhujeme posuzovat vzdělávací činnost těchto organizací ve vztahu ke klíčovým aktivitám. Tento požadavek zprostředkující subjekt může zahrnout přímo do textu výzev, případně umožnit tzv. předběžnou kontrolu oprávněnosti ještě před podáním samotné žádosti do příslušné výzvy.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na vymezení provázanosti zprostředkujícího subjektu Moravskoslezského kraje v návaznosti na současnou krajskou vzdělávací politiku, přičemž důraz byl dáván na vymezení oblastí propojenosti aktivit zahrnutých v globálních grantech a strategických cílech kraje v oblasti vzdělávání.

Komparací aktivit globálních grantů a strategických vzdělávacích cílů vlastním výzkumem byly vyčleněny aktivity synergické a komplementární přímo podporující rozvoj současných vzdělávacích cílů kraje a následně aktivity bez přímé provázanosti přesahující stanovený rámec. Komparativní metodou bylo zjištěno, že aktivity globálních grantů Moravskoslezského kraje Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost naplňují všechny politické cíle vzdělávací politiky Moravskoslezského kraje. Díky provedení analýz byly také stanoveny aktivity globálních grantů bez přímé provázanosti ke vzdělávacím cílům kraje. Tyto aktivity bez přímé provázanosti byly analyzovány ve všech globálních grantech zprostředkujícího subjektu, přičemž analýzou současných výzev bylo bohužel zjištěno, že právě tyto jsou naplňovány velmi omezeně. Došlo ke zjištění, že příčinou je nejen samotný zprostředkující subjekt omezující rozsah výzev, ale také zájem ze strany samotných nositelů projektů.

Na základě výsledků analýzy navrhuji ve čtvrté kapitole budoucí zaměření působení zprostředkujícího subjektu spolu s vymezením konkrétních nástrojů, které je zprostředkující subjekt schopen ze své pozice ovlivnit a umožnit tak rovnoměrné naplňování globálních grantů. Dále konstatuji, že není nutné zaměřovat působení zprostředkujícího subjektu na všechny aktivity stanovené globálním grantem, zejména na aktivity bez přímé provázanosti se strategickými cíli kraje, ale naopak doporučuji pro zprostředkující subjekt maximálně využívat možné principy stanovené rámcem čerpání finančních prostředků Evropských společností, jako je např. umožnění finančního partnerství v grantovém projektu. Na závěr vymezuji možnosti dalšího zaměření budoucích výzev vyhlášených zprostředkujícím subjektem za účelem maximálního rozvoje jednotlivých subjektů vzdělávací soustavy v kraji.

Celkově lze zhodnotit, že zprostředkující subjekt na úrovni kraje má v implementační struktuře Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost svou nezastupitelnou roli a ze své pozice je schopen přispět k významnému rozvoji vzdělávací soustavy v daném regionu prakticky ve všech nejvýznamnějších oblastech základního a středního školství

za předpokladu, že bude schopen správně nastavovat vyhlašované výzvy a realizovat vhodné komunikační aktivity směrem k potenciálním žadatelům a současným příjemcům.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] *Bílá kniha Evropské komise: Nový podnět pro evropskou mládež*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2002. 71 s. ISBN nevedeno.
- [2] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2002. 181 s. ISBN nevedeno.
- [3] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje*. 1. vyd. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2003. 50 s. ISBN nevedeno.
- [4] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2005. 90 s. ISBN nevedeno.
- [5] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007. 95 s. ISBN nevedeno.
- [6] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008*. 1. vyd. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2008. 41 s. ISBN nevedeno.
- [7] *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2006*. 1. vyd. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2006. 79 s. ISBN nevedeno.
- [8] FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská Unie*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2.
- [9] HAD, M., URBAN, L. *Evropská společenství: první pilíř Evropské Unie*. 1. vyd. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2000. 165 s. ISBN nevedeno.
- [10] KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.
- [11] KALOUS, J., VESELÝ, A. *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 181 s. ISBN 80-246-1261-5.
- [12] KLOČKOVÁ, Lenka. *160 let Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2006. [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/160-let-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>>.

- [13] *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2001. 98 s. ISBN nevedeno.
- [14] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2002. 278 s. ISBN 80-7179-748-0.
- [15] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 6. 12. 2007*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007. 90 s. ISBN nevedeno.
- [16] *Průvodce fondy Evropské unie*. 1.vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2004. 145 s. ISBN nevedeno.
- [17] SODOMKA, V., ŠPOK, R. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie pro neziskový sektor*. 1.vyd. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2004. 112 s. ISBN nevedeno.
- [18] *Veřejná správa v České republice*. 1.vyd. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2005. 118 s. ISBN nevedeno.
- [19] WOKOUN, R., et al. *Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [20] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské Unie*. 1. vyd. Praha: IFEC, 2002. 168 s. ISBN 80-86412-18-0.

Internetové zdroje:

- [21] *1. kolo výzvy předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční oporu z OP VK. Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání*. [on line]. [cit. 2009-07-01].
Dostupný z WWW: <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_2001.html>.
- [22] *Commission position paper: Operational Programme Education for Competitiveness* [online]. 2006 [cit. 2009-02-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/EGECPPositionPaperOPEC.pdf>>.

- [23] Česko. Česká národní rada. Ústavní zákon č. 347 ze dne 3. 12. 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 114, s. 7018-7079. Dostupný také z WWW: <<http://web.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1997/sb114-97.pdf>>.
- [24] Česko. Česká národní rada. Zákon č. 564 ze dne 13. 12. 1990 o státní správě a samo správě ve školství. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 91, s. 2097–2104. Dostupný také z WWW: <http://www.sbcr.cz/cgi-bin/khm.cgi?typ=1&page=khm:SSBC90/SBC90091.HTM;ca564_1990_00>.
- [25] Česko. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Vyhláška č. 561 ze dne 27. 12. 2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 4, s. 64-67. Dostupný také z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/sb004_05.pdf>.
- [26] Česko. Ministerstvo zahraničních věcí. Sdělení č. 36 o podepsání Dodatkového protokolu k Evropské dohodě. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1996, částka 12, s. 527-528. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1996/sb12-96.pdf>>.
- [27] Česko. Moravskoslezský kraj. Usnesení rady Moravskoslezského kraje č. 149/5247 ze dne 22. 10. 2007. Dostupné také z WWW: <<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/usnesenir.html?s=153&t=r&d=2007-11-22>>.
- [28] Česko. Moravskoslezský kraj. Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2187 ze dne 3. 9. 2008. Dostupné z WWW: <<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/usneseniz.html?s=25&t=z&d=2008-09-25>>.
- [29] Česko. Moravskoslezský kraj. Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2188 ze dne 3. 9. 2008. Dostupné z WWW: <<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/usneseniz.html?s=25&t=z&d=2008-09-25>>.

- [30] Česko. Moravskoslezský kraj. Usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/2189 ze dne 3. 9. 2008. Dostupné z WWW: <<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/usneseniz.html?s=25&t=z&d=2008-09-25>>.
- [31] Česko. Parlament České republiky. Zákon č. 129 ze dne 12. 4. 2000 o krajích (krajské zřízení). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1765-1782. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/zakon_05.html#castka_38>.
- [32] Česko. Parlament České republiky. Zákon č. 248 ze dne 29. 06. 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3549–3554. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.
- [33] Česko. Parlament České republiky. Zákon č. 561 ze dne 24. 9. 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, s. 10262-10348. Dostupný také z WWW: <<http://www.msmt.cz/Files/Predpisy1/sb190-04.pdf>>.
- [34] Česko. Parlament České republiky. Zákon č. 49 ze dne 28. 1. 2009 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 17, s. 690-699. Dostupný také z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu.aspx>>.
- [35] Česko Vláda České republiky. Usnesení vlády České republiky č. 113 ze dne 7. 2. 2001 k Bílé knize – Národnímu programu rozvoje vzdělávání v České republice. Dostupný z WWW: <http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/3880F7C335D74CD6C12571B6006DAE4F>.
- [36] Česko. Vláda České republiky. Usnesení vlády České republiky č. 175 ze dne 22. 2. 2006 k návrhu Národního rozvojového plánu České republiky na léta 2007-2013. Dostupný z WWW: <http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/web/cs?Open&2006&02-22>.
- [37] Česko. Vláda České republiky. Usnesení vlády České republiky č. 277 ze dne 7. 4. 1999 ke Koncepci resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

- do roku 2002. Dostupný z WWW:
<http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/152A5E598082E06AC12571B6006C0637>.
- [38] Evropa. Rada Evropské Unie. Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. 7. 2006 o obecních ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. In *Úřední věstník*. 31. 7. 2006, L 210, s. 25-78. Dostupný také z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00250078.pdf>.
- [39] Evropa. Rada Evropské Unie. Rozhodnutí Rady ze dne 6. října 2006 o strategických obecních zásadách společenství pro soudržnost. In *Úřední věstník*. 21. 10. 2006, L 291. Dostupný také z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:291:0011:0032:CS:PDF>>.
- [40] *Innovation Strategy for Education and Training* [online]. [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.oecd.org/document/2/0,3343,en_2649_33723_40814978_1_1_1_1,00.html>.
- [41] *Jednotný evropský akt* [online]. c2008 [cit. 2009-02-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/gallery/2/763-jea.pdf>>.
- [42] MARKVART, J. Nové partnerství pro evropskou soudržnost: Třetí zpráva Evropské komise. *Urbanismus a územní rozvoj* [online]. 2004. [cit. 2009-07-01]. Dostupný z WWW: <http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2004/2004-03/07_partnerstvi.pdf>.
- [43] *Modernizace vzdělávání a odborné přípravy: zásadní příspěvek k prosperitě a sociální soudržnosti v Evropě* [online]. 2006. [cit. 2009-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:079:0001:0019:CS:PDF>>.
- [44] *Moravskoslezský kraj ukončil druhé výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu z nového operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*. [online]. 2009. [cit. 2009-04-21]. Dostupný z WWW: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/tisk_info_detail.html?id=842>.

- [45] *Moravskoslezský kraj začal přerozdělovat první miliony do oblasti vzdělávání.* [online]. 2009. [cit. 2009-07-01]. Dostupný z WWW: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/akt_128.html>.
- [46] *Národní rozvojový plán České republiky 2007-2013. Verze leden 2006* [online]. c2003-2007. [cit. 2009-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>.
- [47] *Národní strategický referenční rámec 2007-2013. Verze červenec 2007* [online]. c2003-2007. Poslední aktualizace: 23. 07. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/NOK/NSRR_final_1.pdf>.
- [48] *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Verze 30. 10. 2006* [online]. c1994-2009. Poslední aktualizace: 17. 01. 2007 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/text-oplzz-36.pdf>>.
- [49] *Operační program Praha - Adaptabilita. Verze k 24. 9. 2007* [online]. 2003-2007. Poslední aktualizace: 5. 8. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Praha_Adaptabilita/OPPA_CS_zari_07_verze_4.pdf>.
- [50] *Operační program Rozvoj lidských zdrojů. Verze listopad 2003* [online]. c2003-2007. Poslední aktualizace: 24. 5. 2007 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2004_2006/OPRLZ/Programovy_dokument_Rozvoj_lidskych_zdroju_2004_2006.pdf>.
- [51] *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze září 2007* [online]. 2007. Poslední aktualizace: 12. 10. 2007 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf>.
- [52] *Programový dodatek Společný regionální operační program. Verze prosinec 2006* [online]. c2007. Poslední aktualizace: 12. 12. 2007 [cit. 2009-07-01]. Dostupný z WWW: <<http://old.strukturalni-fondy.cz/srop/programovy-dodatek-srop>>.

- [53] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 18. 6. 2008* [online]. 2007. Poslední aktualizace: 17. 12. 2007 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG080618ProvadecidokumentOPVK1802008.pdf>>.
- [54] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 24. 10. 2008* [online]. 2007. Poslední aktualizace: 4. 11. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/zakladni_dokumenty_OP_VK/081022_Provadeci_dokument_OP_VK_schvaleno_MV_24.10.08_per_rollam.pdf>.
- [55] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 9. 12. 2008* [online]. 2007. Poslední aktualizace: 12. 12. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/zakladni_dokumenty_OP_VK/Provadeci_dokument_OP_VK_verze_k_9.12.2008_.pdf>.
- [56] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze k 17. 6. 2009* [online]. 2007. Poslední aktualizace: 2. 7. 2009 [cit. 2009-07-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadeci-dokument-op-vk-verze-k-17-6-2009>>.
- [57] *Strategické obecné zásady Společenství pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, Verze 6. 10. 2006* [online]. c2003-2007. Poslední aktualizace 7. 5. 2007 [cit. 2009-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/strategicke-obecne-zasady-spolecenstvi-ceska-verze-1>>.
- [58] *Strategie regionálního rozvoje České republiky. Verze květen 2006* [online]. 2006. [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.mmr.cz/strategie-regionalniho-rozvoje-ceske-republiky-pro-leta-2007-2013>>.
- [59] *Third progress report on cohesion: Towards a new partnership for growth, jobs and cohesion* [online]. 2005 Poslední aktualizace 18. 5. 2005 [cit. 2009-02-27]. Dostupný z WWW:

<http://www.naseevropa.cz/portal/port_data.nsf/91e1c89608299e34c1256f4100537638/f27aead17f4e4d7c12570050037fc2f?OpenDocument>.

- [60] *Výroční setkání k ESF - Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2008.* [online]. c2006 [cit. 2009-04-18]. Dostupný z WWW:
<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prezentace-ke-konferenci-vyrocní-setkani-k-esf-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-2008>>.
- [61] *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy České republiky v roce 2007* [online]. c2006 [cit. 2009-07-01]. Dostupný z WWW:
<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/vyrocní_zpravy/VZ_MSMT_2007_I_dil.pdf>
- [62] *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji 2006/2007* [online]. c2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW:
<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/sk_dokumenty.html>.
- [63] *Vzdělávání* [online]. c2009. Poslední aktualizace 23. 11. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW:
<http://www.radaevropy.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=30&Itemid=42>.

Interní materiály:

- [64] *Dohoda o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.* Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.
- [65] *Dodatek č. 1 k Dohodě o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.* Moravskoslezský kraj, 2008. Interní materiál.
- [66] *Manuál Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Verze č. 2, 3, 4.* MŠMT: Řídící orgán OP VK, 2008. Interní materiál.
- [67] *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07.* Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.

- [68] *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10.* Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.
- [69] *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.3.05.* Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.
- [70] *Výroční zpráva Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o realizaci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost za rok 2008.* Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. Interní materiál.
- [71] *Výroční zpráva Moravskoslezského kraje o realizaci globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.* Moravskoslezský kraj, 2009. Interní materiál.
- [72] *Žádost Moravskoslezského kraje o globální grant v rámci oblasti podpory 3.2.* Moravskoslezský kraj, 2009. Interní materiál.
- [73] *Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.1.07.* Moravskoslezský kraj, 2008. Interní materiál.
- [74] *Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.2.10.* Moravskoslezský kraj, 2008. Interní materiál.
- [75] *Žádosti o finanční podporu předložené do 1. kola výzvy globálního grantu CZ.1.07/1.3.05.* Moravskoslezský kraj, 2008. Interní materiál.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DZ	Dlouhodobý záměr
EIA	Environmental Impact Assessment
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
GG	Globální grant
GP	Grantový projekt
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní neziskové organizace
OECD	Organisation for economic co-operation and development
OP	Operační program
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
ŘO	Řídící orgán
ZS	Zprostředkující subjekt

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Základní schéma programových dokumentů pro období 2007-2013	18
Obr. 2. Základní schéma implementační struktury OP VK	23
Obr. 3. Znázornění úrovně vlastní analýzy aktivit	47
Obr. 4. Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“	57
Obr. 5. Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“	67
Obr. 6. Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravskoslezském“	76
Obr. 7. Základní schéma provázanosti strategických cílů ve vzdělávání Moravskoslezského kraje a podporovaných aktivit globálního grantu „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“	83

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Finanční podpora z fondů EU na cíl Konvergence a OP VK pro programové období 2007-2013.....	19
Tab. 2. Finanční prostředky na OP VK dle jednotlivých oblastí podpory s vymezením alokace pro Moravskoslezský kraj.....	20
Tab. 3. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 1 k cílům kraje	50
Tab. 4. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 2 k cílům kraje	50
Tab. 5. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 3 k cílům kraje	50
Tab. 6. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 4 k cílům kraje	51
Tab. 7. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 5 k cílům kraje	51
Tab. 8. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 6 k cílům kraje	51
Tab. 9. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 7 k cílům kraje	52
Tab. 10. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 8 k cílům kraje	52
Tab. 11. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 9 k cílům kraje	52
Tab. 12. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 10 k cílům kraje	53
Tab. 13. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 11 k cílům kraje	53
Tab. 14. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 12 k cílům kraje	53
Tab. 15. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 13 k cílům kraje	54
Tab. 16. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 14 k cílům kraje	54
Tab. 17. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 15 k cílům kraje	54
Tab. 18. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 16 k cílům kraje	55
Tab. 19. Stanovení provázanosti podporované aktivity č. 17 k cílům kraje	55
Tab. 20. Znázornění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.1.....	60
Tab. 21. Znázornění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity.....	61
Tab. 22. Znázornění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.1	62

Tab. 23. Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje	64
Tab. 24. Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje	64
Tab. 25. Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje	65
Tab. 26. Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje	65
Tab. 27. Stanovení provázanosti podporované 5. aktivity s cíli kraje	65
Tab. 28. Stanovení provázanosti podporované 6. aktivity s cíli kraje	66
Tab. 29. Stanovení provázanosti podporované 7. aktivity s cíli kraje	66
Tab. 30. Stanovení provázanosti podporované 8. aktivity s cíli kraje	66
Tab. 31. Znázornění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.2.....	71
Tab. 32. Znázornění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity.....	71
Tab. 33. Znázornění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.2	72
Tab. 34. Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje	74
Tab. 35. Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje	74
Tab. 36. Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje	75
Tab. 37. Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje	75
Tab. 38. Znázornění úspěšnosti grantových projektů v 1. kole výzvy GG – 1.3	79
Tab. 39. Znázornění zájmu žadatelů ve vazbě na vyhlášené podporované aktivity.....	80
Tab. 40. Znázornění struktury podporovaných aktivit u příjemců podpory 1. kola výzvy GG v oblasti podpory 1.3	80
Tab. 41. Stanovení provázanosti podporované 1. aktivity s cíli kraje	81
Tab. 42. Stanovení provázanosti podporované 2. aktivity s cíli kraje	82
Tab. 43. Stanovení provázanosti podporované 3. aktivity s cíli kraje	82
Tab. 44. Stanovení provázanosti podporované 4. aktivity s cíli kraje	82
Tab. 45. Stanovení provázanosti podporované 5. aktivity s cíli kraje	83

SEZNAM PŘÍLOH

- PŘÍLOHA P 1: Vymezení strategických cílů MSK
- PŘÍLOHA P 2: Podporované aktivity rozpracované do dílčích činností globálního grantu „Zvyšování kvality ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“
- PŘÍLOHA P 3: Podporované aktivity rozpracované do dílčích činností globálního grantu „Rovné příležitosti ve vzdělávání v kraji Moravskoslezském“
- PŘÍLOHA P 4: Podporované aktivity rozpracované do dílčích činností globálního grantu „Další vzdělávání pracovníků škol v kraji Moravskoslezském“

PŘÍLOHA P 1: VYMEZNÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ MSK

Úroveň 2	Úroveň 3
Cíl 1 - Podpora kurikulární reformy	
<i>1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů</i>	1.1.1 Podpora tvorby ŠVP na základních školách a gymnáziích
	1.1.2 Podpora tvorby ŠVP na SOŠ a SOU s důrazem na rozvoj kompetencí absolventů, které vyžaduje trh práce
	1.1.3 Podpora tvorby školních vzdělávacích programů v základních uměleckých školách a střediscích volného času
	1.1.4 Začlenění problematiky zdraví a péče o něj do ŠVP
<i>1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurikulární reformou</i>	1.2.1 Rozvíjení podnikatelského myšlení žáků a studentů
	1.2.2 Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
Cíl 2 – Podpora rozvoje odborného vzdělávání	
<i>2.1 Podpora rozvoje technického vzdělávání</i>	2.1.1 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech
	2.1.2 Zajištění materiálních podmínek k podpoře technického vzdělávání
<i>2.2 Modernizace odborného vzdělávání</i>	2.2.1 Podpora moderních forem výuky odborných předmětů
	2.2.2 Podpora posílení mobility, odborných stáží a výměn žáků, studentů a pedagogických pracovníků
	2.2.3 Vytváření a zavádění nových vzdělávacích programů dle potřeb trhu práce a inovace stávajících vzdělávacích programů
<i>2.3 Rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli</i>	2.3.1 Podpora rozvoje prioritních kompetencí za účelem zvýšení konkurenceschopnosti pracovních sil vedoucí ke zlepšení zaměstnatelnosti
	2.3.2 Zvýšení kvality a prohloubení dosavadní spolupráce vzdělatelů a zaměstnanců
Cíl 3 Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích	
<i>3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT</i>	3.1.1 Vzdělávání pracovníků ve školství a v oblasti ICT
	3.1.2 Metodická podpora škol, tréninky, evaluace v oblasti ICT
	3.1.3 Podpora vybavení škol a škol. zařízení infrastrukturou, podpora zajištění připojení k internetu, přístupu k informačním zdrojům
	3.1.4 Podpora využívání ICT ve vzdělávání a začlenění e-learningu do vzdělávacího procesu
<i>3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků</i>	3.2.1 Podpora jazykového vzdělávání žáků
	3.2.2 Rozvoj jazykových a metodických kompetencí pedagogických a odborných pracovníků ve školství
	3.2.3 Podpora mezinárodní spolupráce škol
Cíl 4 Vytváření krajského systému kvality vzdělávání	
<i>4.1 Podpora měření výsledků vzdělávání v základních a středních školách, reforma maturitní a závěrečné zkoušky</i>	4.1.1 Testování žáků 9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií
	4.1.2 Projekt Testování žáků 1. a 3. ročníků oborů vzdělávání poskytujících střední vzdělávání s maturitní zkouškou
	4.1.3 Projekt Test moderních (československých) dějin
	4.1.4 Realizace kurzů „Evaluace výsledků vzdělávání“, „Evaluace a autoevaluace školy“, „Kvalita ve vzdělávání“, „Vyškolení hodnotitelů základních a středních škol“
	4.1.5 Vytváření souboru úloh a testů k průběžnému hodnocení žáků
	4.1.6 Účast pedagogických pracovníků na vzdělávání k reformě maturitní zkoušky
	4.1.7 Zapojení škol do cyklu programů Krok za krokem k nové maturitě

	4.1.8 Podpora zavedení nové závěrečné zkoušky pro učební obory s výučním listem
4.2 <i>Provádění hodnocení škol zřizovatelem, systematická podpora škol a jejich zřizovatelem při zajišťování kvality vzdělávání</i>	4.2.1 Podpora a inovace Metodického a evaluačního centra při Ostravské univerzitě
	4.2.2 Využívání závěrů z hodnocení škol při utváření krajských záměrů v oblasti školství
	4.2.3 Vytvoření a udržování informačního systému škol a datového skladu
	4.2.4 Testování klimatu základních a středních škol
	4.2.5 Hodnocení učebních textů a dalších vzdělávacích materiálů
	4.2.6 Vytvoření souboru kritérií a metodiky hodnocení základních a st4.2.6 Vytvoření souboru kritérií a metodiky hodnocení základních a středních škol zřizovatelem
	4.2.7 Provádění hodnocení středních a základních škol zřizovatelem
4.3 <i>Systematická podpora provádění vlastního hodnocení (autoevaluace) základních a středních škol</i>	4.3.1 Vytvoření soboru kritérií a metodiky vlastního hodnocení základních a středních škol
	4.3.2 Vytvoření systému spolupráce škol v oblasti autoevaluace a rozvoje škol
	4.3.3 Realizace kurzu „Poradce“ a „Poradce pro základní a střední školy v oblastech – metodika výuky matematiky, českého jazyka a anglického jazyka“
	4.3.4 Činnost poradců pro základní a střední školy v oblastech vlastního hodnocení rozvoje školy
	4.3.5 Realizace kurzu „Rozvoj školy“ pro týmy pedagogických pracovníků škol
Cíl 5 Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání	
5.1 <i>Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	5.1.1 Zajištění systému podpory vzdělávání nadaných žáků
	5.1.2 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením
	5.1.3 Vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním
	5.1.4 Podpora integrace romských žáků do majoritních školních kolektivů
	5.1.5 Podpora integrace cizinců do škol a třídních kolektivů
5.2 <i>Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	5.2.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice specifického přístupu ke vzdělávání nadaných žáků
	5.2.2 Zvyšování odborné kvalifikace asistentů pedagoga
	5.2.3 Podpora rozvoje klíčových kompetencí pedagogických pracovníků dětských domovů směřující k vnitřní proměně zařízení pro ústavní výchovu
	5.2.4 Podpora meziresortní spolupráce složen podílejících se na péči o ohrožené děti, výměna zkušeností
5.3 <i>Podpora národnostního školství</i>	5.3.1 Podpora prezentace škol s polským jazykem vyučovacím na veřejnosti
	5.3.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v pohraničních oblastech
Cíl 6 Vytváření krajského systému poradenství	
6.1 <i>Rozvoj diagnostických a pedagog.-psycholog. služeb včetně výchovného poradenství ve školách</i>	6.1.1 Rozvoj školních poradenských pracovišť
	6.1.2 Zajištění materiálně technických podmínek za účelem zkvalitnění diagnostických služeb školských poradenských pracovišť
6.2 <i>Systematická podpora kariérového poradenství</i>	6.2.1 Průběžná aktualizace údajů o nabídce počátečního a dalšího profesního vzdělávání škol a dalších vzdělávacích institucí na regionální úrovni
	6.2.2 Sběr informací a interpretace dat o potřebách aktérů trhu práce a vzdělavatelů, analýzy o vývoji a výhledu potřeb profesní

	struktury v kraji
	6.2.3 Podpora kariérového poradenství na školách
6.3 Systematická podpora prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže	6.3.1 Podpora Školních preventivních strategií
	6.3.2 Podpora programů aktivního využívání volného času dětí a mládeže
	6.3.3 Poskytování informací a poradenství, metodická podpora v oblasti prevence sociálně patologických jevů
	6.3.4 Podpora rozvoje školských zařízení pro zájmové vzdělávání, zejména středisek volného času
	6.3.5 Zvyšování kompetencí učitelů v pedagogicko-psychologické a sociální práci
Cíl 7 Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků	
7.1 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol	7.1.1 Rozvoj informačního portálu a koordinace nabídky KVIC k DVPP v MSK
	7.1.2 Podpora spolupráce s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol
	7.1.3 Koordinace a zajišťování nabídky akcí pro naplnění krajských priorit v oblasti DVPP
7.2 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků středních a vyšších odborných škol	7.2.1 Pokračování spolupráce kraje s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků
	7.2.2 Zajišťování nabídky DVPP v souladu s prioritami kraje
	7.2.3 Podpora získávání kompetencí pedagogických pracovníků pro potřeby trhu práce
Cíl 8 Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách	
8.1 Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách	8.1.1 Vytváření modulárně uspořádaných vzdělávacích programů škol s cílem získávání dílčích kvalifikací
	8.1.2 Tvorba vzdělávacích programů dalšího profesního vzdělávání na základě analýz potřeb trhu práce
	8.1.3 Rozšíření vzdělávací nabídky škol o nové nebo inovované kurzy dalšího vzdělávání, zejména o modulárně uspořádané vzdělávací programy
	8.1.4 Zapojení škol do systémových projektů a globálních grantů MSK zaměřených na další vzdělávání
	8.1.5 Rozšíření sítě škol nabízejících další vzdělávání
8.2 Zvýšení účasti v dalším vzdělávání	8.2.1 Posílení spolupráce a komunikace škol, zaměstnavatelů a profesních komor, úřadů práce, vzdělavatelů, veřejného sektoru, vzdělavatelů
	8.2.2 Otevírání a zpřístupnění škol široké veřejnosti (komunitní školy)
	8.2.3 Zvýšení poptávky po dalším vzdělávání
8.3 Podpora kvality a efektivit dalšího vzdělávání	8.3.1 Využívání možnosti zhodnotit výsledky formálního, neformálního a informálního vzdělávání, tzn. ustanovení zákona o ověřování a uznávání výsledků v praxi
	8.3.2 Zvyšování profesionality vzdělavatelů v DV

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008

PŘÍLOHA P 2: PODPOROVANÉ AKTIVITY ROZPRACOVANÉ DO DÍLČÍCH ČINNOSTÍ GLOBÁLNÍHO GRANTU „ZVYŠOVÁNÍ KVALITY VE VZDĚLÁVÁNÍ V KRAJI MORAVSKOSLEZSKÉM“

Zdroj: *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.1.07. Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.*

1. Podporovaná aktivita:

Vytváření podmínek pro implementaci školních vzdělávacích programů ve školách a školských zařízeních, podpora aktivit metodických týmů, podpora pracovníků škol a školských zařízení zapojených do inovace ŠVP.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- poskytování profesní poradenské činnosti zaměřené na ŠVP;
- podpora metodických postupů pro vyhodnocování realizace vzdělávání podle ŠVP;
- vytváření podmínek pro činnost inovačních, metodických a tréninkových center a metodických týmů pro jednotlivé skupiny oborů;
- vznik metodických center na několika SOŠ a SOU, která budou školám s obory téže oborové skupiny poskytovat metodické rady při zavádění ŠVP;
- vzdělávání členů metodických týmů zaměřené na implementaci, příp. inovaci ŠVP (podpora aktivit metodických týmů);
- podpora inovativních projektů zaměřených na tvorbu specifických učebnic a vzdělávacích materiálů pro žáky v souladu se ŠVP;
- podpora hodnocení kvality učebnic a edukačních materiálů (např. metodické portály);
- podpora DVPP vedoucího k získávání a prohlubování klíčových kompetencí – např. semináře, kurzy;
- revidování a inovování příslušného ŠVP škol a školských zařízení prostřednictvím intenzivních forem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí pedagogických pracovníků;
- vzdělávací pobyty pedagogických pracovníků zaměřené na přípravu a organizaci vzdělávání a hodnocení ve školním roce, sladění průřezových témat a vzájemných vazeb v učivu, přípravu školních, předmětových a jiných vzdělávacích programů a projektů;
- příprava nových forem a metod výuky v souvislosti s tvorbou a realizací ŠVP;
- podpora partnerství škol a školských zařízení při tvorbě ŠVP (př. výměna zkušeností, příklady dobré praxe, prezentace pilotních škol);
- zapojení sociálních partnerů (profesní asociace, podnikatelská sdružení, klastry, podniky, úřady práce především střediska pro volbu povolání) do realizačních týmů pro přípravu a implementaci školních vzdělávacích programů počátečního vzdělávání pro obory technické;
- zapojení soc. partnerů (profesní asociace, podnikatelská sdružení, podniky, úřady práce) do realizačních týmů pro přípravu a implementaci ŠVP počátečního vzdělávání pro ostatní skupiny oborů poskytující střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou.

2. Podporovaná aktivita:

Implementace nových kurikulárních dokumentů do praxe jednotlivých škol a osvětová a informační podpora kurikulární reformy zaměřená na širší pedagogickou i rodičovskou veřejnost na regionální úrovni.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- vytvoření a podpora poradenské sítě konzultačně metodických center, která bude pedagogickým pracovníkům a dalším pracovníkům škol a školských zařízení poskytovat potřebnou pomoc;
- vznik metodických a informačních portálů zaměřených na implementaci nových kurikulárních dokumentů do praxe škol při metodických centrech;
- zpracování metodických příruček a pomůcek k zavádění ŠVP metodickými týmy;
- přenos zkušeností základních škol s tvorbou ŠVP na úroveň středních škol (vzájemná prostupnost ŠVP, návaznost volitelných předmětů);
- podpora zavádění jednotlivých prvků kurikulární reformy do praxe (realizace kurzů a školení);
- zapojení sociálních partnerů (profesní asociace, podnik. sdružení, podniky, klustry, úřady práce především střediska pro volbu povolání) do realizačních týmů pro implementaci školních vzdělávacích programů počátečního vzdělávání;
- průběžné provádění společných posuzování reálnosti ŠVP školami a partnerskými firmami a jejich vyhodnocování ve vztahu k potřebám praxe;
- podpora aktivit vedoucích k implementaci ŠVP v základním uměleckém vzdělávání při utváření klíčových kompetencí žáků důležitých pro rozvoj po stránce umělecké (př. tvůrčí dílny, výměnné pobyty, společné práce žáků, soutěže, přehlídky, festivaly, koncerty) pro budoucí uplatnění žáků v praktickém i profesním životě;
- podpora aktivit vedoucích k implementaci ŠVP v zájmovém vzdělávání (nabídka širokospektrálních volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie dětí a mládeže, např. otevřené tělovýchovné a sportovní akce, umělecké soutěže, přehlídky, festivaly, tvůrčí dílny, odborné kroužky a zájmové útvary, různé formy mezinárodní spolupráce);
- podpora aktivit vedoucích ke zvýšení informovanosti odborné veřejnosti o ŠVP (např. webové stránky);
- informační a osvětové aktivity, případně vzdělávací kurzy pro rodiče a jejich děti založené na principu společných činností rodičů s žáky s cílem seznámit rodiče se správnými postupy při práci s žáky, sladění postojů školy a rodiny ke způsobu a obsahu vzdělávání.

3. Podporovaná aktivita:

Zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností včetně tvorby modulových výukových programů s důrazem na mezipředmětové vazby, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora vzdělávacích činností zaměřených na mezipředmětové vazby vedoucí k aplikaci nových vyučovacích metod (př. projektové dny);
- tvorba (modulových) výukových programů k rozvoji klíčových kompetencí;
- tvorba a modernizace výukových materiálů;
- tvorba a zavádění inovativních vzdělávacích programů (i nepovinných předmětů);
- zpracování metodických materiálů k zavádění nových vyučovacích metod;
- zpracování metodických návodů a ukázkových hodin nebo částí hodin se zaměřením na využívání didaktické a výpočetní techniky; vypracování a zavádění vyučovacích metod

zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem žáků, např. žáků zdravotně postižených, talentovaných, ze sociálně znevýhodněného prostředí;

- tvorba podpůrných výukových a studijních textů formou prezentací v PowerPointu, multimediálních textů s využitím interaktivní didaktické techniky pro implementaci inovativních výukových metod a forem;
- zvýšení připravenosti pedagogických pracovníků k tvořivému a interaktivnímu vyučování;
- vzájemné výměnné pobyty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení mezi školami s cílem seznámit se s jinými formami a metodami výuky;
- využívání moderní didaktické a výpočetní techniky ve výuce; vytváření podmínek pro vývoj a využití moderních počítačových her ve výuce a výchově a to jak při vyučování ve škole, tak v mimoškolní činnosti;
- podpora zážitkových forem vzdělávání žáků, adaptační kurzy žáků se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí a sociálních vztahů ve skupině-třídě;
- podpora projektů spojených se zkušenostním učením; zpracování výukových materiálů k posílení výuky e-learningu;
- rozvoj e-learningu na školách, zavádění e-learningových portálů;
- tvorba databáze celoškolních, předmětových, ročníkových a jiných vzdělávacích nebo výchovných projektů;
- exkurze škol do podniků.

4. Podporovaná aktivita:

Zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností, které zvyšují kvalitu výuky cizích jazyků (včetně e-learningu).

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora vytváření a realizace nových, inovativních vzdělávacích programů a modulů v cizích jazycích; příprava výuky některých předmětů v cizím jazyce pro zlepšení jazykových kompetencí žáků (včetně využívání ICT při výuce cizích jazyků);
- tvorba a realizace vzdělávacích programů, které budou využívány v rámci přípravy budoucích a zvyšování kvalifikace stávajících pedagogických pracovníků;
- aktivity metodických týmů zaměřené na oblast výuky cizích jazyků;
- zvyšování jazykových znalostí a dovedností učitelů nejazykových předmětů;
- příprava a realizace různých vzdělávacích akcí, ke kterým patří kurzy, semináře, workshopy, využití tzv. příkladů dobré praxe - např. návštěvy ukázkových hodin v inovativních školách, pro pedagogické pracovníky působící ve všech druzích škol a školských zařízeních;
- příprava a soustavné vzdělávání lektorů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- tvorba příslušných vzdělávacích programů a vypracování metodických materiálů;
- podpora moderních forem výuky, které zvyšují kvalitu výuky cizích jazyků;
- vývoj a realizace e-learningových metod a programů vzdělávání cizích jazyků;
- tématicky zaměřené zahraniční výjezdy a pobyty žáků, stáže pracovníků škol a školských zařízení v zahraničí, mezinárodní spolupráce škol, realizace soutěží;
- zvýšení motivace ke znalosti cizích jazyků.

5. Podporovaná aktivita:

Podpora výuky v cizích jazycích na středních školách.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- zahraniční stáže žáků i pedagogických pracovníků a tematicky zaměřené zahraniční výjezdy, které mohou být zaměřeny na vlastní jazykovou průpravu a zároveň na zvyšování znalostí v rámci odborného zaměření školy;
- mezinárodní spolupráce středních škol v oblasti jazykového i odborného vzdělávání;
- organizace soutěží zaměřených na zvyšování jazykových kompetencí žáků;
- příprava a realizace vzdělávacích akcí pro žáky doplňujících vlastní vyučovací proces (např. konverzační kurzy);
- příprava na realizaci výuky některých předmětů v cizích jazycích;
- realizace podpůrných aktivit přispívajících ke zvýšení zájmu o výuku cizích jazyků (např. tvorba cizojazyčných webových stránek a prezentací, vydávání cizojazyčných školních časopisů);
- vývoj a zpracování výukových materiálů pro jednotlivé předměty v cizích jazycích;
- podpora zvýšení časové dotace pro výběrovou výuku v cizích jazycích (formou př. zavedení nepovinných jazykových předmětů, seminářů, kurzů pro žáky);
- zvýšení motivace ke znalosti cizích jazyků.

6. Podporovaná aktivita:

Zlepšování podmínek pro výuku technických oborů, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání v těchto oborech.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- projekty stáží pedagogických pracovníků ve firmách a odborných pracovištích;
- realizace společných seminářů umožňujících výměnu zkušeností mezi pedagogickými pracovníky odborných škol stejného zaměření a zaměstnavateli jejich absolventů, spojených s návštěvami výrobních pracovišť (např. seznámení s novými technologiemi a odbornou terminologií);
- tvorba modulových programů pro podporu výuky technických oborů včetně jejich ověření;
- aktivity seznamující žáky a učitele pracovního vyučování základních škol s novými technologiemi od úvodní přípravy pracoviště po ukázkou výrobního postupu; podpora rozvoje technické výchovy na ZŠ (volitelné předměty, nové formy organizace práce);
- aktivity ke zvýšení motivace k technickému vzdělávání žáků ZŠ;
- aktivity ke zvýšení zájmu a popularizace technických oborů; podpora technicky nadaných žáků;
- tvorba inovativních příruček a pomůcek pro výuku technických oborů;
- pořádání odborných soutěží, olympiád, odborných seminářů a exkurzí přímo v průmyslových podnicích a dotčených školách pro žáky, výchovné poradce a pedagogické pracovníky základních a středních škol spojené s praktickými ukázkami výrobních činností pro žáky základních a středních škol, při nichž je žákům umožněna praktická obsluha vhodných strojů a zařízení a vyrobení vlastního jednoduchého výrobku;
- organizování návštěv žáků středních škol v partnerských firmách v Česku i v zahraničí;
- spolupráce vzdělavatelů a zaměstnavatelů (např. provádění odborných praxí ve výrobních provozech firem, exkurze, stáže, soutěže, přehlídky);
- tvorba a provoz portálu k výměně zkušeností a k podpoře odborného vzdělávání formou e-learningu;

- podpora prezentace podniků na veřejnosti, motivace žáků základních a středních škol ke studiu technických oborů;
- pravidelný průzkum firem sledující aktuální poptávku po jednotlivých profesích;
- spolupráce středních škol s vysokými školami technického zaměření.

7. Podporovaná aktivita:

Vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování plně kvalifikovaných učitelů cizích jazyků.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- vytvoření databáze kvalifikovaných zahraničních učitelů cizích jazyků;
- vytvoření podmínek pro hostování učitelů ze zahraničí;
- vytvoření mechanismu vyhledávání, přípravy, podpory a financování těchto učitelů a jejich nabídka školám.

8. Podporovaná aktivita:

Zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, a to i mimo vyučování.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- příprava a ověřování nových metod začlenění ICT do výuky;
- zvyšování uživatelských dovedností žáků i pedagogických pracovníků (rozšíření počítačové gramotnosti žáků i pedagogických pracovníků);
- vývoj počítačových aplikací a interaktivních materiálů pro výuku i volný čas;
- programy zajištění přístupu k ICT včetně internetu ve volnočasových zařízeních a ve školách v době mimo vyučování;
- vytváření klubů ICT a programů pro jejich kvalitní činnost;
- příprava studijních materiálů pro e-vzdělávání;
- podpora škol k aktivnímu využívání nástrojů e-learningu k publikování elektronických dokumentů a využívání komunikačního rozhraní;
- poskytování metodické pomoci v oblasti ICT, tzn. pořádání seminářů, přednášek, výměny zkušeností, spolupráce se školami, vytvoření poradenské sítě informačních center (školy v MSK) a jejich zapojení do pořádaných akcí;
- podpora metodické pomoci realizované ve spolupráci s vysokými školami;
- podpora informovanosti škol v oblasti licenční politiky či o HW a SW produktech;
- vytváření a podpora činnosti vzdělávacích center na středních školách a na vysokých školách;
- sběr informací o stavu vybavenosti škol a školských zařízeních pro následné směřování podpory školám a školským zařízením v oblasti efektivního využívání ICT ve výuce;
- vytváření podmínek, rozvoj a podpora zavádění školního internetu a dalších komunikačních systémů;
- vytváření podmínek pro vývoj a využití moderních počítačových her ve výuce a výchově a to jak při vyučování ve škole, tak v mimoškolní činnosti.

9. Podporovaná aktivita:

Využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora vývoje a provozu nástrojů pro výrobu a sdílení multimediálních výukových objektů;

- tvorba, inovace a implementace speciálního softwarového vybavení pro potřeby výuky všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů;
- podpora využívání vzdělávacích SW databank v ČR i zahraničí;
- vývoj SW programů pro všestranné i specifické didaktické využití v odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech;
- podpora vytvoření programů, výukových materiálů pro žáky i pedagogické pracovníky za účelem využívání ICT ve výuce nepočítačových předmětů;
- projekty zaměřené na aplikaci moderního didaktického SW a moderních technologií, prohlubování znalostí a dovedností žáků i pedagogických pracovníků v oblasti využívání ICT;
- tvorba nových výukových programů; doplnění odpovídajícího vybavení SW školám tak, aby ICT a e-learning mohly být efektivně uplatňovány v pedagogické praxi;
- vytváření a zpřístupnění e-learningových kurzů (např. vytváření a rozvoj prostředí LMS MOODLE, využívání systému LMS školami);
- aktivity vedoucí k motivaci škol k předkládání projektů a využívání e-learningu ve vzdělávání; podpora soutěží s tématy z oblasti ICT, podpora talentované mládeže;
- podpora škol využívajících inovativní metody výuky založené na ICT;
- tvorba a využívání e-learningu v prezenční formě a ostatních formách vzdělávání;
- zabezpečování licencí registrovaného vzdělávacího programovaného vybavení: e-learningové a webové kurzy;
- aktivity vzdělávacích center na některých středních školách, event. na vysokých školách s využitím e-learningu;
- využití e-learningových kurzů pro profesní vzdělávání zaměstnanců škol a školských zařízení;
- podpora aktivit vedoucích ke zkvalitnění strategií a tvorby ICT plánů a jejich následné zakomponování do ŠVP.

10. Podporovaná aktivita:

Rozvoj partnerství a síťování – partnerství, spolupráce a výměna zkušeností mezi školami a školskými zařízeními navzájem a mezi školami, školskými zařízeními, nestátními neziskovými organizacemi a dalšími aktéry v oblasti vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- vytvoření komunikační platformy trvalejšího charakteru mezi školami a mezi školami a sociálními partnery;
- sběr informací o potřebách zaměstnavatelů, analýzy a studie;
- spolupráce mezi ZŠ (úplných se ZŠ neúplnými, malotřídními školami apod.);
- podpora vzniku a rozvoje sítí škol;
- spolupráce škol, školských zařízení s NNO a vzdělavateli (př. přenos zkušeností o nových formách a metodách výuky, práce);
- pořádání olympiád, soutěží, burz škol, burz profesí, besed s úspěšnými absolventy škol, exkurzí, stáží, dnů otevřených dveří, oceňování talentovaných žáků;
- budování sítě partnerských škol a řešitelských týmů ze zástupců odborných škol, profesních asociací a podnikatelských sdružení a dalších sociálních partnerů;
- spolupráce škol a školských zařízení a NNO při monitorování a prevenci sociopatologických jevů;
- spolupráce a výměna zkušeností k dosažení dostupnosti ŠVP ZŠ a SŠ, vzájemná návaznost volitelných předmětů (př. IT);

- vzájemná hospitace pedagogických pracovníků mezi školami a školskými zařízeními;
- výuka žáků na odborných pracovištích jiných škol;
- asistence žáků SŠ při výuce žáků ZŠ; vytvoření sítě spolupracujících ZŠ a SŠ;
- spolupráce škol a výměnné stáže pedagogických pracovníků a žáků v zahraničních školách;
- výměny zkušeností mezi školami a školskými zařízeními navzájem a mezi školami, školskými zařízeními, neziskovými organizacemi a dalšími aktéry v oblasti vzdělávání.

11. Podporovaná aktivita:

Spolupráce institucí počátečního vzdělávání na regionální úrovni s aktéry na trhu práce (včetně zahraničních) s možností uplatnění inovativních forem spolupráce (např. stáže studentů/učitelů u zaměstnavatelů).

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- navázání a rozvoj partnerství škol s firmami;
- podpora účasti zaměstnavatelů v odborném vzdělávání;
- organizování exkurzí pedagogických pracovníků do partnerských firem a dalších výrobních závodů spojených se semináři a kulatými stoly zaměřenými na moderní způsoby firemního vzdělávání a jejich implementaci do počátečního vzdělávání;
- organizování motivačních exkurzí žáků a pedagogických pracovníků odborných škol do výrobních závodů spojených s besedami s vedoucími a technologickými pracovníky firem (exkurze, stáže, job-shadowing);
- příprava a budování profesních metodických, edukačních a tréninkových center pro síť škol daného zaměření k podpoře kvality počátečního odborného vzdělávání včetně návaznosti na připravované nebo realizované investiční projekty k vybudování materiálně technické základny těchto center;
- společné aktivity partnerů v oblasti rozvoje klíčových kompetencí;
- vytváření inovativních přístupů, vyhledávání a rozšiřování příkladů dobré praxe;
- podpora osobnostního rozvoje pedagogických pracovníků;
- podpora osobnostního rozvoje žáků;
- vytváření fiktivních firem;
- analýza praktických zkušeností učitelů – tvorba a realizace příkladů modelových situací;
- spolupráce škol se zaměstnavateli na obsahu výuky, tvorbě ŠVP;
- spolupráce škol s firmami při tvorbě inovativních vzdělávacích programů, inovativních metod vzdělávání;
- burzy pracovních příležitostí (prezentace firem, škol).

12. Podporovaná aktivita:

Spolupráce institucí počátečního vzdělávání s místní a regionální státní správou a samosprávou s možností uplatnění inovativních forem spolupráce (př. zapojení škol do komunitního rozvoje).

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- otevření a zpřístupnění škol občanům;
- spolupráce škol s NNO a vzdělavateli (př. přenos zkušeností o nových formách a metodách výuky, práce);
- spolupráce škol v komunitním plánování s obcemi, NNO;
- rozvoj nabídky škol o další vzdělávací, kulturní, sociální aktivity apod. ve spolupráci s neziskovými organizacemi, obcemi, firmami a dalšími aktéry v obci;

- podpora vzniku a rozvoje vzájemné spolupráce škol;
- spolupráce škol a školských zařízení.

13. Podporovaná aktivita:

Rozvoj kariérového poradenství ve školách, včetně vyhledávání žáků ohrožených nesprávnou volbou nebo předčasným odchodem ze systému vzdělávání a osvětové a informační činnosti směřující k žákům a rodičům zaměřené na racionalizaci volby další vzdělávací cesty.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- spolupráce škol s aktéry trhu práce - informovanost o potřebách trhu práce;
- informační kampaně k prohlubování zájmu o jednotlivé obory a profese;
- posílení vazeb kariérového poradenství na ZŠ a SŠ s motivačními programy na podporu nábory žáků do oborů žádaných trhem práce;
- integrovaný informační systém, který bude sloužit výchovným poradcům a pedagogickým pracovníkům jako metodický a informační portál;
- podpora rozvoje systému kariérového poradenství ve školách; výměna zkušeností škol se zahraničními školami a vzdělávacími institucemi;
- vybudování informačního systému o profesích, který bude sloužit jako informační podpora o možnostech uplatnění absolventů jednotlivých oborů v praxi;
- prohloubení vazby zaměstnavatelů se školami;
- zpracování strategie pro kariérové poradenství a návrh dalšího postupu pro zřízení informačního systému kariérového poradenství pro žáky ZŠ, včetně propojení s typovými pozicemi;
- vytváření a inovace vzdělávacích programů pro výchovné poradce;
- vytváření systému komunikace v kariérovém poradenství; informování a seznamování rodičů školou o informačních a poradenských možnostech jednotlivých institucí, výchovných poradců a třídních učitelů;
- vzájemná výměna zkušeností výchovných poradců;
- komunikace a spolupráce školy se soukromým sektorem (zaměstnavatelé, podniky, investoři, poradenské instituce, instituce veřejného a neveřejného sektoru);
- informovanost škol o svých absolventech - podpora vývoje a využívání nástrojů pro vyhledávání informací o absolventech školy;
- exkurze do podniků, veletrhy, olympiády profesí, prezentace školy a jejich úspěšných žáků;
- podpora kariérového poradenství pro rodiče ohrožených žáků, ohrožené žáky (společná setkání rodičů, žáků a výchovných poradců);
- tvorba a zavedení webového portálu kariérového poradenství na škole.

14. Podporovaná aktivita:

Podpora škol v oblasti evaluace, nabídka evaluačních nástrojů a ověřování klíčových kompetencí žáků za účelem zvyšování kvality vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- zavádění systémů kvality do škol, zavádění metod, nástrojů a společných kritérií pro zjišťování kvality vzdělávání;
- vytvoření podmínek pro využívání objektivních nástrojů pro monitorování výsledků vzdělávání;
- vzájemná spolupráce škol při zajišťování kvality vzdělávání;

- spolupráce a zapojení celé škol. komunity do zajišťování kvality a efektivity vzdělávání;
- vytváření plánů, programů a strategií pro zajišťování kvality vzdělávání, charakteristika cílů a výstupů;
- vytvoření informační podpory a poradenství v oblasti evaluace;
- vytvoření systému spolupráce škol v oblasti evaluace, využití příkladů dobré praxe;
- zajištění efektivního využití výstupů z hodnocení k rozvoji škol, ke zlepšení podmínek vzdělávání;
- tvorba a realizace vzdělávacích programů a kurzů v oblasti evaluace;
- další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti evaluace;
- testování (snímání) klimatu škol, tříd, pedagogických sborů nebo určitých skupin na školách;
- budování a rozvíjení týmů uvnitř škol pro zajištění efekt. vzdělávacího prostředí;
- tvorba a realizace motivačních vzdělávacích programů pro učitele;
- podpora soutěživosti mezi školami;
- podpora školy při vymezování standardů a indikátorů výkonu, pravidelné sledování výkonů školy a žáků; efektivní využití zdrojů a sledování výsledků;
- inovace metod hodnocení kvality školy;
- zvyšování vlivu žáků, rodičů a soc. partnerů na rozvoji školy;
- využití zpětné vazby pro zvyšování kvality školy;
- aktivní zapojení škol do informačního systému o evaluaci;
- evaluace učebnic a učebních textů;
- zabezpečení efektivního využití vzdělávacích materiálů;
- podpora vzniku, nastavení a rozvíjení evaluační kultury ve školách;
- realizace testů pro žáky;
- zavádění systematické komunikace uvnitř školy;
- důraz na potřeby žáků při zajišťování kvality ve škole;
- využití výsledků testování;
- vytváření nových metod a postupů pro evaluaci;
- podpora vlastního hodnocení školy;
- informační systémy pro podporu řešení vlastního hodnocení škol;
- motivace škol a učitelů k provádění vlastního hodnocení;
- monitorování nevýukových složek vzdělávacího procesu.

15. Podporovaná aktivita:

Podpora informačních center ve školách, včetně marketingové podpory.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- poradenská činnost na školách v oblasti ICT;
- podpora spolupráce škol a školských zařízení v oblasti ICT, předávání informací, zkušeností a příkladů dobré praxe;
- podpora strategického plánování ve školách;
- výměna informací mezi školami pomocí informačního systému;
- příprava informačně-poradenských programů;
- umožnění tvorby školských klastrů zejména pro účely marketingu;
- informační centrum pro handicapované;
- vytvoření informačně – poradenských center ve školách a školských zařízeních;
- tvorba a implementace informačních systémů škol;

- rozvoj prezentačních dovedností pedagogických pracovníků pro rozvoj marketingové podpory škol;
- softwarová a portálová řešení prezentačních systémů;
- vytváření podmínek pro činnost inovačních, metodických a tréninkových center a metodických týmů pro jednotlivé skupiny oborů.

16. Podporovaná aktivita:

Rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků v počátečním vzdělávání (ZŠ, SŠ).

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- tvorba informačního, edukačního a tréninkového portálu pro rozvoj podnikatelských schopností a dovedností žáků ZŠ a SŠ ve spolupráci s VOŠ a VŠ;
- vybudování a provoz portálu k šíření a implementaci aktivit podporujících podnikavost a podnikatelské myšlení žáků ZŠ a SŠ vytvořený pro potřebu učitelů odborných předmětů a žáků;
- podpora přípravy učitelů SŠ pro výuku podnikavosti;
- rozvíjení podnikatelského myšlení žáků;
- podpora moderních forem výuky odborných předmětů;
- spolupráce studentských firem s aktéry na trhu práce;
- motivace učitelů, žáků a pomoc školám v odborném vzdělávání k systematickému rozvíjení podnikavosti;
- příprava kvalitních učebních materiálů k rozvoji podnikatelských dovedností;
- programy zaměřené na orientaci v problematice podnikání; tvorba vzdělávacích programů zaměřených na podnikatelské schopnosti pro žáky;
- tvorba ŠVP zahrnující základy podnikání, odborné předměty, projektové vyučování, praktické vyučování;
- tvorba vzdělávacích programů, metodik, učebních materiálů pro pedagogické pracovníky;
- podpora spolupráce škol se sociálními partnery – např. výměnné stáže žáků v podnicích;
- podpora inovativního myšlení a tvořivosti na ZŠ a SŠ;
- spolupráce škol se soukromým sektorem – např. prezentace podnikatelských příležitostí;
- vytvoření podnikatelského inkubátoru na školách (žáci – jejich nápady, které by byly zpracovávány do podoby podnikatelského záměru);
- rozvoj osobnostních vlastností – komunikace, týmová spolupráce, projektová činnost; podpora soutěživosti mezi žáky a školami (olympiády, soutěže, veletrh studentských firem);
- popularizace rozvoje podnikavosti na školách; publikační činnost škol o podnikavosti (tisk, internet), propagační akce školy prostřednictvím výstav a prezentací podnikatelských aktivit žáků;
- prezentace příkladů dobré praxe.

17. Podporovaná aktivita:

Rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast včetně realizace praktických (environmentálních) programů.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- rozšíření vzdělávací nabídky, která určuje správný směr v ochraně životního prostředí, včetně seznámení se způsoby využití obnovitelných zdrojů;
- koordinace a vzdělávání, vzájemné informování, konzultace, předávání informací, prvky ekologické výchovy - prolínání do celé struktury vzdělávání;
- systematické vzdělávání – motivace k začlenění EVVO do dalších relevantních koncepcí a strategií kraje – průřezové aktivity - web, společné koordinované akce subjektů činných v EVVO;
- postupné zapojení škol do sítí škol zaměřených na EVVO;
- spolupráce Š a ŠZ s institucemi zabývajícími se EVVO;
- spolupráce a vytvoření poradenských center na školách a školských zařízeních také pro veřejnost v okresech (spádových regionech kraje) poskytujících informace v oblasti EVVO, modernizace studijních programů orientovaných na rozvoj a posilování klíčových kompetencí v oblasti EVVO a zdravého životního stylu;
- zvyšování kreativity žáků na všech stupních škol, soutěže, olympiády;
- vzdělávání v oblasti problematiky významné z regionální hlediska (EVVO);
- spolupráce mezi školami a veřejností;
- zpracování výukových programů, modulů a materiálů pro ZŠ, SŠ zaměřené na EVVO;
- tvorba atraktivních programů pro školy a zvýšení zájmu o studium a vzdělávání v oblasti trvale udržitelného rozvoje, zdravého životního stylu, vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek;
- vytvoření vzájemné spolupráce škol v oblasti environmentální výchovy;
- podpora stáží pedagogů v zavedené výuce (příklady dobré praxe v oblasti EVVO).

PŘÍLOHA P 3: PODPOROVANÉ AKTIVITY ROZPRACOVANÉ DO DÍLČÍCH ČINNOSTÍ GLOBÁLNÍHO GRANTU „ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ V KRAJI MORAVSKO-SLEZSKÉM“

Zdroj: *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10. Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.*

1. Podporovaná aktivita:

Uplatňování a zlepšování organizačních forem, výuky a vyučovacích metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání, včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů, využití ICT a e-learningových aplikací.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora tvorby výukových materiálů v souladu s ŠVP/RVP;
- tvorba individuálních vzdělávacích plánů;
- rozvoj ICT dovedností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných prostřednictvím kurzů, ve kterých by se pracovalo se speciálním SW;
- tvorba a využití speciálních programů a e-learningových aplikací pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků mimořádně nadaných);
- tvorba učebnic, pracovních listů a dalších vzdělávacích materiálů pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků k tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a jeho využití v praxi;
- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ICT včetně e-learningu;
- organizace kurzů pro rodiče zdravotně postižených žáků, aby jim byli schopni doma pomáhat při práci se speciálními programy a aplikacemi na PC;
- uplatňování a zlepšování forem, výuky a metod podporujících nadané žáky;
- podpora tvorby vzdělávacích programů pro žáky, kteří jsou handicapovaní dlouhodobou nepřítomností ve škole (např. z důvodu nemoci), může se jednat o e-learningové aplikace, písemné texty, které v modulové názorné a jednoduché podobě umožní žákovi získat základní představu o probíraném učivu, potřebných dovednostech apod., které poté může konzultovat s vyučujícím.

2. Podporovaná aktivita:

Zvyšování kompetence pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti specifického přístupu ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (odborné speciálně pedagogické vzdělávání, prevence rasismu a xenofobie);

- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti specifického přístupu ke vzdělávání žáků nadaných;
- organizace vzdělávacích a metodických akcí pro pedagogické pracovníky vzdělávající žáky se zdravotním postižením v běžných školách přímo pracovníky speciálních škol a zařízení (možné spojení s prohlídkou zařízení, ukázkové hodiny atd.);
- tvorba vzdělávacích materiálů (metodické příručky, pracovní listy atd.) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků mimořádně nadaných);
- tvorba metodických materiálů pro pedagogické pracovníky pracující se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráce s vysokými školami zabývajícími se výukou žáků se speciální pedagogiky.

3. Podporovaná aktivita:

Rozvoj poradenství, propracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora vzniku a rozvoje školních poradenských pracovišť;
- podpora školských poradenských zařízení (PPP a SPC);
- podpora asistenčních služeb na ZŠ a SŠ, cílené vzdělávání asistentů pedagoga;
- podpora vzniku a fungování centra pomoci pro pedagogy vzdělávající integrované žáky, pořádání seminářů, příklady dobré praxe, ukázkové hodiny a další;
- rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- vytvoření metodických materiálů;
- podpora odborného vzdělávání poradenských pracovníků včetně terapeutických výcviků.

4. Podporovaná aktivita:

Vybudování „záchytné sítě“ pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání a těch, kteří se do systému chtějí navrátit.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora rozvoje poradenských služeb ve školách;
- organizací podpůrných kurzů pro zájemce z řad neúspěšných žáků, případně osoby, jež se chtějí vrátit do vzdělávací soustavy;
- prevence předčasného odchodu ze systému vzdělávání.

5. Podporovaná aktivita:

Včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- zkvalitnění výuky a vytvoření pozitivního klimatu pro žáky se sociokulturním znevýhodněním;
- zajištění pomoci žákům při přípravě na vyučování;
- vytvoření systému spolupráce rodičů s pedagogickými pracovníky při komunikaci s rodiči žáků a s komunitou v místě školy;
- vyrovnávání jazykového handicapu – jazykové vzdělávání pro děti se sociokulturním znevýhodněním;
- podpora asistenčních služeb na ZŠ a SŠ;

- organizace pobytů pro rodiče s dětmi s programem zaměřeným na budování vztahů v rodině;
- pořádání seminářů a setkání rodičů k dané problematice, poskytování konzultací a poradenské činnosti v dané oblasti;
- podpora rozvoje osobnosti, rozvoj občanských dovedností;
- vytváření podmínek pro rovné příležitosti ve školách a školských zařízeních, vytváření pozitivního klimatu;
- podpora sociálně kulturní integrace žáků do školního prostředí a do společnosti zlepšení vztahů mezi školou a rodinami těchto dětí, úzká spolupráce s rodiči;
- vyrovnávání vývoje a zvyšování vzdělanostní úrovně dětí individuální péčí a přístupem;
- zapojení rodičů do aktivit školy (seznamování žáků i učitelů s romskou kulturou a tradicemi);
- rozvoj nabídky možností využití volného času;
- zvyšování motivace k učení (včetně motivace pro zlepšení docházky);
- prezentace a oceňování žáků se sociokulturním znevýhodněním;
- příprava a realizace zážitkových sebepoznávacích programů pro ohrožené žáky a rodiče;
- tvorba metodických postupů k zajištění minimální garantované péče.

6. Podporovaná aktivita:

Prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- Podpora sebezkušenostního a praktického vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti multikulturní výchovy;
- podpora stáží pedagogických pracovníků v zavedené výuce multikulturní výchovy;
- podpora inovativních projektů v rámci výuky a pravidelné činnosti multikulturní výchovy;
- tvorba výukových pomůcek pro multikulturní výchovu;
- organizace sportovních nebo společenských akcí s účastí žáků z různého kulturního prostředí;
- podpora supervize; metodická podpora školám a školským zařízením; tvorba a realizace preventivních vzdělávacích programů zaměřených na rasismus a xenofobii;
- podpora výchovně vzdělávací osvěty v oblasti prevence rasismu a xenofobie.

7. Podporovaná aktivita:

Vzdělávání cizinců (především jazykové) žijících na území ČR.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- příprava jazykových kurzů a dalších vzdělávacích aktivit zaměřených na vzdělávání cizinců;
- vytváření metodických materiálů, příruček;
- proškolení lektorů pro vzdělávání cizinců;
- realizace kurzů určených pro cizince žijící na území ČR.

8. Podporovaná aktivita:

Podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků NNO a středisek volného času, vytváření vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora sebezkušenostního a praktického vzdělávání pracovníků NNO, SVČ a jiných forem zájmového vzdělávání v oblasti multikulturní výchovy;
- podpora inovativních projektů v rámci zájmového vzdělávání v oblasti volného času;
- tvorba výukových modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání pro pracovníky s dětmi;
- spolupráce institucí působících v oblasti neformálního vzdělávání;
- podpora vzdělávání pracovníků NNO a středisek volného času;
- podpora tvorby vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- vybudování chráněných dílen pro žáky ze základních škol speciálních, kteří nejdou po ukončení povinné školní docházky do klasických praktických škol;
- podpora výměnných stáží pracovníků v oblasti volného času v obdobných organizacích za účelem získání nových dovedností, zkušeností a supervize;
- podpora zájmového a neformálního vzdělávání ve střediscích volného času jako nedílné součástí celoživotního učení, které vede k rozvoji životních zkušeností, dovedností, vědomostí a postojů osobnosti a tím ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce;
- podpora širokospektrálních volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie dětí a mládeže zaměřené na rozvíjení klíčových kompetencí a osobnostního rozvoje;
- pořádání otevřených tělovýchovných a sportovních akcí, uměleckých soutěží, přehlídek, festivalů, tvůrčích dílen, odborných kroužků a zájmových útvarů, mezinárodní spolupráce.

PŘÍLOHA P 4: PODPOROVANÉ AKTIVITY ROZPRACOVANÉ DO DÍLČÍCH ČINNOSTÍ GLOBÁLNÍHO GRANTU „DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOL V KRAJI MORAVSKO-SLEZSKÉM“

Zdroj: *Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost reg. č. CZ.1.07/1.2.10. Moravskoslezský kraj, 2007. Interní materiál.*

1. Podporovaná aktivita:

Další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení včetně realizace odborných praxí a zahraničních stáží pedagogických pracovníků s důrazem na realizaci kurikulární reformy, na jazykové vzdělávání, využívání ICT ve výuce a environmentální vzdělávání, včetně osvojení si dalších moderních pedagogických metod, souvisejících se systematickým zvyšováním kvality a efektivity vzdělávání.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- programy rozvoje klíčových dovedností pedagogických pracovníků vedoucí ke změně klimatu školy, k tvorbě ŠVP, k rozvoji klíčových kompetencí žáků;
- vytvoření metodiky a pilotní ověřování zejména podnikových stáží (včetně zahraničních) v oblasti odborného vzdělávání;
- metodická podpora začlenění ICT do výuky, včetně konzultační a poradenské činnosti, tvorby výukových objektů a využívání e-learningových aplikací (včetně školení pedagogických pracovníků v systému LMS Moodle);
- vzdělávání pedagogických pracovníků ve využívání ICT ve výuce;
- vyškolení a vedení poradců pro implementaci kurikulární reformy;
- podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků včetně zahraničních stáží, mezinárodní spolupráce;
- tvorba a realizace vzdělávacích programů na přípravu pedagogických pracovníků pro tvorbu ŠVP;
- vytvoření mechanismů diseminace příkladů dobré praxe;
- podpora programů inovačních strategií učení při implementaci, modernizace ŠVP;
- tvorba a realizace programů EVVO v různých typech a druzích škol a školských zařízení;
- podpora budování informačních, edukačních a tréninkových center ve spolupráci s aktéry světa práce pro rozvoj DVPP realizovaného na školách;
- vzdělávání pedagogů škol a školských zařízení zaměřené na využívání nových vyučovacích metod vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí;
- další vzdělávání výchovných poradců a managementu škol v oblasti kariérového poradenství;
- školení lektorů poradenských center;
- DVPP zaměřené na evaluaci a autoevaluaci škol;
- podpora vzdělávání učitelů vedoucí k rozvoji kompetencí v podnikavosti.

2. Podporovaná aktivita:

Metodická podpora výuky cizích jazyků, včetně konzultační a poradenské činnosti a tvorby metodických nástrojů a dokumentů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- tvorba a realizace vzdělávacích programů pro poradce, kouče, tutory, lektory;
- metodická podpora škol poskytujících vzdělávání v cizích jazycích, metodická příprava lektorů jazykového vzdělávání v souladu s evropským referenčním rámcem;
- rozvoj metod odstraňujících bariéry při navazování komunikace a mezinárodní spolupráce;
- rozvoj a síťování metodické činnosti pedagogických pracovníků, podpora činnosti konzultačních a poradenských center;
- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků rozvíjející dovednosti komunikovat v cizím jazyce;
- výměna zkušeností v oblasti výuky cizích jazyků.

3. Podporovaná aktivita:

Zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- tvorba a realizace programů dalšího vzdělávání v oblasti školského managementu a personální politiky;
- vznik a rozvoj stálé komunikační a metodické platformy v oblasti školského managementu;
- tvorba a realizace vzdělávacích programů pro konkurenceschopnost školy;
- podpora rozvoje manažerských dovedností; zvyšování kompetencí v oblasti kvality a hodnocení školy, podpora metodické pomoci v oblasti řízení a personální politiky s důrazem na rozvoj jazykových a ICT kompetencí.

4. Podporovaná aktivita:

Zvýšení dostupnosti, kvality a atraktivity nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky škol.

Podporovaná aktivita rozpracovaná do podporovaných činností:

- podpora e-learningových a zážitkových forem dalšího vzdělávání;
- podpora vzdělávacích center poskytujících poradenské a vzdělávací služby pedagogickým pracovníkům včetně jejich síťování;
- podpora programů vedoucích ke zlepšení podmínek DVPP na školách a školských zařízeních; rozšíření nabídky dalšího vzdělávání o moderní metody výuky a formy práce (např. diagnostické nástroje);
- podpora vzdělávání pedagogických pracovníků formou sebezkušenostního výcviku;
- tvorba a udržování informačních systémů poskytujících komplexní nabídku DVPP.